

Tirsdag den 3. december 2019 (D)

1

30. møde

Tirsdag den 3. december 2019 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Alex Ahrendtsen (DF).

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 12 [afstemning]:

Forespørgsel til udenrigsministeren om anvendelsen af handels-sanktioner.

Af Søren Espersen (DF) og Hans Kristian Skibby (DF).
(Anmeldelse 24.10.2019. Fremme 31.10.2019. Forhandling 29.11.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 20 af Søren Espersen (DF). Forslag til vedtagelse nr. V 21 af Bjarne Laustsen (S), Stén Knuth (V), Anne Sophie Callesen (RV), Karsten Hønge (SF), Naser Khader (KF), Sikandar Siddique (ALT) og Henrik Dahl (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Eva Flyvholm (EL)).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. (Obligatorisk kommunal vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og pligt til indberetning m.v.).

Af miljøministeren (Lea Wermelin).

(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 24.10.2019. Betænkning 20.11.2019).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om betalinger, lov om kapitalmarkeder, lov om investeringsforeninger m.v. og selskabsloven og forskellige andre love. (Direkte debitering, håndtering af erstatningskrav i henhold til en byggeskadeforsikring tegnet i Qudos Insurance A/S, whistleblowerordning for virksomheder med begrænset tilladelse, revisors meddelelsespligt til Finanstilsynet og ændring af procedure ved indløsning af minoritetsaktionærer m.v.).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 06.11.2019. 1. behandling 12.11.2019. Betænkning 28.11.2019. Ændringsforslag nr. 7 af 02.12.2019 uden for betænkningen af erhvervsministeren (Simon Kollerup)).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om registrering af lednings ejere. (Indsættelse af overgangsbestemmelse, bestemmelse til at udstille graveforespørgsler m.m.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 23.10.2019. 1. behandling 31.10.2019. Betænkning 28.11.2019).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om en dansk klimalov nu (borgerforslag).

Af Peter Skaarup (DF), Sofie Carsten Nielsen (RV), Karsten Hønge (SF), Pernille Skipper (EL), Mai Mercado (KF), Rasmus Nordqvist (ALT), Pernille Vermund (NB), Ole Birk Olesen (LA) og Aaja Chemnitz Larsen (IA).

(Fremsættelse 03.10.2019).

8) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om ventetid i arbejdsskadesager.

Af Karina Adsbøl (DF) m.fl.

(Anmeldelse 25.10.2019. Fremme 31.10.2019).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers omkostningstillæg, eftervederlag, sygeorlov og afholdelse af barselsorlov.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 09.10.2019).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Bent Bøgsted (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 50 (Forslag til folketingsbeslutning om inddeksering af dagpenge).

Søren Søndergaard (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 52 (Forslag til folketingsbeslutning om Tyrkiet og EU).

Thomas Danielsen (V), Dennis Flydtkjær (DF), Mette Abildgaard (KF), Peter Seier Christensen (NB) og Ole Birk Olesen (LA):

Beslutningsforslag nr. B 51 (Forslag til folketingsbeslutning om udskydelse af indfasning af registreringsafgift for eldrevne køretøjer).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Alex Ahrendtsen (DF).

Kl. 13:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Alex Ahrendtsen (DF) har søgt om orlov fra den 3. december 2019, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Alex Ahrendtsen (DF).

Kl. 13:02

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Dansk Folkeparti i Fyns Storkreds, Pernille Bendixen, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 3. december 2019 i anledning af Alex Ahrendtsens orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:02

Afstemning

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes. Værsgo. Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 111 stemmer.

[For stemte 111 (S, V, DF, RV, SF, EL, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 12 [afstemning]: Forespørgsel til udenrigsministeren om anvendelsen af handels-sanktioner.

Af Søren Espersen (DF) og Hans Kristian Skibby (DF). (Anmeldelse 24.10.2019. Fremme 31.10.2019. Forhandling 29.11.2019. Forslag til vedtagelse nr. V 20 af Søren Espersen (DF).

Forslag til vedtagelse nr. V 21 af Bjarne Laustsen (S), Stén Knuth (V), Anne Sophie Callesen (RV), Karsten Hønge (SF), Naser Khader (KF), Sikandar Siddique (ALT) og Henrik Dahl (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Eva Flyvholm (EL)).

Kl. 13:03

Afstemning

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 21 af Bjarne Laustsen (S), Stén Knuth (V), Anne Sophie Callesen (RV), Karsten Hønge (SF), Naser Khader (KF), Sikandar Siddique (ALT) og Henrik Dahl (LA), og der kan stemmes.

For stemte 90 (S, V, RV, SF, KF, ALT, NB og LA), imod stemte 11 (DF), hverken for eller imod stemte 8 (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 21 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 20 af Søren Espersen (DF) og forslag til vedtagelse nr. V 22 af Eva Flyvholm (EL) bortfaldet

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. (Obligatorisk kommunal vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og pligt til indberetning m.v.).

Af miljøministeren (Lea Wermelin).

(Fremsættelse 03.10.2019. 1. behandling 24.10.2019. Betænkning 20.11.2019).

Kl. 13:04

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Det er ikke tilfældet

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 46:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om betalinger, lov om kapitalmarkeder, lov om investeringsforeninger m.v. og selskabsloven og forskellige andre love. (Direkte debitering, håndtering af erstatningskrav i henhold til en byggeskadeforsikring tegnet i Qudos Insurance A/S, whistleblowerordning for virksomheder med begrænset tilladelse, revisors

meddelelsespligt til Finanstilsynet og ændring af procedure ved indløsning af minoritetsaktionærer m.v.).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 06.11.2019. 1. behandling 12.11.2019. Betænkning 28.11.2019. Ændringsforslag nr. 7 af 02.12.2019 uden for betænkningen af erhvervsministeren (Simon Kollerup)).

Det er vedtaget.

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke, og vi går til afstemning.

Kl. 13:04

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 4:**Forslag til folketingsbeslutning om en dansk klimalov nu (borgerforslag).**

Af Peter Skaarup (DF), Sofie Carsten Nielsen (RV), Karsten Hønge (SF), Pernille Skipper (EL), Mai Mercado (KF), Rasmus Nordqvist (ALT), Pernille Vermund (NB), Ole Birk Olesen (LA) og Aaja Chemnitz Larsen (IA).

(Fremsættelse 03.10.2019).

Kl. 13:05

Kl. 13:06

Afstemning

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Er der nogen, der ønsker afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget, om ændringsforslag nr. 7 uden for betænkningen af erhvervsministeren eller om ændringsforslag nr. 3-6, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 40:**Forslag til lov om ændring af lov om registrering af lednings-ejere. (Indsættelse af overgangsbestemmelse, bestemmelse til at udstille graveforespørgsler m.m.).**

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 23.10.2019. 1. behandling 31.10.2019. Betænkning 28.11.2019).

Kl. 13:05

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke.

Kl. 13:05

Afstemning

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Er der nogen, der ønsker afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Også her foreslår jeg, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Dette beslutningsforslag er udsprunget af et borgerforslag.

Forhandlingen er åbnet, og vi giver først ordet til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Kl. 13:07

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for ordet. Borgerforslaget har kickstartet en vigtig proces med at udarbejde en ny og ambitiøs klimalov for Danmark. Det har været et vigtigt input til de forhandlinger om en ny klimalov, som vi lige nu er i gang med. Jeg vil sige stor tak til de 11 organisationer, som har fremsat borgerforslaget, og de mange danskere, der har underskrevet det. I har været med til at sætte en meget vigtig dagsorden og debat i gang.

Der er i befolkningen en bred opbakning til en ambitiøs klimapolitik. 68.000 danskere har i dag udtrykt opbakning til borgerforslaget, og over 3 millioner danskere stemte ved sidste valg på de partier, som lige nu sidder og forhandler om en klimalov, og som har tilsluttet sig 70-procentsreduktionsmålet. Det er skelsættende, og det er med det brede folkelige mandat for øje, at regeringen vil føre sin klimapolitik og udforme en ny klimalov.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der er behov for en ny bindende og ambitiøs klimalov her i landet – en klimalov med det mål at sikre, at vi leverer vores fair bidrag til Parisaftalen, og som sikrer, at Danmark igen kan indtage pladsen som global stormagt i kampen mod klimaforandringerne. Målet med 70 pct.s drivhusgasreduktion er regeringens ledestjerne, og arbejdet med at forhandle en ambitiøs og bindende klimalov på plads har været en hovedprioritet for mig, siden jeg satte mig i ministerstolen. Det glæder mig, at stort set alle Folketingets partier nu støtter op om det ambitiøse mål: 70 pct.s reduktion i 2030 sammenlignet med 1990. Det glæder mig om muligt endnu mere, at målet også er blevet omfavnet bredt i det danske samfund, bl.a. af dansk erhvervsliv.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at forhandlingerne om klimaloven er både svære og tekniske, men det er også min oplevelse, at hvis den politiske vilje er til stede, er det muligt at lande en klog og bred aftale. Det er vigtigt både for at fastholde den stærke og brede folkelige opbakning og sikre grundlaget for de store og langsigtede investeringer, som omstillingen kræver. Klimaloven skal sætte rammerne for fremtidens klimapolitik, men vi har ikke løst udfordringen alene med en klimalov. Derfor er det også med stor glæde, at regeringen i går aftes sammen med Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet indgik en historisk grøn finanslov.

Finansloven indeholder mange gode og grønne tiltag, både inden for skovrejsning og udtag af landbrugsjord, men også i forhold til

at sikre en fortsat grøn omstilling af transportsektoren. Ét initiativ er jeg dog særlig begejstret for, nemlig Danmarks Grønne Fremtidsfond. Det er en fond, som skal være med til at sikre, at Danmark tager ansvar og står i spidsen for en ambitiøs klimaindsats. Fonden, der vil have en samlet ramme på 25 mia. kr., skal bidrage til en national og international grøn omstilling, hvor der investeres i tiltag, der reducerer belastningen for både klima, natur og miljø.

Tidligere på året indgik alle Folketingets partier en anden vigtig aftale om forskning. Vi blev enige om at fordoble investeringer i forskning og udvikling af fremtidens klimaløsninger. Forskningsmidlerne og dette års finanslov bringer os langt fra i mål med 70-procentsmålsætningen. Der vil være behov for grønne tiltag på de næste mange års finanslove, men vi har taget det første meget vigtige skridt.

For regeringen har det også været en hovedprioritet at sikre, at selve den politiske infrastruktur understøtter den grønne omstilling. Derfor har vi oprettet et udvalg for grøn omstilling og startet arbejdet med at styrke de grønne regnemodeller i Finansministeriet. Vi ønsker nemlig, at der beregnes effekter på klima, miljø og natur i alle relevante regeringsudspil og lovforslag. Vi tror også på, at klimaudfordringen skal løses i tæt samarbejde med erhvervslivet, og derfor har vi startet 13 klimapartnerskaber op, der skal sikre, at den grønne omstilling bliver skabt i samarbejde med erhvervslivet, så vækst og danske jobs går hånd i hånd med omstillingen.

I det kommende år vil regeringen også fremlægge en klimahandlingsplan, som skal vise vejen mod 70-procentsmålet. Vi får brug for alle gode kræfter for at realisere vores ambitiøse nationale reduktionsmål. Jeg glæder mig over den opbakning, jeg oplever nu, men er også meget optaget af at sikre de balancer, som det kræver at fastholde den brede folkelig opbakning og erhvervslivets opbakning til klimapolitikken. Det er det udgangspunkt, jeg går til klimaforhandlingerne med, og jeg glæder mig til, at vi forhåbentlig snart kan offentliggøre en aftale om en ny ambitiøs klimalov. Tak.

Kl. 13:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Og tak til ministeren for denne indledende tale til den her debat. Man kan sige, at vi jo lidt parallelt med, at vi behandler det her, sidder og har forhandlinger hos ministeren omkring en klimalov, men jeg synes også, det er værd at forholde sig til det borgerforslag, som vi diskuterer her i dag. Og der kunne jeg godt tænke mig at høre, om ministeren fortsat er enig i de seks søjler, som jo er beskrevet i borgerforslaget, som værende bærende i en klimalov fremadrettet.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 13:12

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Ja, det er jo en lidt spøjssituation, vi står i, fordi vi jo sideløbende med debatten her i Folketingssalen faktisk er i gang med endog meget dybe og intense forhandlinger. Derfor tror jeg også, de fleste vil have forståelse for, at jeg nok ikke som den, der sidder for bordenden og skal samle trådene til et kompromis, er interesseret i at gå alt for meget i detaljer med de forskellige dele af det forslag, vi diskuterer her, eller i øvrigt de ting, der ligger på bordet inde i forhandlingslokalet. Jeg kan dog sige, at Socialdemokratiets politik på området selvsagt ikke har ændret sig, siden borgerforslaget blev diskuteret første gang, eller siden vi i forbindelse med valgkampen

– og i øvrigt også på den anden side af valget – fremlagde vores prioriteter i forhold til klimaloven.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:13

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg har fuld forståelse for den rolle, som ministeren har her, men det, jeg er lidt nysgerrig på, er særlig i forhold til den sjette søjle omkring det globale engagement, for det er jo om at finde en balance mellem både at levere på 70-procentsreduktionsmålet i 2030 – altså minimum 70 pct. – men samtidig også agere ude i verden. I forhold til det kunne jeg bare godt tænke mig at høre, om man både siger, at ja, det er en fantastisk finanslov, vi fik lavet i går, men også ser nogle spor ude i fremtiden, altså ting, der ikke er diskuteret endnu – og der tænker jeg specielt på udviklingsbistand og klimabistand som to separate ting.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 13:14

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jo, men det er klart, at vi gerne vil reducere med 70 pct. i Danmark, og det vil vi jo, ikke kun fordi vi står for en del af verdens udledninger – det gør vi – men isoleret set er det omkring 0,1 pct. af verdens udledninger af drivhusgasser, så det alene er jo ikke det, der redder klimaet. Men det, der måske kan være med til at redde klimaet, er jo, hvis vi som et lille land kan gå forrest, kan inspirere og kan presse os selv til at udvikle ny teknologi og nye løsninger på klimafonten, som andre kan blive inspireret af og kan gøre brug af. Men dertil kommer selvfølgelig også, at vi har et ansvar globalt, og vi kommer til at skulle fortsætte med at levere – også i forhold til udviklingsbistand og i forhold til bilaterale samarbejder. Vi har 15 af den type nu, altså samarbejder med lande i verden, som samlet set står for 60 pct. af verdens CO₂-udledning. Det skal vi selvfølgelig fortsætte med, og det skal selvfølgelig også afspejles i en klimalov.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 13:14

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Men hvis nu ministeren ikke kan komme så meget ind på forhandlingerne, som jeg ikke kender meget til, kan han så fortælle lidt om, hvor langt vi er nået med den finanslov her? Hvor mange procents reduktion mener ministeren vi har nået? Det er jo til debat i øjeblikket, og jeg vil gerne høre en autoriseret udgave af, hvor langt vi når.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 13:15

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Problemet med den her form for beregninger er jo, at det er ganske svært f.eks. at regne på, hvor meget vi får ud af en forskningsindsats, eller hvor meget vi får ud af en global klimafond, som skal levere løsninger ude i verden og nationalt. Så de estimerer, der vil blive givet, vil i sagens natur blive ret konservative af natur. Og her refererer jeg ikke til partitilhørsforhold, men vil blot sige, at de nok

er lidt forsigtige i det. Men jeg hørte i morges finansministeren sige, at samlet set vurderede han, at den reduktion i CO₂-udledning eller CO₂-ækvivalenter, som følger af de beslutninger, der er truffet her, cirka svarer til, hvis man udskiftede en halv million af Danmarks bilflåde med elbiler. Så det er ganske betragteligt.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:16

Christian Juhl (EL):

Det vil sige, at jeg må nøjes med den ene procent, som kollegaer her i salen nævnte i morges i radioen. Det er jo lidt lang tid at arbejde med, hvis man skal nå målet, og derfor synes jeg også, det er rigtig godt, at borgerne reagerer, at de unge mennesker reagerer, og at vi faktisk har et pres udefra i forhold til at sætte tempoet op. Det vil sige, at bedsteforældrene og børnene reagerer på livet løs, og nu må mellemgenerationen, som sidder og har beslutningsmagten i de her år, også reagere lige så hurtigt, og der vil jeg gerne appellere til, at man gør det så hurtigt som muligt.

Jeg vil også gerne appellere til, at ministeren afsætter f.eks. 50 mio. kr. til en debat- og oplysningskampagne – vi har haft lignende situationer i historien – sådan at alle mennesker i alle købstæder kan diskutere de her problemer og være med til at skabe en bevægelse, der kan bære fremover.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 13:16

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nu er spørgerens eget parti jo også en del af den aftale, der netop er lavet i går, med endog meget store grønne fremskridt, så det vil jeg da gerne kvittere for.

I forhold til den del, der handler om borgerinddragelse, er det helt sikkert, at det er noget af det, vi skal se på hvordan vi kan blive bedre til her i landet. Det gælder bredt, men det gælder da i særdeleshed i forhold til klimasagen. Og jeg mener, at det, at vi står og diskuterer det her borgerforslag, som jo uden tvivl har været med til også at sætte en dagsorden forud for folketingsvalget, det, at organisationer har været aktive, det, at folk er gået på gaden, er enormt gavnlige, og det engagement skal vi politikere jo gribe og tænke i nye metoder, hvor vi kan udnytte det.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Thomas Danielsen, Venstre.

Kl. 13:17

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, og tak til ministeren. Noget af det, der ikke er en del af klimalovsforhandlingerne, er jo økonomien i forhold til en styrkelse af Klimarådet. Der præsenterede regeringen jo finanslovsaftalen i aftes, hvor man vil styrke Klimarådets økonomi med 10 mio. kr. i 2020 og 15 mio. kr. i årene fremover. Det, jeg vil spørge ministeren om, er: Hvis Klimarådet skal løfte de opgaver, der er i borgerforslaget – altså ud fra de seks punkter – mener ministeren, at det er tilstrækkeligt med den tilførelse af økonomien?

Kl. 13:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg mener, der er tale om en meget flot styrkelse på ressourciden af Klimarådet med den finanslovsaftale, der ligger nu.

Nu er det jo sådan, at det lige nøjagtig også er Klimarådets rolle, vi sidder og forhandler – det ved hr. Thomas Danielsen selvfølgelig, for han sidder selv med ved bordet – og derfor er jeg ikke så meget for at gå alt for meget i detaljer med, præcis hvad det er for nogle ting, vi diskuterer; det tror jeg også spørgeren gerne vil have sig frabedt. Men lad mig lade det blive ved, at det er klart, at der er behov for, at Klimarådet skal styrkes, og det koster selvfølgelig også nogle penge, der skal nogle ressourcer til, og det er det, der er blevet resultatet af finanslovsaftalen, der blev lavet i går, og det er jeg meget tilfreds med.

Kl. 13:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:19

Thomas Danielsen (V):

Ja, det er netop derfor, jeg spørger ministeren i forhold til borgerforslaget og ikke i forhold til de forhandlinger, der kører, om ministeren mener, at en styrkelse på først og fremmest 10 mio. kr. og årene fremover 15 mio. kr. vil være tilstrækkeligt. Og grunden til, at jeg spørger, er jo, at når man spørger Klimarådet selv og de kigger på borgerforslaget og de opdrag, der ligger i det, vil de vurdere, at det er mindst en fordobling af deres økonomi, der skal til for at kunne varetage de mange opgaver, der ligger i det. Derfor spørger jeg til, hvad ministerens vurdering af den økonomi, der er sat af, er, hvis nu den skal holdes op imod selve borgerforslaget. Mener ministeren så, at det er tilstrækkeligt?

Kl. 13:19

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 13:19

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Ja, jeg mener, at vi faktisk giver Klimarådet det, de har signaleret, de har behov for. Jeg kan selvfølgelig ikke garantere, hvis man spørger folk, om de vil have endnu flere penge, at de så ikke vil sige »ja tak« til det. Men når jeg svarer, som jeg gør, er det selvfølgelig, fordi – med al respekt for nærværende forslag, vi diskuterer her, som er vigtigt og godt, og som har været inspiration – det, der bliver den gældende lovgivning, jo forhåbentlig og formentlig er det, vi bliver enige om i forhandlingslokalerne her ganske snart. Der skal selvfølgelig være en sammenhæng mellem, hvilke opgaver vi giver, og hvilke ressourcer der er sat af, og det mener jeg også, der kommer til at være.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:20

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg sidder lige og læser lidt på den betænkning, som ministerens parti og de øvrige oppositionspartier dengang kom med, da vi behandlede det her borgerforslag i salen første gang. Og der har man bl.a. skrevet den her formulering om, at klimahensyn skal integreres i andre politikker. Og det er jo også en af søjlerne i selve borgerforslaget, at det skal tænkes ind. Så jeg vil egentlig bare sådan spørge ministeren, hvordan ministeren tænker at man skal gøre det. Og det er ikke for at være polemisk, for jeg anerkender

fuldt ud, at vi har truffet beslutninger, der kunne have været bedre konsekvensberegnet, så det er egentlig ikke det, der er mit formål med spørgsmålet. Men jeg vil bare høre ministeren, hvordan han tænker det kan gøres i praksis. Skal det ind i en klimalov, eller hvordan sikrer man det?

Kl. 13:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:21

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg synes, det er et enormt relevant spørgsmål, og jeg refererede også selv i min tale til, at vi jo i regeringen har nedsat et udvalg for grøn omstilling, som jeg selv er formand for, hvor vi screener al lovgivning, der bliver lavet af regeringen, og som har betydning for det grønne, ikke kun klima, men også biodiversitet og miljø. Og det hænger selvfølgelig sammen med, at vi gerne vil undgå situationer som – og igen er det ikke for at være polemisk fra min side – under den tidligere regering, der f.eks. lavede en infrastrukturplan til over 100 mia. kr. uden at regne på CO₂-effekterne. Det går selvfølgelig ikke. Det tror jeg vi er enige om nu. Det er vand under broen og alt det der, og jeg tror, at de fleste partier vil være enige om nu, at det må høre fortiden til. Nu skal vi sikre den slags ting, så det er bl.a. i det grønne udvalg. Det er også klart, at Finansministeriet skal være dygtigere til at regne på de her ting.

Jeg ved ikke, om finansministeren har kaldt sig selv den grønne kasseimester, eller om det er andre, der har kaldt ham det. Men jeg synes i hvert fald, han har gjort sig fortjent til titlen nu. Han har jo også sagt, at han kommer til at opprioritere det grønne, ikke kun i forhold til hvor mange penge han sætter af til området, men også i forhold til hvordan man griber det an i Finansministeriet. Det vil sige grønne regnemodeller, nye og progressive måder at tænke det grønne ind i alle politikområder.

Kl. 13:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Mette Abildgaard.

Kl. 13:22

Mette Abildgaard (KF):

Det er rigtig fint, at man har den her screening i det her nye grønne udvalg. Det tror jeg også tidligere regeringer har haft; en tilsvarende screening, som så er foregået i andre udvalg. Men der kan sagtens være noget fornuft i at have et decideret grønt udvalg.

Men den del, jeg egentlig er interesseret i, er også offentlighedens adgang til det. For man kan sige – og respekt for, at det foregår i et lukket rum – at den her screening, de her beregninger, det her talmateriale, skal også gerne være til rådighed for offentligheden, for Folketinget, så vi kan have debatterne på et oplyst grundlag.

Derfor vil jeg gerne prøve at høre igen: Tænker ministeren, at det her med, at det skal tænkes ind i andre politikområder, er en del af en klimalov, eller tænker ministeren mere, at det er en del af en kulturændring eller af en praksis her i Folketinget?

Kl. 13:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 13:23

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jamen jeg har heller ikke på det her spørgsmål tænkt mig at gå så meget ind i detaljer om, hvad der ligger på bordet i selve klimalovsforhandlingerne. Det tror jeg også spørgeren har respekt for. Men jeg tænker selvfølgelig, at det skal indtænkes i det brede folketingsarbej-

de. Og det konkrete eksempel, som jeg nævner – infrastrukturplanen, som den tidligere regering, som spørgerens eget parti jo var en del af, lavede, hvor man ikke engang kunne fremlægge, hvad CO₂-effekterne var – sker i hvert fald ikke igen. Og det er selvfølgelig også klart, at vi må indse, at det desværre ikke er noget, vi sådan lige kan begynde at belyse fuldt ud fra i morgen. For der er også nogle metodikker og regnemetoder osv., der skal udvikles. Men vi gør det så hurtigt som muligt, og finansministeren har også sagt, at så snart der begynder at være redskaber, vil han implementere dem. Det er altså ikke sådan, at man venter, til man har alt klar, og så først gør det på det tidspunkt.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi går i gang med ordførerrækken, og den første er Socialdemokraternes ordfører, og det er hr. Bjarne Laustsen. Værsgo.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand. Da vores ordfører, fru Anne Paulin, er gået hen og blevet syg, skal jeg på hendes vegne holde talen. Og man kan sige, at førstebehandlingen af det her beslutningsforslag rammer ned, lige dagen efter man fik en ny finanslov, hvor der i den grad er grønne aftryk. Så bønnerne er blevet hørt.

Det, vi førstebehandler i dag, er selvfølgelig et borgerforslag om en dansk klimalov nu, der hviler på seks principper: For det første, at Danmark skal yde sit bidrag til at nå Parisaftalens mål; for det andet, at der skal sættes 5-årige delmål mindst 15 år frem; for det tredje, at klimahensyn skal integreres i andre politikker; for det fjerde, at Klimarådet skal styrkes og sikres uafhængighed; for det femte, at Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger; og endelig for det sjette, at Danmark skal være drivkraft i international klimapolitik.

I Socialdemokratiet mener vi, at det er på sin plads at anerkende de 11 ngo'ere bag borgerforslaget og de 68.000 danskere, der har skrevet under på forslaget. I har rykket noget, endda rigtig meget, I har med klar stemme signaleret til os her på Christiansborg, at nu er tiden inde til at tage klimaforandringerne alvorligt. For det er vist dagens jyske underdrivelse, hvis man stiltørdigt påpeger, at klimapolitikken ikke var øverst på den tidligere borgerlige regerings dagsorden, og det her borgerforslag kom da også temmelig ubelejligt for den tidligere regering, da det tilbage i januar på kun 2 uger fik de nødvendige 50.000 underskrifter og dermed havde kurs mod Folketingssalen allerede i foråret. Det fik Venstre dog sat en stopper for med en stribe tekniske spørgsmål, og derfor nåede vi ikke at diskutere forslaget her i salen inden folketingsvalget, men det får vi så lejlighed til nu.

I mellemtiden er der dog sket det lykkelige, at borgerforslaget allerede har givet et ordentligt skub til den politiske udvikling her i landet. Forslaget har nemlig været med til at starte den bølge, som skyldte hen over valgkampen, satte markante aftryk i forståelsespa-piret, og nu har det ført frem til forhandlinger om en ambitiøs og bindende klimalov. Endvidere er det også værd at nævne, at flere af de elementer, der indgår i borgerforslaget i mellemtiden er blevet en del af regeringens nye grønne kurs for Danmark.

Med oprettelsen af regeringens grønne udvalg sender regeringen et klart signal om, at klimapolitikken skal tænkes på tværs af ressortområder, og at klimahensyn skal fylde langt mere i den politiske beslutningsproces end hidtil. Dertil kommer finanslovsaftalen, der bl.a. styrker Klimarådet økonomisk og styrker Danmarks internationale engagement i klimapolitikken, men meget mere skal selvfølgelig med, og det næste vigtige skridt er, at Danmark får en stærk klimalov. Vi er meget fortrøstningsfulde, i forhold til at disse forhandlin-

ger kan skabe den langsigtede politiske opbakning til den grønne omstilling, som der er brug for her, og på den baggrund støtter vi ikke det konkrete beslutningsforslag, idet vi sætter vores lid til de igangværende forhandlinger, som ministeren lige har redegjort for. Derfor vil jeg sige tak for ordet på Socialdemokratiets vegne.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:27

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Hvis ordføreren ikke kan svare på det, jeg spørger om nu, så forstår jeg det fuldt ud, fordi man står der på vegne af den sædvanlige klimaordfører. Men jeg er lidt nysgerrig på det her borgerforslag og så de klimalovsforhandlinger, der pågår lige nu. Det er specielt de seks bærende søjler i det. Mener man stadig væk fra Socialdemokratiets side, at det er det, der er baggrunden og dermed også det bærende element i en klimalov, som vi gerne skulle lande sammen, uagtet at man måske lander et andet sted på grund af et kompromis? Men ønsker Socialdemokratiet fortsat, at det er de seks søjler, der er bærende i en klimalov?

Kl. 13:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, det er rigtig gode pejlemærker, men det, der, synes jeg, altid er vigtigst, når man laver politiske aftaler, er, at de bliver så brede som muligt, uden at de dermed er udvandet. Det er finanslovsaftalen fra i går aftes jo også et tegn på. De partier, der vil med ind og tage et medansvar, får også indflydelse på tingene. Så Alternativet kan jo selv bære ting ind til det forhandlingsbord, og så må man jo se, hvor langt man kan komme med tingene. Men jeg synes bestemt, det er godt, at man inddrager befolkningen, at man afsætter nogle penge i en fond, at man får virksomhederne til at tage pejling af det. For her er der gemt tusindvis af arbejdspladser, som jeg ser det. Det er der rigtig mange, der siger derude, både lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer. De siger, at der her er muligheder for, at vi, ved at vi har den her grønne dagsorden, kan udvikle noget, vi både selv kan bruge, men som vi også kan eksportere. Så som vi siger på jysk, er det en win-win-situation.

Så på den måde synes jeg, at mange af de punkter, der står i de seks søjler, faktisk flugter godt med det, jeg tror ministeren sidder og forhandler om.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:29

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og jeg skal love hr. Bjarne Laustsen, at vi nok skal sidde ved bordet og være med til at tage ansvar for den her klimalov. Det er et brændende ønske for os, at den bliver stærk og bindende. Men jeg hører det, som om man fortsat bakker op omkring de seks søjler, ligesom man gjorde før valget, og det lover jo godt for de kommende forhandlinger.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er rigtig glad for, at Alternativet har fundet hjem. Der var sådan lige lidt op til det seneste folketingsvalg, hvor man ikke vidste, hvor man skulle være henne. Men jeg synes, det er rigtig fint, at Alternativet signalerer, at de gerne sammen med andre partier, der vil den grønne dagsorden, vil gå ind i det her. Jeg skal ikke på ministerens vegne sige, hvad man skal gøre, men jeg tror, der er en konstruktiv tilgang til det, fordi det her jo drejer sig om, at vi får den mest progressive klimalov, som vi har set noget sted i verden, for det er der behov for. Det er et rigtig godt signal, vi sender i Danmark, hvis vi når i mål med det her.

Kl. 13:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Thomas Danielsen, Venstre.

Kl. 13:30

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, og tak til hr. Bjarne Laustsen. Jeg kan forstå på hr. Bjarne Laustsen, at der blev stillet en række overflødige spørgsmål til borgerforslaget, sidst vi behandlede det, og det kan jeg jo ikke lade være med at tænke på, så det får mig til at spørge: Betyder det, at ordføreren altså vil påstå, at ordførerens parti ikke har rykket sig en tomme i forhold til det her borgerforslag og i forhold til indholdet deraf, siden vi behandlede det sidst?

Kl. 13:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Bjarne Laustsen (S):

Tak til hr. Thomas Danielsen for spørgsmålet. Jeg vil sige, at som jeg forstår det i forhold til de konkrete forhandlinger og det, der har været, så kunne man godt have haft den her snak noget tidligere, men netop Venstres spørgsmål gjorde, at det først er kommet til behandling nu.

Jeg tror, at alle partier, også de enkelte medlemmer af dette Ting, har flyttet sig på det her område. Det er første gang, vi har set noget så markant som den her klimadagsorden komme udefra, og det er i høj grad på grund af den udvikling, der er mange steder, med regn, tørke, storme og oversvømmelser osv., og det gælder både herhjemme, men også i Arktis og andre steder. Det er det, der har gjort, at der har været sådan et frygteligt pres, og derfor nåede det her borgerforslag jo også op på 50.000 stemmer inden for 14 dage, tror jeg det var.

Så det er bare, at der er symmetri imellem det, borgerne vil, og det, der er flertal for herinde i Folketinget. Og jeg håber da også, at Venstre besinder sig og går med i en sådan klimalov. Tak.

Kl. 13:31

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:31

Thomas Danielsen (V):

Tak for besvarelsen. Jeg blev bare lidt overrasket, for jeg fik nemlig indtryk af, at ordføreren sagde, at man i Socialdemokratiet ikke havde rykket sig, i forhold til hvad man mente, sidst vi behandlede det her forslag. Det var egentlig bare det, der undrede mig lidt, så der havde jeg nogle spørgsmål, hvis det var, men tak for besvarelsen.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:32

hvorfor det ikke gør den store forskel, hvad vi nationalt kan reducere med, men der, hvor vi kan gøre en særdeles stor forskel, er jo, hvis vi kan få andre lande i verden på globalt plan til at gå i Danmarks retning; så kan vi opnå enorme reduktioner. Endelig står der som punkt 6, at Danmark skal være drivkraft i international klimapolitik, og det er vi naturligvis også helt enige i i Venstre.

Kl. 13:32

Så tak til forslagsstillerne, som har været med til at pushe denne dagsorden, og jeg glæder mig til, at vi forhåbentlig i Venstre kan være med til at præsentere en endelig klimalov sammen med mange af de øvrige partier i Folketinget.

Kl. 13:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger, og den første er til hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:36

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Det var jo sådan en tale, hvor man siger, at man bakker op, og at der er gode intentioner, og så er der alligevel nogle ting, som man ikke helt bakker op om. Det drejer sig bl.a. om de her delmål, og der er jeg nysgerrig efter at høre, hvordan man fra Venstres side vil sikre handling i dag og ikke først i 2029, hvis vi ikke har delmål.

Det andet spørgsmål går på, at jeg kunne høre, at man bakkede op om den sjette søjle vedrørende at være en drivkraft i international klimapolitik. Gælder det fra Venstres side så også om at sikre ny og additionel klimabistand i den størrelsesorden, som bliver beskrevet i borgerforslaget, eller hvordan skal opbakningen til søjle 6 i borgerforslaget forstås?

Kl. 13:37

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, hr. Rasmus Nordqvist. Det er en kendt sag, at Venstre ikke er begejstret for juridisk bindende 5-årige delmål, og grunden til, at Venstre ikke er det, er den samme, som den, Klimarådet og det Det Miljøøkonomiske Råd har til ikke at være det, og det er, at de her kortsigtede bindende mål kan føre til u hensigtsmæssige investeringer. For hvis man investerer på kort sigt, er det ikke nødvendigvis det samme, som at det er en god løsning på lang sigt. Det kan f.eks. føre til u hensigtsmæssig brug af biomasse – hvis vi har et juridisk bindende mål allerede om 5 år, kan det være en af de lavthængende frugter, hvor man siger, at så må man bruge nogle flere biomasseløsninger, og det er også derfor, at både Klimarådet og Det Miljøøkonomiske Råd siger, at det er u hensigtsmæssigt, og at det ikke er den vej, vi skal gå.

Så vi mener, at man skal handle langsigtet og kigge frem mod 2030 og så hvert år måle på, med de politikker, der bliver gennemført, om det er sandsynligt, at man når 2030-målet med de initiativer, der er taget.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:38

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg spurgte sådan set, hvordan man vil sikre handling i dag. Og så skal jeg bare lige sige, at biomasse ikke er noget, man kan blive nødt til at bruge – det vil altid være et politisk valg, om man vil bruge en løsning.

Bjarne Laustsen (S):

Jamen i Socialdemokratiet lytter vi altid til græsrodderne. Vi er i høj grad et græsrodsparti og var det, lang tid før det blev moderne at sige det. Så vi er altid i samklang med både vores vælgere og vores medlemmer på det her område. De steder, hvor man kommer ud – og jeg tror også, hr. Thomas Danielsen selv oplever det – selv ude i Vestjylland, oplever man, at de spørger: Kan vi ikke få noget mere grøn energi og få nogle vindmøller til at stå der? Kan vi ikke få nogle solpaneler op? Kan vi ikke gøre noget med vores affald? Kan vi ikke sådan det ene og det andet? Det hørte vi ikke så meget om for 10-15 år siden. Det er kun godt, at det er kommet op på den politiske dagsorden.

Kl. 13:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Og vi går videre til Venstres ordfører, og det er hr. Thomas Danielsen. Værsgo.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. Jeg skal indledningsvis beklage, at jeg også er lidt ramt af noget snue, men jeg håber, at I kan bære over med det. Og så indledningsvis tak til forslagsstillerne for borgerforslaget, som nu genfremsættes; da det ikke nåede at blive færdigbehandlet før valget, bliver det genfremsat i dag. Også tak for, at I bl.a. har været med til at skubbe på den grønne dagsorden. Borgerforslaget bliver nu behandlet sideløbende med klimalovsforhandlingerne i ministeriet, men jeg vil alene forholde mig til borgerforslagets indhold og ikke til forhandlingerne i ministeriet.

Princippet i borgerforslaget er virkelig gode. Det er sådan, at man som punkt 1 siger, at Danmark skal yde sit bidrag til at nå Parisaftalens mål. Det bifalder vi i Venstre. Der skal som punkt 2 sættes 5-årige delmål mindst 15 år frem i tiden. Det er vi ikke så begejstrede for i Venstre, men vi forstår borgerforslagets intentioner, hvorfor vi i Venstre mener – i øvrigt i lighed med Klimarådet – at man hvert femte år skal lave nye klimaplaner, som rækker 10 år ud i fremtiden. Det betyder, at vi allerede til næste år skal lave en klimaplan for, hvordan vi når vores mål i 2030, og der har vi ved forhandlingerne en fælles forståelse af, at det betyder 70 pct.s reduktion.

Som punkt 3 står der, at klimahensyn skal integreres i andre politikker. Det bifalder vi naturligvis også i Venstre, hvorfor vi allerede havde sat et arbejde i gang i Finansministeriet, som skulle tage hånd om det, og det skal vi selvfølgelig fortsætte med. Punkt 4 i borgerforslaget er, at Klimarådet skal styrkes og sikres uafhængighed. Venstre mener fortsat, at man bør sikre, at Klimarådet kan genudpege sig selv, ligesom man ser det med Det Miljøøkonomiske Råd. Det er et godt princip for at undgå enhver diskussion om politisk indblanding. Klimarådets uafhængighed drejer sig også om den økonomiske del. Det er noget, som bliver fastsat af regeringen, som laver finanslovsaftalen, og der glæder jeg mig over, at ministeren har kunnet betrygge os i, at i hvert fald hvis det er borgerforslagets opgaver, man skal løse, så er det en tilstrækkelig økonomi, man har tilført, og dermed stoler jeg naturligvis på det.

Punkt 5 er, at Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger. Det er jeg helt enig i. Det er vigtigt, at vi får lavet en klimalov, som understøtter det gode eksempel fra Danmark. Det er sådan, at Danmarks samlede CO₂-udledning på globalt plan svarer til 0,1 pct.,

Jeg er også nysgerrig efter at få svar på spørgsmålet om ny og additionel klimabistand. Man bakker fra Venstres side op om søjle 6 i borgerforslaget, som handler om det internationale område, men bakker man også op om, at der skal gives ny og additionel klimabistand, som altså er udover de 0,7 pct., man giver i udviklingshjælp i forvejen?

Kl. 13:39

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg beklager, at jeg ikke kunne nå at svare på spørgsmålet. Der er jo en rød lampe, der blinker, når taletiden udløber.

Men ja, vi mener også, at vi på den internationale dagsorden skal være frontrunnere, og det gælder både med hensyn til klimabistand og handelsbistand. Der er mange udfordringer, man kan løse med klimapolitik, og vi kan se, at hvad angår langt størstedelen af de mennesker, der bliver fortrængt i dag, så skyldes det faktisk ikke krig og ødelæggelse – eller det er godt nok på grund af ødelæggelse, men det er altså klimaødelæggelser. Så der er et stort potentiale.

Når ordføreren spørger til, hvordan vi så kan sikre klimahandling fra dag et, hvis man først har et mål i 2030, så vil jeg sige, at det er lige så vigtigt, at man følger op på det hvert år, hvis man har et 2030-mål, som hvis man har et 2025-mål, hvor man heller ikke kan vente til 2024 med at handle.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Bjarne Laustsen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:40

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Nogle gange tænker man, at det kunne være snildt lige at være inde i et andet partis gruppeværelse for at høre, hvad det er, der foregår derinde. Det er der jo nogle af vores kolleger der tager konsekvensen af og melder sig ind i et andet parti for at kunne lytte med. Det er nu slet ikke det ærinde, jeg er ude i her.

Men netop med hensyn til det der med, hvem der har rykket sig mest, vil jeg gerne kvittere for, at jeg ikke kan komme i tanke om noget parti, der har rykket sig mere på det her område end Venstre siden 2001. Anders Fogh Rasmussens regering tog jo fat på at skrotte den ene havvindmøllepark efter den anden, man skar ned på forskningen osv., og man ansatte Bjørn Lomborg til at fortælle, at det da godt kunne være, at der var klimaforandringer, men at de i hvert fald ikke var menneskeskabte. Alle de der forskellige ting var jo med til at forhale den her proces, og derfor vil jeg bede ordføreren fortælle, hvis det er muligt for ham, hvad der er sket, siden Venstre har rykket sig så meget, hvilket jeg i øvrigt kvitterer for.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:41

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Der er ingen tvivl om, at Venstre har rykket sig meget. Vi har flyttet os meget, og det ser jeg et helt Folketing der har. Vi har også flyttet os endnu længere end Socialdemokratiet på en lang række områder. Apropos mere vind og mere sol er det jo en kendsgerning, at Socialdemokratiet stemte imod det i sidste periode af den årsag, at det er dyrt. Det her koster penge.

Hvad angår aftalen om udtagningen af landbrugsjord, som vi lavede i fællesskab, ved ordføreren og jeg jo også, hvem der trak i

håndbremsen og sagde: Arh, det der bliver for meget. I forhold til energiaftalen, som var den bredeste energiaftale i danmarkshistorien, ved ordføreren jo også godt, at vi blev nødt til at forhandle med Radikale Venstre på et tidspunkt, fordi Socialdemokratiet sagde: Arh, nu trækker vi i håndbremsen igen, nu bliver det faktisk vanskeligt med de valgløfter, vi har givet, om varme hænder osv. osv. Så det handler om politiske prioriteringer, og ja, Venstre har flyttet sig markant. Det glæder jeg mig over, for jeg mener, at det er den rigtige retning at gå.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:42

Bjarne Laustsen (S):

Jeg har til gode at høre lige præcis, hvad det var, der foregik i Venstres gruppeværelse. Vejen er brolagt med mange problemer, hvis man skal nå hen til et bestemt mål, men det var måske mere sådan det ideologiske, jeg tænkte på, og det kan være, at det er hr. Thomas Danielsens skyld, at Venstre har flyttet sig så meget. For det var jo ren ideologi, at alt det, andre sagde om, at der var klimaforandringer osv. osv., var noget bras. Men det, der er det positive, er ikke så meget det med den enkelte vindmølle og alle de andre ting dér, men det, der er sket på det ideologiske plan i partiet Venstre, så man nu synes, at det er rigtig godt. Det har taget lidt tid, men tiden skal også være moden til ting en gang imellem.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Thomas Danielsen (V):

Jeg har svært ved at gennemskue, om spørgeren mener, at det er et problem, at Venstre har flyttet sig meget og måske endda så meget, at man har overhalet Socialdemokratiet på en række områder. I forhold til hvad der sker på interne møder i Venstres gruppeværelse, er det jo naturligvis ikke noget, som man løfter sløret for. Det er vi i hvert fald stoppet med nu, efter at vi har fået ny formand, men jeg kan da godt afsløre, at på det sidste aftengruppemøde havde vi eksterne oplægsholdere fra CARE, fra Klimarådet og fra Dansk Energi osv., og der har vi flyttet os en del i Venstre. Der er vi gået fra at købe en vingave til at købe en bionedbrydelig grill, som man ikke engang behøver at smide ud efter brug, når man f.eks. har brugt den på stranden. Den er 100 pct. nedbrydelig. Så ja, det er på mange områder, vi har flyttet os.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Signe Munk, SF.

Kl. 13:43

Signe Munk (SF):

Tak til ordføreren for spændende informationer, også omkring bionedbrydelige grill. Man kan få meget ud af at være i Folketingssalen, også når det handler om det her borgerforslag om en klimalov. Jeg er dog lidt nysgerrig på diskussionen om delmål, og jeg forstår på ordføreren, at partiet Venstre går ind for, at vi sætter et reduktionsmål på 70 pct. i 2030, vel at mærke uden at kende virkemidlerne, og derfor må ordføreren forklare mig, hvorfor man så er imod at sætte løbende reduktionsmål, også efter 2030, for der kender vi jo heller ikke alle virkemidlerne. Så hvordan kan man på den ene side støtte et mål i

2030, men på den anden side ikke være villig til at sætte et løbende efterfølgende mål?

Kl. 13:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Thomas Danielsen (V):

Jeg har ikke nævnt noget om virkemidler. Men det er rigtigt, at vi ikke er begejstret for bindende delmål, og det er vi som sagt ikke af samme årsag, som Klimarådet ikke er begejstret for dem, og af samme årsag, som Det Miljøøkonomiske Råd ikke er begejstret for dem. Så hele udfordringen med at have juridisk bindende delmål er jo, at det desværre kan føre til uhensigtsmæssige kortsigtede løsninger, og der mener vi i Venstre, at det er vigtigt, at vi har det lange lys på, og at al den lovgivning, vi laver, bliver pejlet frem mod 2030, ikke bare det, vi laver i Klima- og Energiudvalget, men al den lovgivning, vi laver generelt, for at se, om det stadig væk er sandsynligt, at vi når vores 70-procentsreduktionsmål i 2030.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Signe Munk.

Kl. 13:45

Signe Munk (SF):

Det undrer mig en smule, at der bliver refereret til Klimarådets anbefalinger. På side 17 står, at der burde stå i klimaloven, at en regering skal sætte reduktionsmål 10 år ud i fremtiden.

Men når ordføreren nu er imod, at vi har løbende delmål, hvordan vil ordføreren så sikre, at der er den tilstrækkelige fremdrift, det tilstrækkelige ambitionsniveau i klimapolitikken? For jeg forestiller mig, at ordføreren er enig i det, som videnskaben jo lægger frem hele tiden, altså at det faktisk er afgørende at vi når i nettonul, og at vi løbende har reduktioner.

Så hvordan vil man sikre danskerne – uden at have delmål – at der kommer løbende reduktioner, og at klimapolitik ikke bare bliver det, som det har været i for mange år: rigtig meget snak og rigtig lidt handling?

Kl. 13:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:46

Thomas Danielsen (V):

Altså, nu kan man jo tale om delmål på mange måder. Det, vi talte om før valget, var jo juridisk bindende delmål hvert femte år. Det var noget af det, som gjorde, at juristerne fik ondt i maven og sad mere på toilettet, end de sad i mødelokalerne, og det er jo, fordi det er utrolig vanskeligt, hvordan man skal forpligte et Folketing, hvor der ikke er nogen, der er over Folketinget, og der ikke er nogen, der er ved siden af Folketinget, til at lave juridisk bindende mål. Hvad skal konsekvensen være? Det har der jo også været en offentlig diskussion om. Er det ministeren, der skal i fængsel? Jeg tror, det var hr. Morten Messerschmidt, der kom med et godt forslag om, at ministerens regeringsparti skulle miste to mandater, såfremt man ikke nåede sit mål. Man kan tage alle tænkelige scenarier i brug, men det her med konsekvenser er utrolig vanskeligt over for et Folketing, der til enhver tid vil kunne beslutte, hvad de mener er rigtigt.

Derfor kan man jo godt lave forskellige målsætninger ud fra, hvad man har taget af initiativer, og så forventer vi så og så meget.

Det, der bare er vigtigt, er, at vi har det lange sigte på, sådan at vi i al den politik, vi laver, når vores 2030-mål.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det fru Mai Villadsen, Enhedslisten.

Kl. 13:47

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Jeg synes, det er rigtig fint, at vi kan have nogle debatter her i Folketingssalen, hvor man faktisk fra talerstolen erkender, at man har ændret holdning eller har rykket sig. Jeg er dog alligevel ærgerlig over, at ordføreren ikke kan bakke op om hele intentionen med det her borgerforslag, men jeg bider mærke i, at Venstre siger, at de i hvert fald er enige i punkt 1 om, at Danmark skal yde sit fair bidrag til Parisaftalens mål, og det kunne jeg godt tænke mig lige at spørge ind til, fordi det for mig at se jo betyder, at vi skal lave nogle reduktioner i Danmark. Og Venstre er jo gået med på forslaget om, at vi skal have en 70-procentsmålsætning fra 2030. Jeg mener, at de 70 pct. skal reduceres i Danmark, og ergo er det ikke noget, vi skal gøre ved f.eks. at benytte os af kvoteannulleringer. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Venstre også har ændret holdning i det spørgsmål.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:48

Thomas Danielsen (V):

Jeg er meget enig i, at 70-procentsmålet skal være Danmarks målsætning. Jeg er også meget enig i, at det ikke vil være ambitiøst at komme og foreslå kvoteannulleringer. Men debatten går jo på, om virkemidlet skal være en del af en rammelov, der skal gælde frem mod 2050, eller om det skal være i de her 10-årige handleplaner. Der mener jeg, at man, uanset om man har en modstand mod biomasse, kvoteannulleringer eller andre virkemidler, må indarbejde det i handleplanerne, og grunden til, at vi mener det i Venstre, er jo ikke, at vi mener, at man skal nå 70-procentsmålsætningen med kvoteannulleringer, men at der ikke er nogen, der kan spå om fremtiden.

Da vi havde kvoteannulleringsekspertes i Energipolitisk Udvalg i sidste uge, og man spurgte dem, om de forventer, at der vil ske ændringer i forhold til den måde, der laves kvoteannulleringer på i EU-regi, sagde de: Ja, det vil der, for det sker der jo hele tiden. Okay, kan man afvise, at der vil ske nogle ændringer, som gør det meget, meget attraktivt som virkemiddel i fremtiden? Nej, men vi mener ikke, det er særlig attraktivt i dag, sagde de to eksperter, og den ene ekspert sagde, at han mente, at der var visse kvoteannulleringer, der var attraktive. Derfor kan man jo ikke fra i dag og frem til 2050 afvise, at der vil ske ændringer, som gør, at et flertal af partier herinde mener, at det er attraktivt. Så man bør ikke i en lov stadfæste, at det ikke kan være et virkemiddel, når nu selve handleprogrammet er noget, der bliver behandlet ved siden af.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 13:49

Mai Villadsen (EL):

Jeg bemærker jo bare, at ordføreren tidligere har sagt, at Klimarådet anbefaler det ene og det andet, og derfor mener Venstre dette og hint, men åbenbart ikke på det her område. For Klimarådet anbefaler jo faktisk, at vi i den her rammelov for klimaloven skriver ind, at vi ikke skal benytte os af sådanne fleksible mekanismer. Det stod de jo

og sagde til os alle sammen, så derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at Venstre som parti ønsker at lade den her dør stå på klem og dermed signalerer, at de 70 pct. er noget, hvor vi måske hænger vores hat op på, at vi i 2029 så bare laver kvoteannulleringer, fordi vi så bare gør det i udlandet.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:50

Thomas Danielsen (V):

Hvis ordføreren har læst den seneste rapport fra Klimarådet, så anbefaler de, at man ikke bruger kvoteannulleringer, eller at der er uhensigtsmæssig brug af biomasse, og det vil i hvert fald sige, at det skal være certificeret biomasse, hvis man skal bruge det. Det vil sige, at det er den samme sætning. Så må ordføreren jo også mene, at det skal stå i loven, at man i hvert fald heller ikke må bruge biomasse, som ikke er certificeret, og selv om ordføreren er enig med Venstre i det spørgsmål, mener vi i Venstre ikke, at det skal skrives ind i en lov, der skal række frem til 2050. For der kan ske ufattelig meget på det her område inden 2050. Der er ingen af os, der sidder i salen i dag, der kan forudse, hvad der vil ske frem mod 2050. Direkte adspurgt siger formanden Peter Møllgaard jo også, at om det står i klimaloven eller i klimahandlingsplanen ikke er det, som han vil gå ind i, men han vil bare sige, at han i hvert fald ikke mener, at det skulle bruges som klimavirkemiddel.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det fru Ida Auken, Radikale Venstre.

Kl. 13:51

Ida Auken (RV):

Tak. Til kvotehøringen i udvalget i torsdags blev det jo sagt meget tydeligt, at kvoteannulleringer ikke har nogen effekt frem til 2030. Det var alle tre eksperter faktisk enige om. Så er Venstre enig med de tre eksperter og med Klimarådet i, at man ikke skal bruge kvoteannulleringer, i hvert fald frem til 2030, fordi de ikke har en klimaeffekt i den her meget afgørende periode?

Kl. 13:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:51

Thomas Danielsen (V):

Venstre er helt enig med de eksperter, der var i udvalget. De sagde, at i de kommende år vil det med den model, vi har i dag, først have en effekt 20 år ude i fremtiden.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Ida Auken.

Kl. 13:52

Ida Auken (RV):

Det er super nyttigt, for hvis vi kunne starte med at sige, at 70-procentsmålet skal nås uden kvoteannulleringer, så er vi jo allerede rigtig, rigtig langt. Så er det måske mere et spørgsmål om, om det skal stå i loven, eller om det skal stå i en aftale, at vi i de år efter ikke kan vide, hvad der sker. Så det lyder jo, som om vi måske ikke er så langt fra hinanden i det her spørgsmål, for det vigtige for os i Radikale er, at vi sætter alle sejl til for nu at nå de 70 pct. på hjemmebane i Danmark ved virkelig at gå foran.

Er Venstre enig i den tilgang?

Kl. 13:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 13:52

Thomas Danielsen (V):

Det er lige præcis Venstres tilgang. Vi skal ikke skrive det ind i en rammelov, der skal gælde frem mod 2050. Skal vi skrive det ind, skal det skrives ind i vores klimahandlingsplan, altså både annullering af kvoter, biomasse, der ikke er certificeret, og hvad vi ellers kan opnå enighed om.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren, og vi går videre til Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Det er interessant at sidde og kunne følge den her debat – forhåbentlig lige så interessant uden for salen, som det er her i salen – hvor der tales meget om politiske forandringer. Det, der jo i virkeligheden er det centrale, er, hvordan samfundet forandrer sig, og hvordan vi kan påvirke det.

Noget inden for den sidste måneds tid, der for alvor i den her debat har optændt mig, var, da Landbrug & Fødevarer eksempelvis kom ud med meldingen om, at nu var man i Danmark tæt på at udvikle et nyt enzym, som kunne reducere kvægbrugets metanudslip ganske betragteligt. Det var sjovt nok en teknologisk vinding, som ikke var vedtaget i et beslutningsforslag eller lovforslag eller andet politisk dekret, men noget, der var skabt, fordi man i det danske landbrug ønsker at gå forrest med den grønne omstilling globalt set, ønsker at være en primus motor og drive det her både for den danske grønne omstilling, men også for, at det kan blive noget, der kan påvirke og overbevise resten af verden. Og det er jo i virkeligheden det, der tæller langt mere, end om man kan stå her og slå hinanden med citater og ting, der er sagt i fortiden.

Jeg kan ikke få øje på noget godt argument imod den grønne omstilling, men jeg kan få øje på rigtig, rigtig mange forhold, som det vil være dybt uansvarligt ikke at tage højde for, når man taler om den grønne omstilling. Det er jo i bund og grund den akse, hvor man ud ad den ene linje kan have ambitionen om den grønne omstilling og ud ad den anden linje kan have, hvordan det påvirker det øvrige samfund i forhold til den sociale balance, i forhold til vækst, arbejdspladser osv. Det er jo det, der i virkeligheden afgør, hvor partierne placerer sig – ikke om man vil eller ikke vil.

Når rigtig mange partier – som jeg lige kan tælle det: Dansk Folkeparti, Venstre, De Konservative, Socialdemokratiet og sikkert også flere – har rykket sig inden for det sidste halve år, så er det jo, fordi der har været et folkeligt ønske, en folkelig bevægelse, men jo også, fordi det nu er åbent erkendt og noget, man kan sige bramfrit, at den målsætning, man så sætter sig, har vi faktisk i talende og skrivende stund ingen idé om hvordan vi når. Så det, vi er enige om, er, at vi gerne vil nå den, og at vi sætter os omkring det famøse bord, og med alle kendte midler og gode hensigter prøver vi på at nå det.

Der kan man sige, at det her borgerforslag, som vi har i dag, jo for så vidt efter folketingsvalget er blevet overhalet af virkeligheden, al den stund at de seks punkter, som forslaget opridser – som jeg ser det, og som vi ser det i Dansk Folkeparti – på den ene eller på den anden måde er inkluderet i den proces, der foregår i øjeblikket i forhold til at lave en ny klimalov og så forventeligt og forhåbentlig på den anden side af nytår at kunne implementere det.

At Danmark skal leve op til sine internationale forpligtelser, tror jeg der er, om ikke fuldstændig konsensus så i hvert fald ganske, ganske bred enighed her i Folketinget om; det er punkt nr. 1.

At der skal sættes 5-årige delmål: Vi kan diskutere, hvordan det værktøj skal virke, men at man løbende og ikke bare hvert 5. år, men hvert eneste år skal holde regeringen op på den aftale, vi har, på den gensidig forpligtelse, vi har lavet, er der meget bred enighed om. Jeg mindes ikke at have fremsat det forslag, som hr. Thomas Danielsen nævner om direkte at straffe regeringspartier med at fratage mandater. Jeg tror, vi løber ind i nogle konstitutionelle problemer. Til gengæld er jeg meget optaget af, at hvis en regering ikke lever op til sine løfter, jamen så må der kunne samles et folketingsflertal imod den, og på den måde, som vi gør i det parlamentariske spil normalt, straffe regeringen og så gennemtvinge netop det, som med de hørupske ord er hensigten: at intet er hverken over eller ved siden af Folketinget. Så hensigten i punkt 2 er også til stede.

At klimahensyn skal integreres i andre politikker, synes helt åbenlyst. Her i Folketinget indgår det jo i den daglige politiske debat, og jeg kan forstå, at man i regeringen jo ved siden af det økonomiske udvalg, det koordinerende udvalg nu også har lavet et grønt udvalg, så det synes at være noget, der er sivet relativt bredt ind.

At Klimarådet skal styrkes både fagligt med input udefra og i forhold til den måde, rådet virker på, synes der at være bred enighed om.

At Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger, er sådan hele fundamentet for den omstilling, som vi taler om, og det giver ganske god mening.

Og at vi skal være en drivkraft i international klimapolitik, tror jeg også der er meget bred enighed om. Så kan man altid diskutere, hvad der er nok, til at man kan kalde sig drivkraft, men jeg har i hvert fald ingen erindringer om en regering, der ikke har kunnet sige, at de er en drivkraft – i hvert fald i nyere tid.

Så alle de intentioner forsøger vi at nå, fordi der kun er gode argumenter for en grøn omstilling, og det synspunkt deler vi også i Dansk Folkeparti.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi går videre til Radikale Venstres ordfører, og det er fru Ida Auken. Værsgo.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Det er jo sådan set en glædelig dag i dag, for vi skal behandle det borgerforslag, der måske var med til at sætte det hele i gang. Jeg var lige inde at tjekke, hvor mange der har skrevet under på borgerforslaget, og det er 68.499. Og med så flot et tal havde man jo næsten lyst til at blive den sidste, der skrev under, så man kunne komme op på 68.500 – hvis der er nogle, der ser med, kan de jo gøre det. Jeg syntes ikke, det var min opgave som folketingsmedlem at komme med et borgerforslag, men måske snarere at svare på det.

Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at jer, der har skrevet under på borgerforslaget, jer, der har demonstreret, jer, der har været på gader og stræder, jer, der har siddet med jeres forældre og over aftensmaden overbevist dem om, hvorfor klimaet er vigtigt, jer, der har taget naboen i hånden og forklaret, hvorfor det er vores fremtid, der er på spil – det er alle jer, der har skabt den politiske vilje, som i går udmøntede sig i en finanslov og forhåbentlig snart i en ambitiøs klimalov, i, at vores erhvervsliv vil være med, i, at vores landbrug efterhånden også gerne vil være med, i, at måske endda transportsektoren begynder at rykke på sig. Det er uvurderligt, og det er måske det, der gør Danmark allermest til et foregangsland, altså hvis vi kan få befolkningen med på den her forandring.

I forhold til den klimalov og det borgerforslag, der ligger, er det jo ikke nogen hemmelighed, at vi lige nu sidder i ministeriet og forhandler om en klimalov. Og det er jo sådan, kan jeg så fortælle dem, der ikke nødvendigvis ved, hvordan det er med beslutningsforslag og formentlig heller ikke med borgerforslag, at det, Folketinget vedtager, tit bliver i en lidt anderledes form, når det kommer igennem ministeriernes mølle. Og derfor kan man sige i forhold til den politiske intention og de ønsker og tanker, der er bag borgerforslaget, og om de er intakte igennem den her proces, at der er det vigtige måske ikke, om det bliver ordret sådan, som forslaget ligger.

Men i forhold til de seks principper, der ligger i borgerforslaget, vil jeg sige, at det første princip handler om at sætte sig et mål, der gør, at man lever op til Parisaftalen, og at Danmark tager sin andel. Der har vi bedt Klimarådet regne på det, og de har bl.a. peget på, at det 70-procentsmål, som efterhånden de fleste af Folketingets partier bakker op om, lever op til Parisaftalen. Og det er i hvert fald et rigtig godt sted at starte. Så så vi gerne, at man strammede i forhold til, hvornår vi skal være i netto nul, og at man prøvede at stræbe mod 2045 eller tidligere endnu.

Princip to er, at der skal sættes 5-årige delmål 15 år frem i tiden. Det er en af de ting, vi diskuterer i øjeblikket. Hvordan gør vi bedst det? Hvordan sætter vi nogle mål, som både betyder, at vi kommer hurtigt i gang, men også at vi kan sætte nogle initiativer i gang, som måske først leverer efter en årrække? Der er jo mange af de ting, vi gerne vil gøre, der først leverer efter en årrække, f.eks. at tage jord ud af drift, plante skov, stille transportsektoren om; altså, hvis man skal lave afgifterne om og folk først skal gide at købe bilerne, så har det først en effekt efter en årrække. Hvis vi skal lave nye lagringssystemer til energi, er det også noget, der tager noget tid. Derfor er det ret vigtigt, at vi giver os selv den mulighed for også at kunne tilrettelægge det her, så det bliver på en klog måde, som resten af verden kan blive inspireret af.

Det tredje princip er, at klimahensyn skal integreres i andre politikker. Det er meget vigtigt for Radikale, at vi får klare planer for de andre sektorer, så det ikke er den stakkels klimaminister, der skal prøve at klare det hele med sit ressource, energiområdet. Når vi nu ved, at energi kun står for omkring halvdelen af klimaudfordringen – den anden halvdel kommer fra den måde, vi bruger vores arealer på, og den måde, vi tager materialer i brug på – så er det jo helt afgørende, at andre ministerier er forrest i den grønne omstilling og har sektorstrategier på sine områder, på transportområdet, på landbrugsområdet, inden for byggeriet, og i virkeligheden jo i høj grad har et Finansministerium, der arbejder med og ikke imod en på det her område.

Det fjerde princip er, at man skal styrke Klimarådet og sikre den uafhængighed. Det er en meget, meget vigtig ting, for Klimarådet bliver en afgørende spiller i forhold til at holde Folketinget og regeringen ansvarlig. Jeg glæder mig over, at vi i går fandt nye midler til Klimarådet på finansloven, for det gør det jo noget nemmere at lave en ramme og give dem flere opgaver, når man også har fundet pengene til det.

Princip nr. 5 handler om at udvikle grønne løsninger i Danmark, og det er jo det, der skal flytte verden – det er, at vi gør, ligesom vi i forhold til vind har gjort vind billigere end kul og olie og gas, så vi faktisk gør de andre ting til de dårlige investeringer. Det er noget af det, der virkelig kan flytte ude i verden, fordi det inspirerer andre lande til at sige: Okay, vi kan gøre det her; vi får renere luft, vi får renere energi, så det vil vi gerne, og det er endda billigere. Så det er meget, meget vigtigt, at vi går den vej, og det har vi også med finansloven i går taget en lang række vigtige initiativer til, ligesom vi gjorde det, da vi udmøntede forskningsmidlerne.

Det sjette princip er, at Danmark skal være drivkraft i international klimapolitik. Og det er jo noget nemmere, når man holder sin egen sti ren, at tage ud og inspirere andre lande, lægge pres på dem

og i det hele taget gå ud og sikre med klimabistand, at man kan understøtte det. Og igen glæder jeg mig over, at vi på finansloven i sidste minut ved hårdt, vedholdende arbejde også har fået penge til klimabistanden. Det betaler sig at kæmpe, og selv om man kan være dødtristerende, når man gør det, glæder jeg mig over det og håber, at det kan være med til at svare på det her borgerforslag.

Kl. 14:04

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og så går vi videre til SF's ordfører, og det er fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Tak for det. Voldsommere storme, tørke, monsterregn: Klimaforandringerne mærker vi allerede, også her i Danmark. Samtidig understreger videnskaben gang på gang, at klimaforandringerne bliver værre, i takt med at kloden varmes op. Det er alvor, men midt i alvoren finder jeg håb i handling.

Det er også klimahandling, vi skal tage fat på i dag, for det er det, borgerforslaget handler om, nemlig en dansk klimalov nu. Der er 60.000 danskere og flere til, som har bedt os om at handle på klimakrisen, tage ansvar og lave klimahandling, ikke bare klimasnak. Det er vi enige i i SF, og vi har taget arbejdshandskerne på i de forhandlinger, som lige nu foregår om en ny dansk klimalov.

Der er en række principper i borgerforslaget, som vi overordnet set er meget enige i. Først og fremmest omhandler de to første punkter i borgerforslaget, at vi skal have et klimamål, og at vi skal have løbende delmål hvert femte år. Vi skal have et klimamål, som er i overensstemmelse med det ansvar, vi har over for Parisaftalen, med det fair bidrag, vi skal levere til at løse klimakrisen, og derfor er det helt essentielt, at målet om en CO₂-reduktion på 70 pct. i 2030 skrives ind i en klimalov. Samtidig er det vigtigt, at vi ikke sænker niveauet, men hæver det, og at vi hvert femte år får delmål, og at vi allerede i 2025 får sat et delmål. Det er vigtigt, at der hele tiden kan følges op på, om vi leverer klimahandling og ikke bare klimasnak.

Punkt 3 i borgerforslaget omhandler, at klimahensyn skal gå på tværs af politikområder. Klimapolitik er nemlig ikke bare energipolitik, det er også transport, det er byggeri, det er landbrug, og derfor arbejder vi også for en klimalov, som kan sikre klimaindsatser på tværs af sektorer, både med sektorstrategier og med mål for nogle sektorer.

Punkt 4 i borgerforslaget understreger det vigtige fokus at have et klimaråd, som er stærkt og uafhængigt. Flere ordførere heroppe har allerede skitseret, at finansloven leverer et økonomisk løft til Klimarådet, og det betyder noget, for der mere manpower i Klimarådet, kan de også komme med bedre anbefalinger til os politikere, lave virkemidler og kigge klimapolitikken efter i sømmene.

Punkt 5 og 6 i borgerforslaget har fokus på, at Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger og være en drivkraft i international klimapolitik. Det er igen et fokus, der er vigtigt, for én ting er, at vi har et ambitiøst klimamål her i Danmark, vi tager vores ansvar for at levere drivhusgasreduktioner, som selvfølgelig er reelle og ikke købes via kvoter, noget andet er, at vi også har et globalt blik på alt det, som går ud over vores nationale reduktionsforpligtelse, både om det er flyvning, skibsfart, når vi køber tøj og forskellige varer produceret i udlandet, men også hvordan vi bruger vores stemme ude i verden til at fremme den grønne omstilling, og hvordan vi også fremmer de fantastiske energieffektive teknologier, som er udviklet af danske virksomheder. Desuden er det også vigtigt, at vi husker på, at der jo er lande i verden, som bliver ramt hårdere af klimaforandringerne end Danmark, men som har færre penge til at klare det, og derfor skal vi også have fokus på at hjælpe de udsatte og sårbare lande.

Borgerforslaget er en god rettesnor i forhandlingerne om en ny klimalov. De aktuelle forhandlinger om klimaloven tager vi selvfølgelig seriøst, og vi er forventningsfulde, og vi er ståltsatte på, at vi får en klimalov, som på den gode måde gør det her borgerforslag og beslutningsforslaget overflødigt. Tak for ordet.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så går vi videre til Enhedslistens ordfører, og det er fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Mai Villadsen (EL):

Klimaforandringerne er ikke længere et spørgsmål om for eller imod, men om tilstrækkelig politisk handling, mens tid er. Verdens førende klimaeksperter er enige: De næste 5-10 år er altafgørende, hvis vi skal forhindre de værste konsekvenser for mennesker og for natur.

I Danmark har vi jo et særligt ansvar for at passe på klimaet og vores klode. Vi er nemlig et af de lande, der med vores forbrug belaster klimaet allermest. En stærk dansk prioritering af klimaet vil inspirere andre lande og skabe danske jobs og eksport inden for grøn omstilling og klimatilpasning. Derfor har Danmark behov for en ny klimalov, der sætter en klar ramme for den danske indsats – loven skal forpligte. Danmark skal sætte nationale mål, der lever op til Parisaftalen på kort, mellemlang og lang sigt.

Det er jo nogle stærke ord, og selv om jeg står her og siger dem, så er det ikke mine, for det er indledningen på det borgerforslag, som vi diskuterer i dag. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak. Tak til alle jer derude, som har skolestrejket for klimaet. Tak til jer, som har gået klimamarch lige her ude foran og i andre danske byer; til jer, der har sendt mails til nok samtlige folketingsmedlemmer; til dem af jer, der torsdag efter torsdag har stået ude foran indgangen til Folketinget og mindet os alle sammen om, hvorfor det her er så vigtigt lige nu.

En særlig tak, selvfølgelig, til jer, der har forfattet det borgerforslag, som var med til at få klimaet til at blive sag nr. 1 ved folketingsvalget. Det er derfor, vi står her i dag, og det er også derfor, vi nu har samlet et flertal i Folketinget om en målsætning om, at vi skal reducere vores udledninger med 70 pct. over det næste årti. Jeg kan næsten ikke forstå, at vi står her i dag – det er jeg så glad for. Tak.

For det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi sidder og forhandler – det er jo åbenlyst i dag – og i Enhedslisten ønsker vi, at den aftale, vi er i gang med at forhandle om en klimalov, kommer til at ligne det her borgerforslag mest muligt. Vi ønsker en bindende lov, der gør, at Danmark lever op til 1,5-gradersmålsætningen i Parisaftalen, en lov med klare delmål, som sikrer, at vi kommer i gang nu og ikke bare skyder ansvaret til fremtidige generationer. Vi ønsker et stop for de skrivebordsøvelser, som ikke sikrer, at vi laver reduktioner i Danmark, og vi ønsker, at klimapolitikken bliver styrende for al politik, fordi al politik er klimapolitik. Derfor arbejder vi i Enhedslisten for en så stærk klimalov som muligt.

Til sidst vil jeg gerne nævne, som flere andre også har gjort i dag, den finanslov, som blev landet i går, for den hænger jo faktisk også meget sammen med det her. For i den finanslov er de første trædesten, de første skridt til den politiske handling, vi skal se meget mere af i fremtiden. Den sikrer et stærkere klimaråd, den sikrer flere penge til klimabistand – ikke nok, men det er dog et skridt; den sikrer udtagning af landbrugsjord, grønne fonde og meget mere. Det er små skridt, i forhold til hvor meget vi skal nå, men det bliver alligevel en afgørende start.

Derfor er det også klart, at vi skal op med det helt store ambitionsniveau, når vi efter nytår skal forhandle de handleplaner, som bliver grundlaget for den grønne omstilling i Danmark. Derfor vil

jeg gerne slutte af med at komme med en opfordring til alle dem, som har lavet det her borgerforslag og gjort loven og de 70 pct. mulige: I har gjort det fantastisk, men vi har stadig brug for jer, så lad endelig være med at gå hjem endnu. Tak

Kl. 14:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Og så går vi videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, og det er fru Mette Abildgaard. Værsgo.

Kl. 14:14

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg er altid ekstra glad, når vi behandler borgerforslag her i Folketingssalen, og det er jeg, fordi mit parti var et af de partier, der var med til at lave ordningen med borgerforslag. Jeg synes, det her borgerforslag er et supergodt eksempel på, hvordan det kan rykke noget, og hvordan det kan være med til at kickstarte en debat og for alvor sætte noget på dagsordenen.

Det her borgerforslag har virkelig gjort en forskel. Det har gjort en forskel for dansk politik og for den valgkamp, vi har været igennem, men også for de forhandlinger, vi sidder og er i fuld gang med lige nu i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet. Så en kæmpe tak til dem, der har engageret sig i den her sag, som har formuleret det her borgerforslag, og som har været med til at påvirke dansk politik uden selv at have sæde her blandt de 179 medlemmer, men alligevel har fået sat markante aftryk. Så tusind tak for jeres indsats.

Set med konservative briller er der masser af fællespunkter i forhold til det borgerforslag, der er, og det, vi konservative kunne drømme om at se i en ny klimalov. Jeg har også respekt for, at vi sidder og forhandler i ministeriet i disse dage og uger. Så det vil jeg ikke være superkonkret om, men jeg kan sige noget om, hvad der er vigtigt for os konservative.

Det er vigtigt for os, at vi har nogle overordnede, langsigtede mål. Vi har et mål om klimaneutralitet, som skal være i pagt med Parisaftalens målsætning om maks. 1,5 graders temperaturstigning; vi har et 70-procentsreduktionsmål i 2030, som er ambitiøst, men som heller ikke kunne være lavere, i forhold til at vi skal påtage os vores andel i forhold til Parisaftalen.

Det er sådan de langsigtede mål, men vi tror ikke på, at man når de langsigtede mål, hvis ikke man sætter sig nogle delmål. Vi tror heller ikke på, at man siger, at man i morgen løber et maraton. Vi tror på, at man er nødt til at starte med at løbe 5 km for ligesom at komme i gang og få formen på rette kurs. Derfor vil vi også gerne have delmål.

Vi er tilhængere af det, Klimarådet har foreslået, nemlig hver femte år at sætte sig et nyt tiårigt delmål. Vi ser meget gerne, at man har det første delmål allerede i 2025 for at sikre, at vi kommer i gang hurtigst muligt, men med respekt for, at det kan være en målzone, man skal angive, med den korte tidshorisont, der er. Vi vil meget gerne, at de delmål, man sætter sig, vedtages herved i Folketingssalen, og at der skal være et flertal, der trykker på den grønne knap, for at få hæftet det så meget som overhovedet muligt på vores lovgivende forsamling her, så det ikke blot er en regeringsbeslutning.

Vi ønsker et styrket og uafhængigt klimaråd – og ros til finanslovspartierne for at have fundet midler til at styrke Klimarådet. Vi ønsker, at der er nogle grundlæggende principper, som skal være retningsgivende i den grønne omstilling, vi skal igennem. Faktisk er det vigtigt for os, at vi opretholder sammenhængskraften i vores samfund. Det er heller ikke, fordi jeg sådan er nervøs for, at den sættes over styr, men som konservativ har jeg ikke noget ønske om, at den måde, vi forandrer vores samfund på, giver anledning til store optøjer og uro. Det ville være meget lidt konservativt.

Vi har et ønske om, at vi laver en grøn omstilling på en intelligent måde, hvor vi er et forbillede for resten af verden. Det er vi altså kun, hvis vi gør det så omkostningseffektivt som muligt, men også uden at det koster konkurrencekraft, og at vi skubber en masse danske arbejdspladser ud af landet. Vi er ikke nogen inspirationskilde for resten af verden, hvis det er den måde, vi gør det på. Så det er også et afgørende princip for os.

Det er vigtigt for os, at vi har fokus på lækage, altså at vi ikke bare skubber forureningen ud af landet; men det er også vigtigt for os, at der er fokus på reelle CO₂-reduktioner, altså at det er indenlandske reduktioner, som man kan se og mærke effekten af, og som giver alle de positive sideeffekter, der kan være i form af renere luft og alt muligt andet, og som kan være med til at bidrage til forhåbentlig nogle grønne arbejdspladser i Danmark.

Det er sådan overordnet de ting, der er vigtige for os i en klimalov. Vi ser rigtig meget frem til at fortsætte forhandlingerne i ministeriet. Jeg er sikker på, at vi kan lande et godt kompromis, som forhåbentlig et meget, meget bredt flertal her i Folketingssalen kan se sig selv i. Men tusind tak for indsatsen til forslagsstillerne.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Vi går videre til Alternativets ordfører, og det er hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak til de 68.500, som har løftet en klimalov ind i Folketinget. Jeg har sådan set lyst til at løbe rundt til jer alle sammen og give jer et kæmpe kram for den indsats, som I har gjort, for at klimaet bliver taget alvorligt på en helt anden måde i dag, end det gjorde for bare et år siden. Vi kan stå med en masse forhold og sige: Ih, det er godt, at vi nu forhandler. Men jeg synes faktisk, det er værd at sige, at det grundlag, der ligger her i borgernes klimalov, jo er det, vi skal svare på. Intentionerne for os alle, der sidder og forhandler, synes jeg bør være, at vi svarer på netop de seks søjler, som I har beskrevet så præcist, som det kan gøres, i det her borgerforslag.

Jeg synes også, det er meget, meget præcist, at der er lavet et borgerforslag, som tager udgangspunkt i, at det altså handler om klimapolitik og ikke alt muligt andet. Udgangspunktet er, at vi skal skabe de nødvendige reduktioner, at vi skal tage del i det internationale arbejde for at leve op til Parisaftalen, og ikke alt muligt andet. Jeg synes også, at vi skal tage med os til forhandlingsbordet, at klimapolitik skal handle om klimapolitik. Til gengæld kan vi så samtidig sige, at al anden politik også er klimapolitik. Men lad os nu holde fokus på det i klimaloven: Det handler om klima og ikke om alt muligt andet. Ja, vi skal lave social omfordeling. Ja, vi skal skabe arbejdspladser. Ja, vi skal en masse ting, men først og fremmest skal vi altså handle på den klimakrise, som galopperer derudad og allerede er godt på vej til at blive en klimakatastrofe.

Jeg synes, at man har indrammet det, der er behov for, rigtig godt i de her seks søjler. Selvfølgelig skal vi lave vores mål, ud fra at vi har en Parisaftale med et 1,5-gradersmål. Man har så regnet sig frem til, at det kan være minimum de her 70 pct. i 2030. Men samtidig peger man også her som den anden søjle på de her delmål, og det er jo, fordi vi skal holdes op på at handle nu og ikke altid skubbe regningen og arbejdet videre til de næste og de næste igen. Så jeg synes også, at det er noget, vi skal tage med os ind i forhandlingsrummet. Det her handler om handling i dag og i morgen og også om 5 år, 6 år og 7 år, og det er jo det, delmålene skal hjælpe os med.

Noget, jeg også synes er værd at tage fat i her, og som er noget, der bliver diskuteret rigtig meget, er hele den sjette søjle i forslaget til en klimalov her, som jo handler om vores internationale engage-

ment. For det er klart, at vi skal handle hjemme, så vi kan vise folk, at det kan lade sig gøre, og fordi vi skylder de kommende generationer og planeten det, men vi skylder altså også at tage vores historiske og moralske ansvar på os over for resten af verden. Her tænker jeg specielt på udviklingslandene, som i den grad er dem, der først lever med konsekvenserne og desværre også står med en rigtig stor regning. Der har vi altså stadig væk et udestående. Selv om vi tog et lille, smukt skridt med finansloven i går aftes, har vi et udestående dér, som der skal svares på.

Det her borgerforslag om en klimalov, synes jeg virkelig er symbolet på – og fru Mette Abildgaard var lidt inde på det – hvorfor der er behov for, at vi snakker demokrati på nye måder. For vi havde ikke kunnet diskutere det her i dag, hvis der ikke havde været 68.500, der havde skrevet under på forslaget. Vi havde ikke kunnet diskutere det her på samme måde, inklusive de ret strenge krav, der ligger i det, hvis ikke I havde skrevet under på det og også skubbet på.

Derfor synes jeg også, vi skal tage det her som en mulighed for at blive ved med at skubbe på vores demokrati, for at vi kan svare på den klimakrise, vi står over for. Derfor kunne jeg godt lidt tænke mig en syvende søjle, hvis man skulle lave en tilføjelse til den her borgernes klimalov, og den går ud på, at vi får nedsat et klimaborgerting, så borgerne kan være med til også at udvikle alle de handlingsplaner, som vi skal i gang med at lave i foråret. Jeg tror, det er vigtigt, at vi egentlig lærer af det, der er sket det sidste år inden for klimapolitik, og tager den viden med os videre, og der vil et klimaborgerting være helt, helt afgørende.

Til sidst vil jeg igen sige, at det er et fantastisk stort arbejde, I har gjort – alle organisationerne og alle I borgere, der har været ude at få andre til at skrive under og få skubbet det herind. Nu har vi lavet en finanslov i går, næste skridt bliver klimaloven, og så kommer der et stykke arbejde, hvor I skal være lige så vågne, som I har været det sidste år, hvor I har stået torsdag efter torsdag foran Christiansborg, hvor I har været på gaden og har strejket på skolerne, hvor I har skrevet indlæg, og hvor I har presset på, og det drejer sig om de her klimahandlingsplaner. For vi skal have taget det helt seriøse skridt i foråret. Der skal vi tage det store, store skridt, og det gør vi desværre ikke uden jeres hjælp. Vi har brug for opbakningen, og vi har brug for, at I slår i bordet og kigger alvorligt på os og siger: Det er ikke godt nok, videre! For vi skal videre nu. Så tak for ordet.

Kl. 14:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Og vi går videre til Nye Borgerliges ordfører, og det er hr. Peter Seier Christensen. Værsgo.

Kl. 14:24

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Tak for det. Nye Borgerlige støtter ikke en klimalov. Nye Borgerlige støtter ikke den kommende klimalov, som er under udarbejdelse af regeringen. Og Nye Borgerlige støtter ikke dette borgerforslag.

Der er allerede et flertal af partier, som har tilsluttet sig en målsætning på 70 pct., så man kan sige, at målet i borgerforslaget allerede er blevet overhalet af virkeligheden. Målsætningen vil uden tvivl blive 70 pct. Hvordan klimaloven kommer til at se ud, får vi at se. Dette borgerforslag foreslår en række restriktioner, som forhåbentlig ikke bliver en del af loven: delmål for enkelte sektorer, at der for alle nye lovforslag skal foretages beregninger af konsekvenser for CO₂-udledningen, og at hvis et lovforslag fører til øget udledning, skal der findes kompenserende forslag. Loven skal fastslå, at reduktion af drivhusgasser er et tværgående hensyn, som bør indgå i alle relevante politikker. Det lyder utrolig rigidt. Det lyder som enhver

bureaukrats drøm, enhver socialists drøm – der skal styres, reguleres, planlægges, påvirkes osv.

Danmark skal ikke gå foran med langt større reduktionsmål end andre lande. Det kan eksempelvis nævnes, at i Parisaftalen er målsætningen for Kina, som er verdens største udleder, at de blot skal stoppe med at øge deres udledning i 2030. Det hænger overhovedet ikke sammen, når Kinas udledninger er firedoblet siden 1990.

Ud over at det kommer til at gøre os fattigere, vil det også føre til det, som kaldes lækage. Hvis vi eksempelvis reducerer vores landbrugsproduktion i Danmark – enten fordi det besluttet politisk, eller fordi det bliver for vanskeligt for de danske landmænd at konkurrere – betyder det ikke, at produktionen forsvinder. Efterspørgslen er der jo stadig, så varerne vil blot blive produceret et andet sted, og da danske landmænd er blandt de mest effektive i verden, vil det med stor sandsynlighed føre til, at der bliver produceret med større CO₂-udledning til følge. Resultatet er derfor, at den samlede CO₂-udledning bliver større, og at Danmark bliver fattigere. Det giver ingen mening.

Nye Borgerlige støtter ikke den type af lov, der lægges op til her. Vi kan ikke støtte en lov, som sætter en målsætning, men som ikke angiver, hvordan målet skal nås, eller hvad det kommer til at koste. Så er det blot varm luft, og det gælder uafhængigt af hvad målsætningen er. Vi kan ikke skrive under på en blankocheck. Nye Borgerlige vil forholde sig konstruktivt, når det kommer til konkrete tiltag. Hvis tiltag giver mening, vil vi tilslutte os dem, men vi vil vurdere dem enkeltvis.

Nye Borgerliges klimapolitik baserer sig på fornuft, på videnskabelighed og på realisme. Problemerne skal behandles rationelt – baseret på videnskabelighed og dokumenterbare effekter. At hæmme den økonomiske vækst er den forkerte måde at gribe problemet an på. Kun et velstående land i økonomisk fremgang vil have råd til nye og renere teknologier. At forsøge at løse problemet ved at sænke væksten er ikke vejen frem. Ved at fremsætte fortsat økonomisk vækst vil der være midler til at udvikle nye og bedre teknologier, som kan løse problemet på rentabel vis. Danmark har som højteknologisk land udviklet grønne teknologier, som bruges over hele verden. Det er sådan, vi bidrager bedst.

For der findes kun én måde at opnå en global reduktion i CO₂-udledningen på, og det er gennem udvikling af rentabel teknologi. Det er muligt, at Danmark og andre dele af EU vil gå med til at sænke deres levestandard, men det får vi aldrig overtalt eksempelvis kineserne eller inderne til. Denne verdens fattige ønsker en højere levestandard, og det er et helt rimeligt ønske. CO₂-udledningen kan derfor ikke sænkes gennem sparevejen; det kan kun ske gennem teknologisk udvikling.

Derfor nytter det ikke noget, at Danmark skyder sig selv i foden med urealistiske mål, som ingen effekt vil have. Det bedste, Danmark kan gøre, er at hjælpe med at sænke den globale udledning gennem udvikling af teknologi. Danmark har allerede været med til at udvikle teknologi, som har fortrængt en udledning, som er mange gange større end Danmarks udledning. Derfor giver det ikke mening at se på Danmarks udledning isoleret set. Det er et tal på et stykke papir, som ser pænt ud, men det er ikke det, der gør mest gavn i forhold til den samlede udledning af drivhusgasser.

Nye Borgerlige kan derfor ikke støtte borgerforslaget.

Kl. 14:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren.

Vi går videre i ordførerrækken til Liberal Alliances ordfører, og det er hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 14:28

Det er vedtaget.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak til de mange forslagsstillere på borgerforslaget, som Liberal Alliance stiller sig meget positivt over for. Det er også derfor, vi er med i de klimaforhandlinger, som pågår for øjeblikket, om en 70-procentsreduktion af klimagasser, som udledes fra Danmark, i 2030.

Vi ved ikke, præcis hvad for en verden klimaforandringerne vil føre til. Vi ved ikke, præcis hvordan menneskeheden påvirker klimaet, men vi ved, at menneskeheden påvirker klimaet. Vi ved, at udledningen af klimagasser alt andet lige fører til et varmere klima, og vi ved derfor, at menneskeheden giver sit bidrag til, at vi opvarmer kloden. Ved siden af det kører naturlige cykler, hvor klimaet svinger og alle dage har gjort det. Og hvordan de to ting forholder sig til hinanden, er svært at sige. Derfor bør vi ud fra et forsigtighedssynspunkt gøre vores, for at vi som mennesker ikke fører kloden i en retning, der gør det vanskeligt for os at leve her. Et land som Danmark vil efter al sandsynlighed ikke blive påvirket væsentlig negativt af et varmere klima, men i andre lande ser det anderledes ud, og vi har hele økosystemer, som kan lide skade. Dyr kan uddø, og planter kan uddø, hvis bestemte områder i verden får et væsentlig anderledes klima. Vi bakker derfor op om målsætningen og synes, at vi som politikere skal vælge de mest effektive politikker for at gennemføre en 70-procentsreduktion af udledningen fra Danmark i 2030.

Men klimapolitikken kan ikke stå alene – der er også andre ting, der er vigtige. Hvis Danmark skal være et foregangsland for hele verden, nytter det ikke, at vi gør os selv fattige i processen. Vi er i Liberal Alliance helt åbne over for, at klimapolitikken isoleret set formentlig kan føre til, at Danmark ikke opnår den vækst og beskæftigelse, som vi gerne vil. Men så må vi bare på andre områder – i skattepolitikken, i beskæftigelsespolitikken, i erhvervspolitikken – være desto mere ambitiøse for at udligne de negative effekter, det kan have for os, hvis vi sætter ting i stå med vores klimapolitik. Vi er sådan set enige med regeringen og med de partier, som regeringen har lavet forståelsespapir med, når de i deres forståelsespapir skriver, at »initiativer, der måtte reducere beskæftigelsen, skal modsvares af andre tiltag, der som minimum øger beskæftigelsen tilsvarende«. Hvis de partier, der forhandler klimapolitikken for øjeblikket, er villige til også at lade dette princip gælde for klimapolitikken og lade os i Liberal Alliance og andre borgerlige partier være med i en aftale, der indeholder dette princip, ser vi meget lyst på muligheden for, at vi laver en klimaaftale senere. Skulle det omvendt være sådan, at de røde partier ønsker at have det princip for sig selv, så de kan beslutte at sætte det ud af kraft, hvis de bliver enige om det på et tidspunkt i fremtiden, og derfor ikke vil skrive det ind i klimaloven, så ser vi anderledes på det. Vi ønsker, at en god og fornuftig klimapolitik, der reducerer udledningen med 70 pct. i 2030, går hånd i hånd med, at vi stadig har et samfund i vækst, og derfor ønsker vi, at det her princip også skal indføres i klimaloven.

Tak for borgerforslaget, som vi i det store hele kan bakke op om. Nu får vi at se, hvordan det går med klimaforhandlingerneovre i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Kl. 14:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Klima-, Energi og Forsyningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) Forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren:

Hvordan vil ministeren sikre, at borgere, som har været udsat for en arbejdsulykke, ikke skal vente i årevis på at få den endelige afgørelse i deres arbejdsskadesag?

Af Karina Adsbøl (DF), Bent Bøgsted (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) og Dennis Flydtkjær (DF).

(Anmeldelse 25.10.2019. Fremme 31.10.2019).

Kl. 14:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Jeg vil gøre opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 5. december 2019.

Det første, der skal ske nu, er, at ordføreren for forespørgslerne får mulighed for at begrunde forespørgslen. Værsgo.

Kl. 14:35

Begrundelse

(Ordfører for forespørgslerne)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, formand. I Dansk Folkeparti har vi valgt at indkalde ministeren til denne forespørgselsdebat med ordlyden:

»Hvordan vil ministeren sikre, at borgere, som har været udsat for en arbejdsulykke, ikke skal vente i årevis for at få den endelige afgørelse i deres arbejdsskadesag?«

Alt for mange bliver fanget i arbejdsskadesystemet. Det er helt centralt, at vi skal have et arbejdsskadesystem, der fungerer, og her kan vi i Dansk Folkeparti konstatere, at den måde, det fungerer på i dag, er både utilstrækkelig og uacceptabel for de mange skadelidte. Alt for længe står de i en ulykkelig situation, hvor deres arbejdsskadesag ikke er afklaret, herunder deres tab af erhvervsevne. Derudover spiller den udskældte førtids-fleksjob-ordning også en rolle, da man som borger i dag kan få tilkendt midlertidigt fleksjob i 5 år, og det har så den konsekvens, at AES trækker sagen vedrørende tab af erhvervsevne i langdrag, og ofte får borgeren beskeden: Vi har truffet en midlertidig afgørelse i din sag vedrørende tab af erhvervsevne; din erstatning nedsættes, og vi starter behandlingen af din sag igen om 1 år. Og sådan kan det fortsætte i mange år for mennesker, der er kommet galt af sted på deres arbejde og har en arbejdsskadesag kørende.

Rigsrevisionens beretning, som blev udgivet i november 2019 med Statsrevisorernes bemærkninger, finder det utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet og AES ikke har sikret, at borgernes arbejdsskader bliver behandlet i overensstemmelse med de lovfastsatte tidsfrister. I Dansk Folkeparti mener vi, at der skal rettes op på det arbejdsskadesystem, der er i dag. Det her er ikke en ny problemstilling, og desværre er der ikke sket noget handling, som er kommet de skadelidte til gode.

Vi ser frem til debatten i dag.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det, og den næste, der så får muligheden, er beskæftigelsesministeren, som så besvarer forespørgslen. Hjertelig velkommen.

Kl. 14:37

Besvarelse**Beskæftigelsesministeren** (Peter Hummelgaard):

Tak for det, og først og fremmest tak til fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti for at indkalde til den her, efter min mening i hvert fald, meget vigtige forespørgselsdebat om sagsbehandlingstiderne i arbejdsskadesystemet. Sagsbehandlingstiderne er et vigtigt emne, og derfor har jeg også inviteret Folketingets Beskæftigelsesudvalg til en teknisk gennemgang heraf i slutningen af december.

Ingen tilskadekomne bør vente unødigt lang tid på en afgørelse i deres arbejdsskadesag. En arbejdsskade kan være en stor belastning i sig selv, og lang sagsbehandlingstid skaber endnu større utryghed og uvished, der kan gøre det svært for tilskadekomne at komme videre i livet.

Det er derfor afgørende, at vi politikere arbejder sammen om et arbejdsskadesystem, der understøtter hurtigere afklaring i arbejdsskadesager. Men det er samtidig vigtigt, at der er høj kvalitet i sagsbehandlingen. Afgørelserne skal ikke være hurtige for enhver pris.

Jeg vil gerne indlede med at slå fast, at det ikke er et nemt arbejde at nedbringe sagsbehandlingstiderne væsentligt, men det er et arbejde, som jeg meget gerne tager fat på. Og det forudsætter, at I som ordførere går med i arbejdet. Jeg er overbevist om, at vi når længst ved, at vi sammen arbejder mod et fælles mål, nemlig et bedre arbejdsskadesystem.

Et enigt Folketing har allerede taget de første skridt mod enklere sagsbehandling på arbejdsskadeområdet, der bl.a. har til formål at nedbringe sagsbehandlingstiden. Fra nytår kan flere arbejdsulykker igen anerkendes som arbejdsskader. Det sker, efter at en højesteretsdom, der i 2013 strammede kriterierne for anerkendelse – så arbejdsulykker kun kan anerkendes, når tilskadekomne har følger efter skaden, eller hvor behandling er nødvendig for at blive rask – fra nytår bliver rullet tilbage. For hvis man er kommet til skade på sit arbejde, skal det selvfølgelig anerkendes som en arbejdsskade. Men det er klart, at det selvfølgelig fortsat er et krav, at der er sammenhæng mellem den skade, der er sket, og den hændelse, der har ført til ulykken. Ændringen gælder for alle nye ulykker, der sker fra den 1. januar.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring får også mulighed for at træffe afgørelse om anerkendelse, uden at der er taget stilling til eventuelle følger af skaden. Det betyder, at man som tilskadekommen i fremtiden kan få hurtigere vished om, om ens skade skyldes arbejde, så den enkelte ikke længere skal vente på, at godtgørelses- og erstatningsspørgsmålene bliver afklaret.

Samtidig har Folketinget givet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring mulighed for selv at ændre alle dele af afgørelsen, når de modtager en klage. I dag er det sådan, at afgørelser, der er afgjort med et skøn, skal sendes til behandling i Ankestyrelsen, uanset at det tydeligvis er tale om et fejlskøn. Det er uheldigt for den tilskadekomne, fordi det ofte betyder forlænget sagsbehandlingstid og en mere uoverskuelig sagsproces, ligesom det også bliver dyrere for forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Samtidig sikrer lovændringen, at Ankestyrelsen kan behandle ukomplicerede klagesager lidt hurtigere, fordi de her sager i fremtiden kan afgøres administrativt i stedet for på et møde. Endnu er det for tidligt at sige noget om effekten af ændringerne, men det er et skridt i den rigtige retning, og det er regeringens ambition at fortsætte arbejdet med at forbedre arbejdsskadeområdet.

Som jeg også nævnte før, er det et område, som jeg vil tage fat i. Men arbejdsskadeområdet er et kompliceret område, og jeg er overbevist om, at det er nødvendigt med et bredt samarbejde blandt

ordførerne for at få de bedste løsninger. Det oplever jeg også at der er bred efterspørgsel efter.

For mig er det helt centralt, at vi har et arbejdsskadesystem, der hjælper borgerne videre, hvis de er så uheldige at komme til skade som følge af deres arbejde. Lang sagsbehandlingstid kan sætte den enkelte tilskadekomne i en økonomisk og arbejdsmæssigt sårbar situation, som kan gøre det svært at komme videre. Derfor er det selvfølgelig overhovedet ikke tilfredsstillende, at Rigsrevisionen i deres netop offentliggjorte beretning konkluderer, at der ikke i tilstrækkelig grad er sikret overholdelse af tidsfristerne for sagsbehandlingen. Jeg har også noteret mig, at produktiviteten har været faldende i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

På baggrund af Rigsrevisionens beretning peger Statsrevisorerne på, at Beskæftigelsesministeriet bør forbedre rammerne og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bør arbejde på at styrke samarbejdet med eksterne aktører med henblik på modtage informationer hurtigere.

Jeg er enig i, at der er behov for se på, hvordan sagsbehandlingstiderne kan nedbringes yderligere. Jeg vil derfor drøfte Rigsrevisionens konklusioner med bestyrelsen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

I min redegørelse til Statsrevisorerne vil jeg redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning har givet anledning til. Når redegørelsen foreligger, vil jeg oversende den til Folketinget. Jeg mener samtidig, at det er værd at bemærke, at undersøgelsen også viser, at sagsbehandlingstiderne er faldet i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det er en positiv udvikling, der skal fortsætte.

Kl. 14:42

Der er nogle sager, som tager længere tid at afklare end andre. Det handler om sager, hvor der er tab af erhvervsevne. Det betyder desværre, at de mest sårbare og tilskadekomne ofte venter længst tid på en afgørelse. Det skyldes, at en arbejdsulykke, som reglerne er i dag, først kan afsluttes, når borgerens helbredsmæssige og erhvervsmæssige situation er afklaret. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring må ikke træffe en endelig afgørelse i uafklarede sager, derfor er det ofte tilskadekomne med alvorlige skader, der må vente længere tid på en afgørelse.

I stedet kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe midlertidige afgørelser. Midlertidige afgørelser bliver løbende vurderet på ny, indtil borgerens situation er afklaret og der kan træffes en endelig afgørelse. Disse sager er også kendetegnet ved, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal indhente mange oplysninger fra eksterne aktører, f.eks. sundhedsmyndigheder og kommuner. Rigsrevisionen undersøger det i deres beretning og konkluderer på den baggrund, at to tredjedele af sagsbehandlingstiderne i en arbejdsulykkesag går med at afvente information fra eksterne aktører. Det er tankevækkende, og jeg vil bede Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse se nærmere på mulige løsninger til at nedbringe den her del af sagsbehandlingstiden.

Mange midlertidige afgørelser og liggetid i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er væsentlige grunde til, at nogle tilskadekomne oplever lange sagsforløb. Det kan være en stor psykisk belastning for tilskadekomne og kan blive en forhindring for den enkeltes trivsel og mulighed for at komme tilbage i et arbejdsfællesskab. Det kan vi ikke være bekendt. Når det er sagt, skal kvaliteten i sagsbehandlingen selvfølgelig også være i orden, så de afgørelser, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer, er korrekte og på et fyldestgørende grundlag. Vores opgave er derfor at finde en balance, hvor kvalitet og effektivitet kan gå hånd i hånd, så belastningen ved at have en arbejdsulykke ikke bliver værre af at opleve unødigt langvarige sagsforløb.

Det er derfor, at en modernisering af arbejdsskadesystemet er centralt for den her regering. En modernisering af arbejdsskadesystemet har længe været på den politiske dagsorden. Det er en kompleks

opgave, og der er mange ender, der skal mødes. Men det er en vigtig opgave, og der er behov for handling. Derfor er det regeringens ambition, at vi igangsætter og gennemfører initiativer til et forenklet system og hurtigere sagsbehandling.

Det arbejde vil jeg drøfte med Folketingets partier, og jeg vil derfor invitere til et møde inden juni 2020. For arbejdsskadeområdet skal også fremover være et område, der er præget af løsninger opnået i enighed, hvor partierne trækker i arbejdstøjet og går sammen om at gennemføre nødvendige og gode løsninger på arbejdsskadeområdet. Det skal også ske i fællesskab med arbejdsmarkedets parter og arbejdsskademyndighederne. Jeg har en tiltro til, at det vil lykkes, men det kræver vilje og handling hos alle parter.

Afslutningsvis vil jeg gentage, at jeg vil sætte skub i det videre arbejde med at modernisere arbejdsskadesystemet, og jeg ser frem til, at vi løfter i flok. Det er en vigtig forudsætning for, at tilskadekomne kan komme videre med deres liv og bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet med de begrænsninger arbejdsskaden ulykkeligvis har givet. Vi har et fælles ansvar for at sikre de bedste rammer for arbejdsskadesagsbehandlingen i Danmark. Tak for ordet, og endnu en gang tak for at tage initiativ til den her debat.

Kl. 14:46

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl. Værsgo. Kl. 14:46

Karina Adsbøl (DF):

Tak for ministerens tale, og tak for ministerens imødekommenhed, med hensyn til at det her er en vigtig opgave at få løst, for der er rigtig mange borgere, som er i klemme, og som ikke kan få deres forsikring udbetalt. De står i det her tomrum.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren om førtidspensions- og fleksjobreformen. For det er jo sådan i dag, som jeg også nævnte i min begrundelse for forespørgslen, at man kan trække det i op til 5 år. Imens de 5 år kører, får borgerne ofte igen og igen beskeden: Vi afventer, fordi du ikke er afklaret. Og så kan man køre sådan frem og tilbage. Hvad tænker ministeren om det? Har ministeren tænkt på, at man også skal ind og kigge på førtidspensions- og fleksjobreformen i forbindelse med midlertidigt fleksjob, nemlig at det også er noget, der påvirker i forhold til arbejdsskadesager?

Kl. 14:47

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:47

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil i hvert fald sige så meget, at det jo absolut ikke nogen sinde har været tanken bag førtidspensions- og fleksjobreformen, at den skulle kunne bruges som et påskud for at trække sagsbehandlingstiden i langdrag. Det er et af de områder, som jeg klart mener der bør kigges nærmere på, altså om der er en sammenhæng mellem lange sagsbehandlingstider, og at det tager lang tid at blive afklaret til fleksjob.

Samtidig vil jeg sige, at hvis der i fleksjobreformen, da den i sin tid blev lavet, måtte gemme sig nogle u hensigtsmæssigheder der, så flugter det jo med, at jeg har tilkendegivet, at vi skal have et møde partierne imellem i hvert fald senest til sommer næste år, hvor overenskomstforhandlingerne også er overstået og man derfor må forvente, at parterne har god tid til også at indgå i de drøftelser. Men inden da er vi jo i regeringen gået i gang med en kritisk gennemgang, og vi er forhåbentlig også godt i gang med forhandlinger med partierne om en kritisk gennemgang af førtidspensions- og fleksjobreformen. Jeg synes, at de ting også der skal overvejes i en sammenhæng.

Kl. 14:48

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Som bekendt er der kun ét spørgsmål i den her første runde med ministeren. I næste runde er der jo så de sædvanlige to spørgsmål. Ministeren vender tilbage senere.

Så går vi i gang med forhandlingerne, og den første er ordføreren for forespørgerne, nemlig fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:48

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. I sidste samling sad jeg i Beskæftigelsesudvalget, og jeg fik rigtig mange henvendelser fra mennesker vedrørende deres arbejdsskade – alle ulykkelige og i en tragisk situation med bekymringer for deres fremtid. Jeg tænkte, at det skal vi gøre bedre som samfund. Og jeg tænkte, at derfor skulle vi i Dansk Folkeparti presse på for at skabe et bedre system. Så troede jeg egentlig, at der var sat et arbejde i gang, men jeg må bare konstatere, at det er og har været en langsommelig proces, som ikke har været til gavn for dem, der er fanget i dette langsommelige system.

Forleden fik jeg en besked fra Susanne. Hun havde klaget over sin sag til Ankestyrelsen. Det tog et år. Den blev så hjemvist til AES, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, og så fik hun besked på, at det kunne tage endnu et år. Sådan kører det frem og tilbage for mennesker, der har været udsat for en arbejdsskade. Jeg vil bare sige, at det, ordføreren siger her fra talerstolen, er ret vigtigt, så ministeren må gerne følge med.

Det er urimeligt og umenneskeligt. Jeg har oplevet sager, der har taget mere end 10 år, og hvert år bliver erstatningen mindre. Derfor stillede jeg også ministeren spørgsmål vedrørende dette: hvor mange sager der bliver udskudt gang på gang, herunder også hvor mange sager, hvor man gang på gang sætter erstatningen ned, og hvor mange sager der er udskudt grundet midlertidigt fleksjob. Jeg vil gerne læse et citat op fra svaret, som ministeren gav:

AES har oplyst, at det ikke særskilt registreres, om den tilskadekomne har et midlertidigt fleksjob. Det kan således ikke opgøres, i hvor mange sager den endelige afgørelse i arbejdsskadesagen er blevet udskudt på baggrund af et midlertidigt fleksjob. Det kan desuden ikke opgøres, i hvor mange sager AES har nedjusteret den tilskadekomnes erhvervsevnetab i henhold til § 17 a i forbindelse med en midlertidig afgørelse om midlertidigt fleksjob.

Det var, hvad ministeren svarede. Det havde været interessant at følge, men det er desværre ikke muligt på nuværende tidspunkt.

I juli stillede jeg beskæftigelsesministeren dette spørgsmål: Vil ministeren ændre arbejdsskadesystemet, så borgernes arbejdsskadesager ikke trækkes i langdrag, og sikre, at det ikke har indflydelse på arbejdsskadesagens længde, at en borger er bevilget et midlertidigt fleksjob?

Ministeren svarede:

Vi har et ansvar for at hjælpe de folk, der kommer til skade på deres arbejde. Det betyder først og fremmest, at vi skal gøre en indsats for, at der på arbejdspladsen er et godt arbejdsmiljø, som forebygger og minimerer risikoen for skader. Men det betyder også, at vi skal indrette arbejdsskadesystemet på en måde, så det bedst muligt tager højde for den enkeltes behov. Vi skal undgå, at mennesker, der både kan og vil arbejde, sidder fast i systemet, mens de venter på afgørelse i deres arbejdsskadesag. Det er derfor vigtigt, at systemet er indrettet, så man får så hurtig en afklaring på sin arbejdsskadesag som muligt. Generelt har sagsbehandlingstiderne de seneste år været faldende, men jeg mener, at det er et område,

der fortsat fortjener fokus. En hurtig og korrekt sagsbehandling vil kunne få nogle mennesker hurtigere tilbage i job. Det vil bidrage til den fælles velfærd, men også være afgørende for den enkeltes trivsel. Som reglerne er nu, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, AES, først træffe en endelig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, når den tilskadekomnes erhvervsmæssige situation er stabil og afklaret, og det betyder, at der somme tider kan gå lang tid, hvor AES må træffe midlertidige afgørelser, hvilket f.eks. er tilfældet, hvis den tilskadekomne modtager ledighedsydelse eller er ansat i et midlertidigt fleksjob. Det har jeg stor forståelse for er en svær situation at være i.

Det var ministerens svar. Så heller ikke her nåede jeg videre i mine spørgsmål til ministeren, og derfor er min tålmodighed også opbrugt nu. Derfor ønsker jeg handling fra ministeren, og det er derfor, vi har indkaldt til den her forespørgselsdebat. For hvor lang tid er det rimeligt at vente? Forleden var det ministerens kollega fra Fyn hr. Jan Johansen, der var ude og kommentere på en af de her sager, hvor en måtte gå fra hus og hjem og familien måtte flytte. Det er jo simpelt hen ikke rimeligt over for de mennesker, der er udsat for en arbejdsskade. Derfor ønsker jeg et bedre system. Det ønsker vi i Dansk Folkeparti, og nu har ministeren så sagt, at han vil indkalde til et møde inden juni 2020. Det ser vi frem til. Vi ville gerne, at det blev lidt tidligere. Men jeg tænker også, at der allerede må ligge et arbejde ovre i ministeriet, for det var jo sat i værk, inden beskæftigelsesministeren kom på den post.

Men jeg ser frem til, at vi får en god debat, og jeg håber, at vi i fællesskab kan gøre det endnu bedre for de skadelidte, der er kommet ud for en ulykke på deres arbejde eller har fået en arbejdsskade. For det, der foregår i dag, er ikke tilfredsstillende for dem, det handler om. Tak for ordet. (*Den fg. formand* (Christian Juhl): Selv tak til fru Karina Adsøl ...)

Jeg har et forslag til vedtagelse. Skal jeg ikke læse det op? Må jeg det? (*Den fg. formand* (Christian Juhl): Bestemt, det er klart.) Det er godt.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen inden juni 2020 at invitere til møde om at modernisere arbejdsskadelovgivningen, herunder arbejdet med at afkorte sagsbehandlingstiden væsentligt. Mennesker, der er kommet til skade på arbejdet, skal ikke vente unødigt længe på en afgørelse i deres arbejdsskadesag. Lang sagsbehandlingstid kan sætte den enkelte tilskadekomne i en økonomisk og arbejdsmæssig sårbar situation. Det er derfor helt afgørende, at arbejdsskadesystemet understøtter en hurtig afklaring i arbejdsskadesager, og hvor der samtidig er en høj kvalitet i sagsbehandlingen. Rigsrevisionen har netop undersøgt sagsbehandlingstiderne på arbejdsskadeområdet. Rigsrevisionen peger på, at sagsbehandlingstiderne er faldet, men fortsat er lange. Folketinget noterer sig, at beskæftigelsesministeren vil følge op på Rigsrevisionens beretning og fortsætte arbejdet ved de kommende forhandlinger.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 23.)

Kl. 14:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Vil ordføreren oplyse mig om, hvem der har fremsat det forslag til vedtagelse? (*Karina Adsøl* (DF): Ja, det er et fælles forslag til vedtagelse, og så vidt jeg har forstået det, står alle partier bag vedtagelsen.) Alle partier? (*Karina Adsøl* (DF): Ja.) Tak for det.

Jeg siger tak til fru Karina Adsøl og byder hjertelig velkommen til den næste ordfører, som er hr. Lennart Damsbo-Andersen fra Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det, formand. Allerførst vil jeg også gerne takke Dansk Folkeparti for at rejse denne meget vigtige forespørgsel og for at sætte fokus på et område, som har betydning for rigtig mange mennesker. Tak også til de andre ordførere og de andre partier for at bakke op om det forslag til vedtagelse, som netop er blevet læst op.

Det skal være sikkert og sundt at gå på arbejde. Det kan godt lyde lidt fortærsket, for vi har sagt det før, og vi siger det rigtig mange gange, men det gør vi, fordi det både er vigtigt og rigtigt, for ingen skal komme til skade på deres arbejde. Vi gør os i fællesskab store anstrengelser for, at arbejdspladserne i Danmark kan blive så sikre som muligt, men ikke desto mindre bliver tusindvis af ansatte i danske virksomheder, offentlige som private, hvert år slidt ned eller ramt af en arbejdsskade. For Socialdemokratiet er det derfor af afgørende betydning, at vi har et godt og hurtigt system til at behandle de arbejdsskadesager, der opstår. Det er vigtigt for mig at understrege, at lange sagsbehandlingstider i arbejdsskadesager er et stort problem, både for den enkelte, som er ramt af en arbejdsulykke, og for vores samfund i større perspektiv.

Når man er ramt af en arbejdsulykke, har man brug for hurtig afklaring, og lange ventetider, nogle gange år, skaber både stor usikkerhed, men der er også alt for mange, der bliver forhindret i at komme videre med deres liv, mens de venter på afgørelsen. Der er ikke nogen tvivl om, at man står i en særdeles svær situation, både arbejdsmæssigt og økonomisk, mens man venter på sin afgørelse, og vi skal gøre alt, hvad vi kan, fra politisk hold, for at være med til at hjælpe de ramte bedst muligt videre.

Det handler grundlæggende om tillid til vores velfærdssamfund. Alle, der hver dag går på arbejde og yder deres til samfundet, skal vide, at de kan være trygge ved, at sikkerhedsnettet griber dem, hvis uheldet er ude og de kommer til skade. Det kan man med rette forvente i et samfund som vores. Det betyder bl.a. en hurtig afklaring, og at man modtager den erstatning, som man er berettiget til, så man kan komme så hurtigt som muligt tilbage på arbejde igen i det omfang, det nu er muligt. Det er desværre ikke tilfældet i dag med de lange ventetider, og det skal vi have gjort noget ved. Men det er vigtigt at slå fast, at det ikke kun drejer sig om hastighed på sagsbehandlingen, for det hjælper ikke ret meget, at man får en hurtig afgørelse, hvis ikke det er den korrekte, og vi må ikke falde i den fælde, hvor vi kun kigger på ventetider og stiller os tilfreds, hvis de kommer langt nok ned, for nok er det vigtigt at få en sag afgjort hurtigt, men kvaliteten skal følge med. Det kan ikke understreges nok, at afgørelsen skal være korrekt. Ingen er tjent med, at man skal ud i langtrukne ankesager og få forlænget den i forvejen usikre situation. Det giver sig selv.

I Socialdemokratiet ser vi frem til at få sat gang i arbejdet med at revidere hele arbejdsskadeområdet, både fordi sagsbehandlingstiderne i en årrække under skiftende regeringer ikke har været tilfredsstillende, men også fordi det store fokus på erstatninger har fjernet fokus fra at få de, der er skaderamt, tilbage på sporet i livet, og om muligt tilbage på arbejdet igen. Jeg er helt ærligt lidt flov over, at vi ikke for længst har fået gjort noget ved det, for det er i alles interesse – ikke mindst de mange tusinde, der desværre hvert år rammes af en arbejdsulykke – at vi finder en løsning.

Men det er trods alt bedre at komme sent i gang end aldrig at komme i gang. Socialdemokratiet bakker op om at pålægge regeringen inden udgangen af den her samling at igangsætte arbejdet med at modernisere arbejdsskadelovgivningen, herunder arbejde for, at sagsbehandlingstiden afkortes væsentligt, og det er mit håb, at vi med det arbejde, der nu sættes i gang, kan sikre, at mennesker, der er kommet ud for en arbejdsulykke, i fremtiden får behandlet deres erstatningssag hurtigere og naturligvis korrekt. Tak.

Kl. 14:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det, og der er en kort bemærkning fra fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 15:00

også det med førtids- og fleksjobreformen bliver undersøgt. For det er jo sådan, at når man siger, det er midlertidigt, så kan det fortsætte, og det har ministeren også selv anerkendt i et svar til undertegnede. Så vil ordføreren holde sin minister i ørerne?

Kl. 15:03

Kl. 15:00

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, og tak til ordføreren for ordførerens tale. Jeg bed mærke i, at ordføreren sagde, at ordføreren var flov over det. Det kan jeg godt forstå, for det, der foregår i øjeblikket, er simpelt hen ikke værdigt, og det er selvfølgelig også mit håb, at vi i fællesskab kan gøre det her endnu bedre. Men jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, om ordføreren også mener, at førtids-fleks-reformen spiller en rolle, i forhold til at det hele tiden kan udskydes, når man har fået et midlertidigt fleksjob. Jeg tænker, at ordføreren har siddet på det her område rimelig længe og har et godt kendskab til, hvad det er, borgerne henvender sig til ordføreren om. Så måske kunne ordføreren komme ind på det.

Kl. 15:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:00

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Når jeg siger, at jeg er flov, er det egentlig, fordi der netop er gået lang tid og vi har snakket om det her i mange, mange år, uden at vi ligesom har kunnet komme videre. For år tilbage blev vi ramt af, at Arbejdsskadsstyrelsen faktisk fuldstændig odelagde sagsbehandlingen, og at det var nødvendigt at fjerne sagsbehandlingen fra Arbejdsskadsstyrelsen. Det har givet, skal vi sige et stort bump i forhold til sagsbehandlingstiderne.

Med hensyn til om førtids- og fleksjobreformen skulle have en indvirkning på det her, vil jeg næsten læne mig op ad det, som ministeren sagde, nemlig at det er der jo ikke nogen der har tænkt på. Men jeg hører også, at ministeren siger, at der jo er mulighed for midlertidige afgørelser. Så ved jeg godt, at man som arbejdsskaderamt måske ikke kan bruge en midlertidig afgørelse til andet, end at så har man i hvert fald en eller anden form for økonomi.

Men jeg tænker ikke, at der er nogen, der har siddet og tænkt eller er vågnet op om morgenen og har sagt: Nu laver vi en aftale om førtidspension og fleksjob, og så skal vi dæleme – undskyld, formand – ud at genere så mange, der har en arbejdsskadesag, som overhovedet muligt. Det tror jeg simpelt hen ikke på. Sådan har det i hvert fald ikke været fra Socialdemokratiets side. Jeg tænker, at når vi går i gang med at lave en gennemgang af hele arbejdsskadesagssystemet, så kommer vi også til at kigge på den del og får rettet op på det og får set på, om der er nogle sammenhænge. Der kan være andre sammenhænge end den, ordføreren nævner her, som vi bliver nødt til at tage fat i.

Kl. 15:02

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:02

Karina Adsbøl (DF):

Det er jeg med på. Der kan være meget, der spiller ind, og mange faktorer i det, men det, jeg godt kunne tænke mig at høre ordføreren om, er så, om ordføreren nu også vil holde ministeren i ørerne, så der sker noget på det her område. Jeg ved godt, at vi i fællesskab har lavet et forslag til vedtagelse, der siger, at det skal være inden 2020, og det var også for at gøre det så bredt som muligt, men det er i hvert fald vigtigt, at arbejdet allerede sættes i gang nu, og at netop

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:03

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes, at spørgeren skal lægge mærke til det, jeg sagde i min tale, nemlig at Socialdemokratiet bakker op om at pålægge regeringen at gå i gang. Og når jeg siger det her fra talerstolen, betyder det, at vi forventer, at regeringen går i gang.

Kl. 15:03

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Og hjertelig velkommen til fru Anne Honoré Østergaard fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for ordet. Først og fremmest vil jeg gerne takke Dansk Folkeparti for at rejse denne forespørgsel. Det skaber en vigtig debat, som vi med glæde deltager i.

For os i Venstre er det vigtigt, at vi løbende arbejder for at højne sikkerheden på vores arbejdspladser, og det gør vi heldigvis. Men det også vigtigt, at de, der er så uheldige at komme til skade eller alvorligt til skade på arbejdet kan få en afklaring, der ikke trækker i langdrag. Det er jo derfor, vi står her i dag.

Vi bliver desværre jævnlig konfronteret med triste historier om mennesker, hvor sagsbehandlingstiderne strækker sig langt længere end de burde. Det kan have store konsekvenser for den enkelte, både i forhold til den enkeltes økonomiske situation, livskvalitet og tilknytning til arbejdsmarkedet. Det kan vi bestemt ikke være bekendt – det er ikke godt nok.

Når det så er sagt, ser vi dog stadig nogle positive tendenser på området. Siden 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring overtog opgaven med sagsbehandling af arbejdsskader fra Arbejdsskadsstyrelsen, har der overordnet set været en positiv udvikling i andelen af sager, der overholder de tidsfrister, vi har fastsat ved lov. Det er en god ting.

Vi har dog stadig store og tydelige problemer på området. Produktiviteten i skadesbehandlingen er iøjnefaldende lav, og det smitter af på den enkelte, der venter på afgørelsen i sin skadesag. Stadig er det kun alt for få sagsbehandlinger af arbejdsskader, der holder sig inden for de fastsatte tidsfrister, og alt for stor en del af tiden går med at afvente informationer fra forskellige aktører. Det er ikke godt nok.

Der er derfor stadig meget arbejde at tage fat på. I Venstre er vi klar til at bidrage til arbejdet, og vi vil meget gerne indgå i en dialog om, hvordan regeringen med Folketingets støtte bedst kommer problemerne til livs.

Kl. 15:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Det betyder, at ordføreren gerne må gå ned fra talerstolen.

Hr. Christian Juhl sidder i formandsstolen, men er også samtidig ordfører. Derfor har vi lavet en lille rokade, så det nu er hr. Christian Juhl som ordfører – på grund af venlighed fra de ordførere, han nu springer over. Værsgo.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Og på grund af venlighed fra hr. Bent Bøgsted, der nu fungerer som formand. Tusind tak. De problemer, som Rigsrevisionen og Statsrevisorerne peger på i deres rapport, er ret alvorlige. Faktisk burde vi slet ikke diskutere den slags problemer i et moderne samfund som vores. Det burde være sådan, at enhver virksomhed kunne planlægge sin produktion, så der ingen arbejdsskade sker. Det er jo det objektive mål for enhver virksomhedsleder, eller det burde i hvert fald være det. Jeg vil sige, at forebyggelsen er alfa og omega, og hvis den så ikke lykkes, må vi prøve at gøre det så let og enkelt som muligt for de mennesker, det går ud over, at komme på benene igen eller komme det rette sted hen, hvis nu det er en erstatning og en pension eller et fleksjob, der er nødvendig.

Vi nødt til i den her situation også at sige tusind tak til fagforeningerne. De løfter en meget, meget stor opgave, som objektivt set bør ligge hos det offentlige. Et arbejdsskadesystem burde være så letforståeligt og enkelt, at enhver borger burde kunne anmelde sin arbejdsskade sammen med sin arbejdsgiver og få den afklaret relativt hurtigt uden at være i tvivl gang på gang. Det er så kompliceret en lovgivning og så komplicerede tekster, man får lagt foran sig, at man er nødt til at have enten en advokat eller en fagforening ved sin side, når man skal køre en arbejdsskadesag. Det er næsten hundrede procent sikkert, at man taber sin arbejdsskadesag helt eller delvist, hvis man prøver at køre den selv.

Vi har så en situation, hvor der er uanstændigt lange sagsbehandlingstider og en alt for dårlig kvalitet i systemet. Det betyder, at mange mennesker faktisk bliver syge af at gå og vente og leve i uafklarethed. Hvorfor er den her situation opstået? Ja, det er der flere grunde til. Vi overlod den her opgave til ATP. Dengang påstod den daværende regering, at ATP havde mange års erfaring med store sagsmængder og derfor ville de være rigtig, rigtig gode til det. Så oprettede de en selvejende institution under ATP, nemlig AES. Det er der foreløbig ikke kommet nogen forbedringer ud af i væsentligt omfang. Det er ikke kun overflytningen til ATP, der er årsagen. Udflytningen, som var den tidligere regerings mindre kloge, ja, jeg vil nærmest sige tåbelig beslutning, var et forsøg på uden saglig begrundelse at flytte arbejdspladser ud fra hovedstaden. Det kan der være saglige begrundelser for, men i det her tilfælde var der kun én begrundelse, nemlig at Venstre troede, at man kunne stemmeoptimere ved at flytte arbejdspladser ud til f.eks. Vordingborg og Haderslev og Hillerød. Det var en tåbelig beslutning, og det betød, at rigtig, rigtig mange af de dygtigste folk opsigde deres stilling i Arbejdsskadestyrelsen og AES, som det nu hedder. Det vil sige, at vi fik et enormt tab af erfarne medarbejdere, som kunne have lavet en toptrimmet sagsbehandling, og der opstod et behov for at lære nye folk op. Det er klart, at det giver tempotab, og det giver dårligere service. Vi advarede dengang Venstre-regeringen mod det og sagde, at det her vil få konsekvenser. Men ville de lytte? Nej.

Jeg kan ikke se klokken her. Der er et eller andet foran. (Fg. formand (Bent Bøgsted): Der er 1½ minut igen). Tak for det. Årligt er der 33.000 sager, som skal behandles, og som jeg sagde før, kan disse lange sagsbehandlingstider have negative konsekvenser for den enkelte skadede. Ofte ser vi psykiske belastninger i et enormt omfang. Vi ser mennesker, som må gå fra hus og hjem undervejs i sådan en proces. Vi ser skilsmisser. Og vi ser mennesker, som bliver meget, meget mere syge, end de var, da sagen startede.

Jeg vil sige, at beskæftigelsesministeren prøver at give en forklaring, nemlig at der er sket en styrkelse af kvaliteten. Det sætter jeg spørgsmålstegn ved. Hvad bygger ministeren det på? Det kan i hvert fald ikke umiddelbart aflæses, for så ville der være færre ankesager. Jeg er godt klar over, at vi har lavet en tillægslovgivning, som skulle rette lidt op på det. Der er ændret retspraksis. Ja, det er fuldstændig

rigtigt. Vi ansatte 100 ekstra personer, men det skal vel ikke gå ud over det daglige arbejde, når vi har ansat de 100 ekstra personer. Så tager det tid at indhente papirer fra eksterne aktører. Det er ikke noget nyt. Det kan i hvert fald ikke bruges som en undskyldning. Sådan har det alle dage været. Og så er der udflytningen. Der mener jeg, at vi rent faktisk finder en af hovedårsagerne til, at vi er endt i det her regi.

Kort sagt, vi skal derfor have fundet nogle kvalificerede folk, som vil arbejde inden for det her system. Vi er nødt til at få systemet til at mande sig op og sikre, at alle får en høj kvalitet og en hurtig og effektiv sagsbehandling. Det bliver opgaven, hr. minister, og de andre forklaringer synes jeg er udenomsforklaringer. Og der er vi nødt til at sige: Det går sgu ikke! Undskyld, det går ikke!

Kl. 15:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi siger tak til ordføreren. Vi er ved at prøve at få genstartet uret her, så det kan komme til at virke igen.

Men der er ingen spørgsmål til ordføreren, så vi går videre til den næste ordfører. Det er fru Samira Nawa, Radikale Venstre, som ordfører. Værsgo.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak, formand, for ordet, og tak til fru Karina Adsbøl for at rejse den her debat. Rigsrevisionens rapport fra november vil jeg ikke gå i yderligere detaljer med – den er der blevet gjort rigtig fint rede for – men den understreger jo, at der er et behov for, at vi kigger på den lange ventetid i arbejdsskadesager.

Vi skal naturligvis stræbe efter, at personer, der kommer til skade på arbejdet, får en hurtig og korrekt afgørelse, så de kan blive kompenseret, som de er berettiget til. Det er en sårbar situation for en person at befinde sig i, når ens indtægtsgrundlag ændrer sig, og en langtrukken sagsbehandlingstid skaber blot mere usikkerhed. Og derfor tilslutter vi os også ønsket om at undersøge muligheden for at nedbringe ventetiden i arbejdsskadesager. Det bør gøres i overensstemmelse med AES' fokus på at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen, som også er et vigtigt kriterium at holde sig for øje. Jeg håber dog, at vi med en modernisering af arbejdsskadelovgivningen kan få kvalitet og hurtig sagsbehandling til at gå hånd i hånd.

I Rigsrevisionens rapport fremhæves det, at selv om ventetiden i arbejdsskadesager fortsat er højere, end hvad rimeligt er, så er AES faktisk lykkedes med at nedbringe ventetiden, alt imens at der fra Beskæftigelsesministeriets og AES' side har været et udtalt ønske om at styrke kvaliteten. Det lader altså til, at der kan skabes en balance mellem de to ting.

Med det in mente vil Radikale Venstre se frem til, at ministeren indkalder til drøftelser af, hvordan vi kan sikre, at arbejdsskaderamte personer får en hurtigere afklaring.

Kl. 15:13

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak til fru Samira Nawa, og hjertelig velkommen til Halime Oguz.

Kl. 15:13

(Ordfører)

Halime Oguz (SF):

Tak, hr. formand. Først og fremmest vil jeg takke DF's Karina Adsbøl for at rejse denne vigtige forespørgsel. For SF er det afgørende, at mennesker, der kommer til skade på deres arbejde, ikke skal lide yderligere ved voldsomt lange sagsbehandlingstider. Man skal ikke dobbeltstraffes. Det er simpelt hen ikke retfærdigt, og det kan vi ikke være bekendt i det danske velfærdssamfund. Vi anerkender,

at sagsbehandlingstiderne er faldet i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, men de er stadig meget lange, især i tilfælde, hvor sagen ankes. SF har f.eks. for nylig stillet spørgsmål til ministeren, fordi vi har set en sag med en sosu-assistent fra Kerteminde, som næsten var nødt til at gå fra hus og hjem grundet den manglende indtægt, fordi hendes sag nu trækker ud på femte år. Her skal vi styrke borgernes retssikkerhed.

Derfor hilser vi det også velkommen, når ministeren tager initiativ til en kommende forhandling om arbejdsskadeområdet. For der er helt klart behov for at rette op. Tak for ordet.

Kl. 15:14

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Halime Oguz, og hjertelig velkommen til hr. Naser Khader fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Tak. Tak til Dansk Folkeparti for forespørgselsdebatten, en relevant og vigtig debat. Det er nemlig vigtigt, at borgere, der har været udsat for en arbejdsulykke, hurtigt kan få en afklaring på deres arbejdsskadesag, og vi må som politikere ikke stille os tilfredse med, at borgere, der har været udsat for en arbejdsulykke, skal gå i så lang tid uden at vide, om de er købt eller solgt, som tilfældet er i dag.

Ifølge et tal fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for anerkendte arbejdsskader med men og erhvervstab på 23 måneder i tredje kvartal i 2019. Alligevel kunne TV 2/Fyn tilbage i oktober berette om Jette, som har ventet i 5 år på at få en afklaring på, om hun kan få erstatning for sin skulderskade eller ej. Et eksempel som dette, hvor vi har en borger, der har ventet i 5 år på at få afgjort en arbejdsskadesag, håber jeg at vi alle kan blive enige om er uacceptabelt.

Derfor synes jeg, at forespørgselsdebatten er vigtig. Jeg synes også, at det er vigtigt, at vi har fået et forslag til vedtagelse, hvor ministeren forpligtes til at indkalde til møde omkring emnet, så vi kan se, om vi kan få reduceret sagsbehandlingstiderne meget mere end i dag. Ellers synes jeg, at det har været en fin debat. Tak for ordet.

Kl. 15:16

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til hr. Naser Khader, og hjertelig velkommen til hr. Torsten Gejl fra Alternativet.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand, og tak til DF og myreflittige Karina Adsbøl for at have arrangeret den her relevante forespørgsel. Der er 33.000 arbejdsskadesager om året i Danmark, så vidt jeg kan læse tallene, og i snit venter man 8 måneder på at få dem afgjort, og man kan vente helt op til 23 måneder, og hvis man ikke er tilfreds med sin sag, kan man klage til Ankestyrelsen og vente yderligere 13 måneder. Så det er jo en maratonrejse, når det er sådan, at man er blevet skadet, og det skal det selvfølgelig ikke være, og det er totalt uholdbart.

Det er jo klart, at nogle af de her sager kører relativt enkelt. Altså, vi taler jo om det, der ikke duer i dag, vi taler ikke om alt det, der duer, så vi skal ikke bare sige, at det hele ikke fungerer. Det fungerer relativt enkelt, hvis man er ekspert i at tyde regler og love og har en ekstremt god tålmodighed, og det er der ikke mange der har og er. Der er jo mange, der har utrolig svært ved at forstå og tyde reglerne i forbindelse med behandlingen af arbejdsskader, og de samme mennesker har måske ikke altid den allerstørste tålmodighed, da de jo netop er skadede, hvilket jo kan have alle typer

følger og konsekvenser for deres helbred og deres sundhed, f.eks. længerevarende smerter, hvilket yderligere burde betyde, at det her burde kunne løses hurtigere, så de mennesker kan komme videre i deres liv.

Så jeg synes, det er godt, at DF rykker den her sag ordentligt op på beskæftigelsesministerens dagsorden, og at der endda er rammesat et konkret møde i forhold til at komme videre med det her i det forslag til vedtagelse, som der er fuld politisk opbakning til her i salen, og jeg er meget tilfreds med, at ministeren fra den her talerstol netop har sagt, at en modernisering af arbejdsskadesystemet har en høj prioritet og tidligt, så vidt jeg forstod, i den her regeringsperiode. Ministeren ved jo godt, at bordet fanger her i salen – stolen binder, eller hvad man nu skal kalde det – så vi glæder os rigtig meget til at komme i gang med de forhandlinger her i Alternativet. Der er nok at gå i gang med, både for at få nedbragt de her ventetider og for at få forsøgt at skrive de her regler på en måde, så mennesker faktisk er i stand til at forstå, hvad der sker.

Så lagde jeg også mærke til en ting, som sikkert overraskede mange – eller den overraskede i hvert fald mig – nemlig at der, så vidt jeg har forstået det, er to tredjedele af ventetiden, der skyldes, at man venter på information fra eksterne aktører. Det er jo helt tåbeligt. Så det fortæller mig da, at der i hvert fald er noget at gøre her. Der er i hvert fald noget, vi kan gøre ved det. Vi støtter selvfølgelig forslaget til vedtagelse i Alternativet.

Kl. 15:19

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det, og hjertelig velkommen til Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. En af de ting, der faktisk gjorde, at jeg trådte ind i politik, var, at jeg oplevede et system, som blev sat før borgeren. Min hensigt med at stå her i dag er ikke at pege fingre ad forskellige regeringer – hvem der har gjort hvad – men det var jo en subjektiv oplevelse, som jeg havde som borger, af, at ting, som burde kunne lade sig gøre, ikke kunne lade sig gøre, og at mennesker, som havde oplevet ulykke og sådan nogle ting i livet og prøvede at gardere sig imod det – selv om det kan man jo ikke gardere sig imod – oplevede et system, der blev modspiller, i stedet for et system, der blev medspiller. Og det er forkert. Jeg har ikke andre ord for det; det er bare forkert.

Jeg synes, man kan måle et samfund på, hvordan man hjælper mennesker, som har behov for det. Vi er et folk, som har en stolthed i at klare sig selv, og rigtig mange danskere vil gerne selv, og de vil faktisk helst ikke være afhængige af det offentlige og afhængige af hjælp, men når det så ramler, og det gør det jo – det kan ramle for os alle sammen på et hvilket som helst tidspunkt – er det, man har brug for hjælp. Når vi kigger på de sagsbehandlingstider i det her konkrete tilfælde, og når vi kigger på, hvordan det har fungeret, så har det ikke været godt nok, og det er efter min opfattelse stadig væk ikke godt nok, og jeg er glad for, at der tilsyneladende er en bred forståelse for, at det her skal vi altså gøre bedre.

Jeg hilser også velkommen, at ministeren indkalder til samtaler og drøftelser om det. Nu er jeg jo ny i politik, men jeg tænker bare, at sommeren 2020 er der godt nok lang tid til. Og jeg ved, en minister har travlt, men jeg håber, at man, når man kigger i kalenderen, kan se, at det her altså er noget af det, vi måske kan rykke frem. Jeg kan i hvert fald sige herfra, at jeg nok skal klare min kalender til at komme og deltage i de her ting, for hvis vi først begynder til sommeren 2020, er der, inden det går i gang, rigtig mange mennesker, som stadig væk kommer til at være i en klemme derude. Jeg tror, de gerne vil have, at vi herindefra måske reagerede

lidt hurtigere på sådan nogle sager – det er sager, som virkelig gør ondt på det enkelte individ derude – for det er, når alt kommer til alt, vores største forpligtelse herinde. Tak.

Kl. 15:22

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Der er ingen korte bemærkninger. Og jeg ser ikke nogen repræsentanter fra Liberal Alliance. Er der nogen, der ønsker at føre ordet for Liberal Alliance? Det er der ikke.

Så går vi over til beskæftigelsesministeren, og efter ham er der almindeligvis to spørgsmål ikke kun pr. ordfører, men pr. hver af dem, der er til stede i salen.

Værsgo.

Kl. 15:22

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det, og tak for en god og konstruktiv debat, som viser mig, at vi langt hen ad vejen er enige. Derfor vil jeg sige, som flere andre med god grund også har sagt, en tak til fru Karina Adsbøl og Dansk Folkeparti for at rejse den her debat i dag og ikke mindst tak til et helt enigt Folketing, der står bag det forslag til vedtagelse, som ligesom er en udløber af diskussionen her. Jeg håber, at det kan give os det nødvendige og fælles fodslag til at trække i arbejdstøjet og finde de gode løsninger, som kan skabe et godt og nyt fundament for arbejdsskadesystemet.

Jeg vil ikke lægge skjul på, og det sagde jeg også i min indledende tale, at det er en svær opgave, og at der ikke kommer en hurtig løsning, men hvor der vilje, er der altså også vej. På den korte bane ser jeg frem til en dialog med bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om Rigsrevisionens konklusioner, og jeg ser frem til den tekniske gennemgang af sagsbehandlingstider på arbejdsskadeområdet i slutningen af december, hvortil jeg har inviteret Beskæftigelsesudvalget i Folketinget.

På den lidt længere bane skal arbejdet med modernisering af arbejdsskadesystemet sættes i gang, og som tidligere nævnt, og som der også står klart i forslaget til vedtagelse, vil jeg i den forbindelse invitere Folketingets partier til et møde inden juni 2020 – og det også være sagt her til hr. Lars Boje Mathiesen og andre, der har nævnt det i løbet af debatten: Det er sådan set hverken på grund af kalenderudfordringer eller manglende vilje, det er jo, bl.a. fordi det skal indpasses, at mødet også efter aftale og i forståelse med en række partier skal lægges inden sommer, men være efter overenskomstforhandlingerne, idet meget af stoffet jo er kompliceret, men der skal også tages hensyn til parternes input i de her drøftelser. Det er derfor, at vi i hvert fald fra regeringens side har sagt, at for at få så god en opstart på processen som overhovedet muligt er vi nødt til at lægge det efter overenskomstforhandlingerne. Så det er absolut ikke, fordi vi ikke kan finde en tid inden, men det er for at finde det rum inden sommer, efter overenskomstforhandlingerne.

Jeg tror på, at vi med det møde kan begynde på drøftelserne om at igangsætte og tage fat på det svære arbejde, som man jo også bare må være ærlig at sige – uden at man peger fingre ad nogen regering, hverken den ene eller den anden, for det gælder faktisk på tværs, og det gælder langt tilbage i tid – har været forsøgt igangsat ad adskillige omgange, og som rigtig mange har knækket nakken på. Men jeg tror og håber på, at vi med den fælles vilje og den samarbejdsånd, som i hvert fald er kommet til udtryk i den her debat, kan nå i mål med det i fællesskab, og det kommer til at tage tid, og det kræver, at vi forpligter os til at løse det sammen.

Når det bliver svært, må vi huske, at de gode løsninger sjældent er de nemme løsninger, men jeg er helt overbevist om, at der lige præcis på det her punkt, heldigvis, ligesom der også er på andre punkter, er en fælles vilje i Folketinget til at gøre det markant bedre, så vi kan få nedbragt sagsbehandlingstiderne, sådan at folk, der kom-

mer i den ulykkelige situation at komme til skade på deres arbejde, også kan få en ordentlig og hurtig afklaring af deres situation.

Så med det vil jeg bare endnu en gang sige tak til Dansk Folkeparti for at have indkaldt til denne debat og tak til alle Folketingets partier for de tilkendegivelser, der har været i dag.

Kl. 15:26

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er nogle korte bemærkninger fra fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:26

Karina Adsbøl (DF):

Tak til beskæftigelsesministeren. I Dansk Folkeparti har vi masser af vilje, men ikke altid masser af tålmodighed. Vi ser jo gerne, som der også tidligere er blevet sagt under debatten, at vi får et system, som sætter borgeren først, altså som sætter borgeren før systemet; sådan kan man også sige det.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre noget. Når vi snakker om den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, ved vi jo godt, at der er tale om den gennemsnitlige tid, men hvordan beregner man egentlig sagsbehandlingstiden? Altså, hvornår regner man den fra, og hvornår regnes den som afsluttet? For det kan godt være lidt svært at gennemskue, når man får en midlertidig afgørelse, som man klager over, og så går der et år i Ankestyrelsen; så bliver den igen hjemvist til AES, og så tager det et år, inden de svarer, og så kan det være, at man igen har fået sat sin erhvervsevne ned. Og sådan kan man pendle frem og tilbage i systemet. Så når vi snakker om sagsbehandlingstiden, hvad er det så, man måler ud fra?

Kl. 15:27

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:27

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Altså, uden at jeg vil lægge hovedet fuldstændig på blokken – jeg tror, at jeg må love fru Karina Adsbøl lige at give et skriftligt svar om det præcise i det – er min erindring umiddelbart, at man måler det, fra anmodningen om erstatning er indgivet, til sagen er afsluttet. Men det er med alle mulige forbehold, og jeg vil love at sende et skriftligt svar og love at vende tilbage om det, hvis det er okay med fru Karina Adsbøl.

Kl. 15:27

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:27

Karina Adsbøl (DF):

Jamen selvfølgelig. Jeg anmoder om at få svaret skriftligt, eller også kan det være, at ministerens embedsfolk har noteret det ned.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre om den mellemliggende periode. For nu er det rigtigt nok, at vi har en dato, og det er jo altid godt at få en dato og få noget iværksat som ordfører, for så ved man også, at der sker noget; for så er ministeren jo forpligtet til at handle. Men hvad så i den mellemliggende periode i forhold til forarbejdet? Som ministeren sagde, har det været forsøgt flere gange, og man har knækket halsen på det. Så der skal jo et forarbejde i gang. Er ministeren i gang med det nu, og hvad tænker ministeren om det?

Kl. 15:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:28

Kl. 15:31

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil forsikre fru Karina Adsbøl om, at det er vi i gang med. Jeg synes faktisk, at der er rigtig mange delelementer, som man allerede nu kan begynde at gøre sig grundige overvejelser om, bl.a. det her – jeg var selv inde på det i min tale, og hr. Torsten Gejl nævnte det også i sine bemærkninger – jo helt paradoksale i den frygtelige situation med, at to tredjedele af ventetiden går med at indhente oplysninger fra andre myndigheder. Der er jo der en masse arbejde, som det kan virke som lavthængende frugter at plukke, altså i forhold til at få myndigheder til at tale bedre sammen og arbejde bedre sammen.

Det er jo bl.a. nogle af de ting, jeg synes vi kan bruge ventetiden, også i ministeriets regi, på at gøre os grundige overvejelser om. Og som sagt er der jo en del af det her arbejde, som også involverer parterne. Det er derfor, at vi fra i hvert fald Beskæftigelsesministeriets side har sagt, at det er bedst først officielt at skyde arbejdet i gang efter overenskomstforhandlingerne.

Kl. 15:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 15:29

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Det er jo også lidt i forhold til den her mellempæriode. For noget af det, som gør rigtig ondt, er jo økonomien hos nogle af de her mennesker. Og nu så vi et tidligere forslag om, at man i forhold til ydelser har givet en midlertidig ydelse, indtil der kommer en undersøgelseskommision, som kommer ud med, hvordan ydelsesniveauet skal være.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til, om ministeren mener, at noget tilsvarende kunne være nødvendigt. Eller om man har gjort sig nogle tanker om, om man kunne spænde en eller anden form for sikkerhedsnet ud under nogle af de her mennesker, som er ofre for den her utrolig lange sagsbehandlingstid – så de måske ikke skal gå fra hus og hjem, som vi har hørt sager om – som har haft fatale konsekvenser og nogle gange hele opbrud i familier, altså grundet en lang sagsbehandlingstid. Er der nogen økonomisk måde, man havde tænkt sig man kunne løse det på?

Kl. 15:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:30

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg forstår godt hr. Lars Boje Mathiesens tanke. Det, der er udfordringen, er jo, at i mange af de her sager er der mange – og det er det, der er så frygteligt – der venter i alt for lang tid, og deres arbejdsskadesag er endnu ikke afklaret. Der er flere, der har refereret til den historie, som TV 2/Fyn jo også havde. Det er svært at udbetale en eller anden form for midlertidig erstatning på et tidspunkt, hvor tabet af erhvervsevne ikke er afklaret endnu, men jeg forstår udmærket godt tankegangen.

Til gengæld vil jeg sige, at der jo allerede er truffet en række beslutninger – jeg var også inde på det i min indledende tale – som har virkning fra den 1. januar, og som forhåbentlig også kommer til at have den virkning, at sagsbehandlingstiderne vil få endnu et nøk nedad, samtidig med at jeg som beskæftigelsesminister vil gøre mig endnu mere umage med at bede AES om at stramme bardunerne på alle mulige punkter.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:31

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg mener heller ikke, at der skal gives ydelser på forhånd, som man ikke ved om man skal have. Men det kunne jo være sådan, at man var sikret en form for lån. Der kan jo være nogle, der står i den klemme, at de ikke kan få et lån hos deres bank. Det kunne godt være en ordning, hvor man sagde, at det kunne være et tilbud til nogle, at de kunne få et lavrentelån på et bestemt beløb bare lige til at kunne komme igennem de her 2-3 måneder, indtil der kom en afgørelse. Nogle gange kan det være det, som ligesom kan gøre, at de i et svært sygdomsforløb faktisk kan se sig ud af problemerne i hverdagen, fordi de alligevel er lidt sikret. Det kan godt være, at det er penge, de kommer til at betale tilbage, men hvis banken siger nej, er det altså sådan noget, som kan forværre sygdommen, når de står i en svær situation. Så det kunne jo også være et andet bud, og det er måske sådan noget, vi kan tage med ind i forhandlingerne, når vi kommer dertil.

Kl. 15:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

I det andet spørgsmål er taletiden kun ½ minut, og taletiden i det andet svar er også kun ½ minut.

Værsgo til ministeren.

Kl. 15:32

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil bestemt ikke på forhånd stå og afvise ideer, som kunne komme i spil, når vi begynder at diskutere det her. Jeg vil bare sige, at det i dag jo kun er på begrænsede områder, staten yder lån til borgere, men jeg forstår udmærket godt tankegangen, og jeg vil sige, at jeg synes, at der kan være alle mulige grunde til at diskutere det, når vi sidder ved et bord sammen.

Nu skal vi have den gennemgang i Beskæftigelsesudvalget her senere, og vi kan jo prøve at kigge nærmere på tallene, for hvor mange familier er det præcis, der kommer i den her situation, hvor man ender med at få tilkendt den erstatning, som man har bedt om, og så i den mellemliggende periode mangler penge? Der kan være nogle faktuelle ting, der lige kan være god grund til at få oplyst, inden vi har debatten. Men det kan der jo i hvert fald spørges ind til.

Kl. 15:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:33

Peter Skaarup (DF):

Tak til ministeren for indlægget og også den indledende tale, som viser, at der trods alt er ved at ske noget, og det er jo også derfor, at Dansk Folkeparti har rejst den her forespørgselsdebat. Det, der så selvfølgelig bare står tilbage, er, at ministeren siger, at der skal forhandles engang næste år i forhold til at skabe nogle forbedringer, så vi får en kortere sagsbehandlingstid.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvad er ministerens mål med forhandlingerne? Altså, har man nogle tal for, hvor langt ned man mener sagsbehandlingstiden skal komme? Jeg nævner det også, fordi – ministeren er godt klar over det, vi nævnte det også tidligere – Erstatningsnævnet ofte i nogle af de her sager først kan tage fat sådan for alvor, når sagen omkring arbejdsskaden er afgjort.

Det er derfor, jeg tænker: Kunne vi ikke gøre det lidt bedre? Kunne vi ikke gøre det lidt hurtigere? Har ministeren nogle mere konkrete ambitioner i forhold til det her?

Kl. 15:34

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:34

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Altså, jeg er fuldstændig enig med hr. Peter Skaarup i, at vi ikke bare bør, men *skal* kunne gøre det bedre. Allerede i sidste periode var der jo – og med god grund – rigtig, rigtig meget kritik af AES, også dengang af de lange sagsbehandlingstider. Jeg ved, at den daværende regering med forskellige midler har forsøgt at få fat om problemet. Vi har og jeg har indskærpet over for AES, at der er nødt til at blive gjort mere. Heldigvis er sagsbehandlingstiderne faldende, men er stadig væk ikke kommet langt nok ned.

Så jeg mener helt klart, at der er grundlag for, at der bliver gjort mere, og det må jo være det, der er ambitionen med den her reform. Det er jo også det svære, altså siden man ikke har gjort det i snart tre perioder, hvor Folketinget har været samlet. Det bør være en fælles ambition, men jeg har svært ved at sætte et måltal for, hvor lang sagsbehandlingstiden skal være, men at den skal være kortere, synes jeg er helt indlysende.

Kl. 15:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Inden vi går videre, skal formanden jo altid bidrage positivt til oplysningen. Der findes jo lovfæstede tidsfrister, og det må vel være enhver ministers mål at gå efter at overholde loven.

Spørgeren.

Kl. 15:36

Peter Skaarup (DF):

Tak. Det, som jeg godt vil spørge regeringen om her, er, om man har nogle penge med, for det handler jo også om penge, hvis det er sådan, at sagsbehandlingstiden skal ned. Det er jo det, der har været udslagsgivende for, at man har fået gjort lidt ved sagsbehandlingstiderne i Erstatningsnævnet, altså at der er blevet sendt nogle jurister med derud. Nu er der lige lavet en finanslov, hvor jeg ikke sådan rigtig har kunnet se de helt store midler sat af til det her.

Så spørgsmålet til regeringen her er i virkeligheden: Kommer der nogle penge med, når der skal forhandles, så sagsbehandlingstiderne kan blive kortere, altså så de også bliver kortere i den sidste ende ude hos borgerne?

Kl. 15:36

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:36

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det håber vi da meget at vi også kan drøfte i fællesskab blandt Folketingets partier. Hvis enigheden på baggrund af den her forespørgselsdebat er lige så stor, når vi når frem til, hvordan vi så i givet fald skal reformere systemet, og hvordan man i givet fald også skal finansiere øgede midler, så kan vi jo komme langt.

Altså, noget af det, det desværre er strandet på i øvrige omgange, har jo været diskussioner om, hvorvidt arbejdsgiverne skulle bidrage med noget mere og betale en større del af arbejdsskadeerstatningen osv. Og det er jo stadig væk en stor – hvad kalder man sådan noget – gordisk knude, der skal løsnes op, men jeg har da en forhåbning om, at vi i fællesskab også kan tage finansieringsdiskussionen, når vi kommer så langt. Men jeg tror i første omgang, at det handler om at

se på, hvordan vi teknisk set, hvilket er kompliceret, kan bidrage til, at sagsbehandlingstiderne bliver kortere.

Kl. 15:37

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak til den højtærede beskæftigelsesminister. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og traditionen tro giver vi ordføreren for forespørgerne muligheden for at få en afsluttende bemærkning. Det er formelt set anden runde, vi går i gang med, og det betyder, at alle har ret til at tage ordet igen. I hvert fald plejer vi at gøre det på den her måde. Værsgo.

Kl. 15:38

(Ordfører for forespørgerne)

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne takke alle ordførerne for en konstruktiv debat. Alle er jo enige om, at vi har en fælles opgave, netop i forhold til at lave en forbedring af det her arbejdsskadesystem og sætte borgeren i centrum. Så det er jeg rigtig glad for. Jeg ser frem til, at vi bliver indkaldt ovre hos ministeren, og vi skal nok møde beredte frem, både Bent Bøgsted og jeg.

Så tak for debatten, og tak for opbakningen til forslaget til vedtagelse.

Kl. 15:38

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Karina Adsbøl.

Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen afsluttet.

Afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 5. december 2019.

Vi stiller lige om igen. Folk har ret til at sidde på deres sædvanlige pladser til næste punkt, nemlig punkt 9.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers omkostningstillæg, eftervederlag, sygeorlov og afholdelse af barselsorlov.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsættelse 09.10.2019).

Kl. 15:39

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Der er ingen minister på dette område, og det er Folketingets eget ansvar. Jeg vil lytte opmærksomt til debatten om forslaget, der skal behandles i Udvalget for Forretningsordenen.

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Lennart Damsbo-Andersen fra Socialdemokratiet. Nej, det er det ikke, så tager vi en ny socialdemokrat, nemlig hr. Flemming Møller Mortensen fra Socialdemokratiet. Velkommen.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Vi skal med det her beslutningsforslag diskutere folketingsmedlemmers omkostningstillæg, eftervederlag, sygeorlov og afholdelse af barselsorlov. Jeg vil med det samme slå fast, at vi fra Socialdemo-

kratiets side deler holdningen om, at der er behov for at få kigget på reglerne i forhold til folketingsmedlemmernes vederlag – altså det, man ude i samfundet normalt kalder løn, men det får man ikke som folketingsmedlem, der får man vederlag – men også på pension og orlovsregler; altså virkelig få det kigget efter i sømmene.

Vi synes, der er et stort behov for, at man får regelsættet, rammerne gjort mere tidssvarende, får dem gjort mere moderne, gjort dem mere gennemsigtige, så der kan komme en større overensstemmelse mellem de vilkår og rammer, der er for folketingspolitikere, og de forhold, der er på det omgivende arbejdsmarked generelt.

Vi er også af den opfattelse, at der er flere steder, hvor man med rette kan indvende, at vilkårene for folketingsmedlemmer ser attraktive ud eller ser ud på en måde, der gør, at man ikke rigtig kan få greb om, hvorfor de mon er strikket sammen på den måde. Det skal der ændres på, ellers ender det med, at uforståenheden, undren bliver alt for stor, i forhold til hvordan politikernes vilkår er, og vi, der er politikere, ved også, at det meget hyppigt er bragt til debat og diskussion, og der er vitterlig en undren og en uforståenhed over for det, og det synes jeg i hvert fald selv som politiker og gruppeformand for Danmarks største parti vi har en forpligtelse til at få kigget på, så der bliver mere orden i tingene, og så der bliver en større gennemsigtighed.

Det, vi skal, er, at vi skal sørge for, at der bliver fundet en bedre balance, end der er i dag – en bedre balance, hvor vilkårene på den ene side ikke afskrækker folk fra at involvere sig og forsøge at stille op til et politisk embede og blive valgt, men på den anden side heller ikke er ude af trit med det, der måtte være en folkelig og bred opfattelse af, hvad der er rimelige vilkår for politikere.

Men vi synes ikke fra socialdemokratisk side, at det er den bedste måde at få de her ting drøftet på, besluttet, ved et beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti her har fremsat i Folketingssalen. Vi synes, at vi skal sørge for, at der først sker en bred drøftelse af tingene, at vi får kigget tingene efter, og det er bl.a. også derfor, at vi fra socialdemokratisk side har været medvirkende til, at Folketingets administration kigger på opdateringen af de mange gode både tal, men også anbefalinger, som Vederlagskommissionen kom med tilbage i 2016. Der arbejdede man med et bredt kommissorium for at kigge på vilkår og rammer for politikere.

Det er altså grunden til, at vi fra socialdemokratisk side ikke støtter beslutningsforslaget, som det er fremsat her, men vi er helt enige i, at der er behov for, at der bliver skabt nogle bedre balancepunkter, og derfor håber vi også på, at man kan få arbejdet grundigt med det her, så vi i løbet af 2020 forhåbentlig kan få kigget bredt på tingene og også få skabt en bred politisk aftale, som netop vil sikre moderne, mere gennemsigtige og mere tidssvarende vilkår for politikere i en form, hvor de kan reguleres løbende. For der er behov for, at der bliver kigget på det, og det er der af mange grunde, bl.a. også som jeg sagde, at der skal skabes en større ro i forhold til politikernes vilkår og rammer.

Så det er den socialdemokratiske holdning til beslutningsforslaget her. Tak.

Kl. 15:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til hr. Flemming Møller Mortensen. Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:44

Peter Skaarup (DF):

Tak for indlægget fra den socialdemokratiske ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen. Jeg synes da, det er positivt, at Socialdemokraterne måske nu ser ud til at have fået øjnene op for, at der skal ske et eller andet. Hvad det så er, er jo lidt usikkert ud fra det, som hr. Flemming Møller Mortensen sagde her. Men godt, at der kan komme til at ske noget.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Flemming Møller Mortensen, om ikke det her beslutningsforslag i virkeligheden indeholder en række af de ting, som man sådan umiddelbart kunne gennemføre. Det kunne eksempelvis være det her med, at man som folketingsmedlem er berettiget til at få eftervederlag i 2 år, efter man er ude af Folketinget, selv om man får løn fra et andet job. Var det ikke noget, vi sådan umiddelbart kunne ændre, uden at vi behøver at bruge lang tid på det? Nu har der jo været folketingsvalg her i sommer, og det vil sige, at politikerne sådan set er godt i arbejdstøjet; vi laver meget herinde. Spørgsmålet er, om det ikke var et spørgsmål for en socialdemokratisk ordfører om at udvise rettidig omhu, altså gøre noget af det, vi *kan* gøre nu og her og fjerne de her 2 års eftervederlag, som jo er abnormt i forhold til det, vi kender ude på det normale arbejdsmarked.

Kl. 15:45

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 15:45

Flemming Møller Mortensen (S):

Jo, først vil jeg slå fast, at det ikke er et spørgsmål om, hvad der ser ud til er Socialdemokratiets politik. Vi har faktisk været meget tydelige i at sige, at det her *skal* der kigges på, og det har vi sagt, fordi der *er* behov for at skabe en bedre balance. Vi har også fra socialdemokratisk side sagt, at lige nøjagtig Vederlagskommissionens anbefalinger fra 2016 er et godt udgangspunkt for at kigge på helheden af politikeres vilkår, og det er det, vi har ønsket. Og det er korrekt, som ordføreren siger her, at der også indgår omkostningstillæg, eftervederlag og sygeorlov. Der indgår til gengæld ikke barselsorlov, men der indgår andre ting såsom pensionsvilkår. Vi ønsker fra socialdemokratisk side, og det er vores ambition, i løbet af 2020 at være parat til og på plads til at have den meget brede politiske drøftelse af, hvad det er, vi bør gøre.

Kl. 15:46

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:46

Peter Skaarup (DF):

Nu skal jeg lige forstå det, som den socialdemokratiske ordfører her siger, korrekt. Man vil gerne snakke om forskellige ting og sager, som skal ændres, på baggrund af den diskussion, man har haft i den socialdemokratiske folketingsgruppe, men når det gælder barselsorlov og de regler, der er der, vil man ikke røre ved det. Punkt 1: Er det rigtigt forstået? Og punkt 2: Er det rimeligt, at man her i Folketinget, når man har barselsorlov, også modtager omkostningstillæg, altså et skattefrit omkostningstillæg?

Kl. 15:47

Flemming Møller Mortensen (S):

Nej, det blev ikke opfattet rigtigt. Jeg ønskede i hvert fald at udtrykke noget andet. Jeg siger, at Vederlagskommissionens anbefalinger ikke omhandler barsel, men vi ønsker faktisk fra socialdemokratisk side, sådan som Dansk Folkeparti også udtrykker her, at man også skal kigge på barselsreglerne. Vi ønsker lige nøjagtig en grundig vurdering af, om Vederlagskommissionen har fået alt med. Det ønsker vi. Og de har tydeligvis ikke fået alt med, for de har ikke fået barselsreglerne med.

Kl. 15:47

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Flemming Møller Mortensen, og hjertelig velkommen til hr. Karsten Lauritzen, Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak, og også tak til formanden for at sige mit partis fulde navn. Det er altid glædeligt – det er ikke alle formænd i Folketinget, der husker det, så det sætter jeg stor pris på.

Vi behandler jo B 10, og hvis nogen skulle sidde derude og tænke på, om vi har diskuteret det her før, så er det rigtigt, for det har vi i en tidligere samling, og det var B 152, som også var fremsat af Dansk Folkeparti. Jeg vil sige på mit partis vegne, at vi synes, det er yderst rimeligt og fair at diskutere, hvilke vilkår der gælder for folk, der er i politik, og her efter valget har vi i Venstres folketingsgruppe også haft en drøftelse af vores hidtidige synspunkt og indtager nu det synspunkt, som vi også tidligere har haft, men som vi dog på et tidspunkt ikke havde, men nu har, nemlig at Vederlagskommissionen lavede et fornuftigt stykke arbejde, og at vi politisk skylder at se på, i hvilket omfang og hvordan vi kan omsætte deres anbefalinger til virkelighed. Jeg har i Venstres folketingsgruppe fået mandat til at se på, om det er muligt, og nogle af de ting, vi tager højde for, er også nævnt i beslutningsforslaget.

Jeg må sige, at når jeg læser eksemplerne, så er jeg helt enig med hr. Peter Skaarup i, at det er meget, meget svært at forklare og meget, meget svært at forsvare de optjeningsregler, vi har. Jeg må sige, at med hensyn til det, der handler om det pågældende medlem af Venstre, som ikke er medlem af Venstres folketingsgruppe længe, så synes jeg bestemt ikke, det er rimeligt, men det pågældende folketingsmedlem fulgte jo de regler, der var, så jeg synes ikke, man skal skyde på vedkommende, men på de regler, der gælder, og vi vil gerne være med til at se på, om vi ikke skulle gøre dem mere tidssvarende og lave dem om.

Vi vil også gerne være med til at diskutere barsel. Det er jo sådan, som hr. Flemming Møller Mortensen redegjorde for, at det faktisk ikke var en del af Vederlagskommissionens anbefalinger. Hvorfor var det ikke det? Ja, det, der står i Vederlagskommissionens anbefalinger i forhold til barsel, er, at man ønsker, at folk med børn kommer i Folketinget, og der har man simpelt hen sagt – og det er jeg ikke sikker på er rigtigt – at vi bliver nødt til at have nogle mere lukrative barselsregler i Folketinget end i resten af samfundet, fordi vi gerne vil have, at folk med børn er en del af parlamentet. Man kan sige, at når der lige er blevet lavet en finanslov, hvor meget handler om minimumsnormeringer og andet, så er det måske også meget klogt, at nogle af dem, der er berørt i hverdagen derude i børnefamilierne, også har mulighed for at være medlemmer af Folketinget, og at det er attraktivt for dem. Men vi vil også gerne se på, om man nu skal indtage et andet synspunkt end Vederlagskommissionen, og det vil vi gerne være med til at diskutere.

Så vi er parate til at gøre op med nogle af de her forældede, gamle særregler og indrette det på en anden måde, men for at være helt ærlig synes jeg, som jeg også har sagt i forbindelse med andre beslutningsforslag, ikke, at vi skal gøre det her i Folketingssalen element for element – det skal behandles samlet, og det er jeg sikker på at vi får rig mulighed for at gøre i løbet af den her valgperiode og forhåbentlig også gerne i løbet af den her folketingssamling. Så vi vil gerne være med til at diskutere indholdet af beslutningsforslaget sammen med Vederlagskommissionens anbefalinger, men forslaget, som det ligger, kommer Venstres folketingsgruppe ikke til at stemme for, selv om vi sådan set er enige i, at nogle af de ting, der bliver peget på, skal laves om, fordi de ikke giver meget mening længere.

Så er der også et sidste argument, og det er, at det at være folketingsmedlem jo ikke er som at være lønmodtager. Grundloven sætter nogle rammer op for, hvad der gælder for folketingsmedlemmer, og så kan vi i partierne godt kan lave nogle regler om, at der er noget, man ikke må sige ja til, og at man skal indhente en lægeerklæring, men jeg tror ikke, man skal lukke øjnene for, at grundloven sætter

nogle begrænsninger for, hvad vi egentlig kan kræve. Så kan vi sige, at hvis man ikke overholder de her regler, kan man ikke være medlem af det pågældende politiske parti, men grundloven sætter også nogle begrænsninger op, og der tror jeg, man lige skal have undersøgt, hvilke begrænsninger grundloven sætter op, og jeg tror, man vil opleve, at noget af det, der foreslås her, konflikter lidt med grundloven. Man kan så sige, at grundloven ikke burde være på den måde, men det er den jo, og den får vi ikke sådan lige lavet om, så derfor tror jeg heller ikke, at man rent juridisk sådan en til en kan omsætte det, der ønskes med beslutningsforslaget, til politisk virkelighed. Det taler for, at vi mødes og snakker om, hvad vi kan blive enige om, og hvad der kan lade sig gøre, og så får vi gjort op med nogle af de her gamle regler, som gælder i Folketinget.

Kl. 15:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:53

Peter Skaarup (DF):

Jamen tak til hr. Karsten Lauritzen, der ligesom hr. Flemming Møller Mortensen også gerne vil diskutere barselsregler. Det synes jeg egentlig er prisværdigt at der så er en åben bane for at diskutere, for de fleste kan nok godt være enige med Dansk Folkeparti i, at det her med at få omkostningstillæg, mens man er på barsel, ikke rigtig hænger sammen. Altså, der er man jo ikke til rådighed, så hvorfor skal man have dækket nogle omkostninger, som man vel så ikke har? Det virker helt mærkværdigt.

Men når hr. Karsten Lauritzen siger, at vi ikke skal diskutere det herinde, kunne jeg godt tænke mig at spørge: Hvorfor egentlig ikke? Altså, folketingsmedlemmernes vederlag og forhold er jo i ekstrem grad til diskussion – og det er meget velbegrunder – ude blandt danskere, fordi man jo med god grund kan spørge: Hvorfor skal folketingsmedlemmerne have væsentlig bedre forhold end dem, vi kender på det normale arbejdsmarked? Så hvorfor egentlig ikke diskutere det herinde? Hvorfor egentlig ikke også tage en diskussion om det, når det nu f.eks. står på Folketingets hjemmeside, hvordan folketingsmedlemmernes forhold er, fordi man jo netop er åbne omkring det og skal være åbne omkring det? Hvorfor kan man så ikke diskutere åbent, hvordan de er, og hvordan man vil lave dem om?

Kl. 15:54

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Karsten Lauritzen (V):

Jamen det kommer vi skam også til. Jeg håber, at der bliver enighed om Vederlagskommissionens anbefalinger i en eller anden form, og så ender det jo med, at vi skal diskutere det hernede og i Udvalget for Forretningsordenen. Men det er jo heller ikke sådan, at finansloven, som lige er landet, kun bliver diskuteret i Folketingssalen; den bliver faktisk også diskuteret i Finansministeriet. Da vi sad i regering, gjorde vi det på samme måde, og jeg synes, at vi havde nogle gode drøftelser med hr. Peter Skaarups parti.

Vi kunne selvfølgelig godt have taget alle de drøftelser, vi havde i vores regeringstid, nede i Folketingssalen, men et eller andet sted tror jeg, det kan være meget fornuftigt, at vi diskuterer ting hernede, men også gør det andre steder. Vi har også i Venstre et gruppemøde, og det ville selvfølgelig være spændende at kunne følge, og et eller andet sted har man også i aviserne kunnet følge med i, hvad der er sket på vores gruppemøder i store dele af de sidste 4 år, men helt ærligt tror jeg, det er fint at kunne drøfte nogle ting på et lukket gruppemøde og have nogle forhandlinger. Og ja, så skal tingene

forhandles og vedtages nede i Folketingssalen, og det skal der også nok blive plads til i den her sag.

Kl. 15:55

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:55

Peter Skaarup (DF):

Når jeg spørger, er det jo ikke så meget, fordi jeg vil blande mig i, hvad Venstres folketingsgruppe diskuterer – det klarer man sikkert ganske godt selv – men det, jeg godt kunne tænke mig, var en diskussion af de elementer, der ligger i beslutningsforslaget. Vi har jo oplistet en række elementer, hvor folketingsmedlemmer bliver behandlet bedre end resten af befolkningen.

Det var egentlig det, jeg gerne ville diskutere, også her i dag, nemlig om Venstre, om Socialdemokraterne, om andre partier vil støtte os i, at det er nøjagtig de steder, vi i hvert fald skal lave noget om. Og det kunne vi sådan set godt gøre med det samme uden at diskutere pensionsvilkår, lønvilkår osv., som så også skal diskuteres. Det var egentlig det, jeg var lidt ude efter om hr. Karsten Lauritzen kunne sige noget om her.

Kl. 15:55

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 15:56

Karsten Lauritzen (V):

Det får jeg så mulighed for nu, for man skal jo gemme det bedste til sidst. Vi har jo i mit parti det synspunkt, at vi gerne vil af med nogle af de gamle forældede regler, men vi ønsker ikke at forringe de samlede vilkår for at være aktiv i politik, og det er sådan set, fordi vi ønsker, at flere skal gå ind og stille op til Folketinget. Det er ikke et almindeligt job, det er ikke et 37-timersjob, det er ikke et 8-16-job. Det er noget helt særligt at sidde i Folketinget, og når man får meget i løn, er det også, fordi man faktisk har et kæmpestort ansvar.

Derfor er der forskel på et job, om det så er som direktør i en virksomhed eller som håndværker, og det at være folketingsmedlem. Og det ansvar, man har, skal også afspejles i de vilkår, der gælder. De nuværende vilkår er forældede, og derfor skal de laves om, men vi ønsker ikke, at de samlede vilkår skal forringes.

Kl. 15:56

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Karsten Lauritzen. Til en anden gang vil jeg sige, at der er en lille forskel på mit fulde partis navn og mit partis fulde navn. Det er garanteret lystigt at være med i Venstre.

Men hjertelig velkommen til den næste ordfører, hr. Nils Sjøberg fra Radikale Venstre.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Jeg står her for Jens Rohde, som desværre er forhindret på grund af sygdom i familien. Så jeg har egentlig lovet at læse Jens Rohdes ordførertale op.

Jens Rohde siger, at Det Radikale Venstre er tilhænger af en reform af forholdene for folketingsmedlemmer. Derfor sagde Det Radikale Venstre også ja til at gennemføre Vederlagskommissionens forslag en til en, da kommissionens arbejde blev sat i gang. Det samme gjorde Folketingets øvrige partier. Jens Rohde gør opmærksom på, at da forslaget endelig lå på bordet, løb partierne væk alt, hvad de kunne, og Dansk Folkeparti var førerhund i det kobbelt.

Derfor er der kun et at sige til det her spørgsmål, nemlig at så fremt partierne ønsker at reformere og gennemføre synspunkter i den her sammenhæng, så er der en mulighed for at gøre det gennem den her kommission. Radikale Venstre medvirker ikke til populistiske botaniseringer af Vederlagskommissionens arbejde, skal jeg meddele fra Jens Rohde.

Kl. 15:58

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi går videre til hr. Jacob Mark fra Socialistisk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Jacob Mark (SF):

Tak. I SF har vi længe arbejdet for at få ændret og afskaffet nogle af politikernes lukrative vederlags-, orlovs- og pensionsvilkår. Vi har arbejdet for det i sidste folketingsperiode uden de store fremskridt. Så gjorde vi det egentlig også til et valgtema, så det kom til at fylde i folketingsvalgkampen. Vi løftede det i forhandlingerne om forståelsespapiret. Og så rejste vi det igen op mod finanslovsforhandlingerne. Og når vi synes, det er vigtigt at tage den her debat og få ændret på vilkårene, så er det, fordi jeg oplever, at det kan bidrage til politikerlede. I SF mener vi, at det kan skabe en manglende forståelse for, hvad det er, der foregår inde på Christiansborg. Hvorfor skal de sidde og have særlig gode orlovsmuligheder? Hvorfor skal de have særlig gode eftervederlagsvilkår? Hvorfor skal de have tjenestemandspensioner på speed, som jeg har kaldt dem? Derfor har vi været optaget af at få det lavet om.

Det beslutningsforslag, der ligger her, indeholder punkter, som SF kan støtte. Vi mener, at det skal laves om, at man kan få 2 års eftervederlag, ligesom Vederlagskommissionen sagde. Vi mener, at det er godt at kigge på reglerne for sygeorlov. Vi mener, at omkostningstillægget skal væk, fordi det er håbløst forældet, at man skal modtage et omkostningstillæg for at dække porto og alt muligt andet, som mange partier allerede dækker, eller som vi ikke har udgifter til. Så det er sådan der, hvor vi står.

Så har vi fået et rigtig godt tilbud i SF. Vi har nemlig fået et tilbud om at indgå i realitetsforhandlinger om at få ændret det her. Jeg var egentlig allerede ude tidligere i efteråret og sige, at vi ville fremsætte de her beslutningsforslag, endda ikke engang samlet. Vi ville tage dem enkeltvis for at diskutere urimeligheden i hvert enkelt vilkår, fordi vi synes, at de er urimelige. Det gjorde vi jo lidt i afmagt, fordi vi ikke syntes, at det rykkede sig herinde. Men de sidste par måneder er der faktisk sket et ryk. Jeg oplever egentlig, at partierne på tværs af Folketinget erkender, at der er brug for, at man ændrer de lukrative vilkår, der er, og at man skal tage udgangspunkt i de anbefalinger, som Vederlagskommissionen er kommet med. Der har faktisk siddet nogle og arbejdet de her vilkår igennem. Det synes jeg er interessant, for når der så er realitetsforhandlinger, når der har været det ryk, som har ladet vente på sig, så er der jo mulighed for, at det faktisk bliver til virkelighed. Derfor støtter vi ikke det forslag, som ligger her.

Hvis realitetsforhandlingerne ender med at løbe ud i sandet, så er det klart, at vi vender tilbage. Vi kunne sagtens have valgt en model, hvor vi sagde, at vi overhovedet ikke ville diskutere det, Vederlagskommissionen er kommet frem til i forhold til lønstigninger. Og så kunne vi bare være gået målrettet efter kun at få afskaffet lukrative vilkår. Så ved alle herinde godt, at så var det aldrig blevet til noget. Så ville det ende med, at vi aldrig lavede en aftale. Derfor har SF åbent sagt, at hvis det er det, der skal til, så er det den vej, vi går. Og der er også noget fornuftigt i, at det ikke er politikere selv, der skal definere, hvad vi skal tjene i vederlag, og hvordan vores pensioner skal se ud, men at vi lytter til nogle eksperter.

Så derfor er jeg egentlig ret optimistisk i dag, altså fordi jeg oplever, at nu rykker vi, og at der nu faktisk er et ønske om at ændre vilkårene. Det vil vi ikke sætte på spil ved at træffe det lette valg, nemlig at stemme for det her beslutningsforslag. Vi vil have nogle forhandlinger. Vi vil have ændret de her vilkår. Og løber det så ud i sandet, må vi vende tilbage her i salen og tage endnu en debat.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 16:02

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen jeg er jo enig i, at de vilkår, som folketingsmedlemmer har, kan være svære at forklare. Men jeg er også enig i udgangspunktet for Michael Christiansen-kommissionen om, at der ikke er noget galt med det samlede løntryk, som Folketinget udøver, men at det mere er fordelingen mellem vederlag og forskellige andre ordninger.

Grunden til, at jeg tager ordet, er, at hr. Jacob Mark også gør sig i det her med at sige, at det er nogle særlig lukrative vilkår. Altså, alle brancher har jo forskellige vilkår. I det offentlige har man f.eks. betalt frokost. Er det lukrativt, fordi man ikke har det i det private? Nej, det er jo noget, man har forhandlet sig til i en overenskomstforhandling. Der er også fuld løn under barsel i det offentlige. Det er der ikke i mange private stillinger. Er det lukrativt? Er det urimeligt, fordi private ikke har det? Nej, det er noget, man har forhandlet sig til. Det er for lige at slå fast, at bare fordi folks lønninger adskiller sig fra hinanden og er fordelt på andre måder, gør det ikke nødvendigvis, at der er noget galt med det.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Ordføreren.

Kl. 16:03

Jacob Mark (SF):

Men det, der er den afgørende forskel, er, at vi selv forhandler os til det. Så skal det være med hinanden, at vi forhandler. Vi bestemmer selv, hvordan vores pensionsvilkår, vores vederlagsvilkår, vores orlovsvilkår ser ud. Og jeg kan ikke forstå, hvordan de politikere, der dengang forhandlede det, kunne komme frem til, at man skal optjene eftervederlag, mens man er på frivillig orlov. Jeg kan ikke forstå, hvorfor man skal have et omkostningstillæg, mens man er på barsel. Altså, der er jo nogle helt åbenlyse tosserier i den måde, man har indrettet systemet på. Det skal vi have afskaffet og ændret på.

Jeg er ikke ude på at være med i sådan en hetz, hvor man bare siger, at det skal være dårligere og dårligere for politikere. Det vil jeg ikke bidrage til. Men jeg vil til gengæld bidrage til, at vi laver en aftale, hvor vi får afskaffet alle de der tosserier og finder en balance.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Spørgeren.

Kl. 16:04

Ole Birk Olesen (LA):

Det er jeg helt enig i, og det vil jeg gerne arbejde for. Jeg er også glad for, at der er realitetsforhandlinger om det her. Man kan ende med en anden fordeling af vederlag plus de ordninger, der er ved siden af, men som koster det samme for skatteyderne. Ja, lad os gøre det, men det er jo ikke, fordi vi får mindre ud af det. Det er ikke, fordi skatteborgerne slipper for at betale noget til vores løn. Altså, det har lidt populismens skær, hvis man er på det niveau, hvor man

ønsker at udbetale de samme penge, men at de bare skal udbetales på en anden måde.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Ordføreren.

Kl. 16:05

Jacob Mark (SF):

Men der er nu en afgørende forskel. Altså, selv hvis man ender med, at den samlede økonomiske ramme er den samme, men får afskaffet alle de der tossede, uigennemsigtige vilkår, nemlig at man får afskaffet nogle pensioner, som ikke giver mening, og hvor man optjener rigtig mange penge meget hurtigt, så mener jeg, at vi i det mindste er lykkedes med at skabe nogle vederlags- og pensionsvilkår, som er gennemsigtige, og som jeg tror folk kan forstå og respektere.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er endnu en kort bemærkning, og det er fra hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:05

Peter Skaarup (DF):

Jeg er enig med hr. Jacob Mark i, at det er godt, at der er nogle, der har rykket sig. Men man kan jo godt få sådan en deja-vu-fornemmelse, og jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Jacob Mark, om man ikke kunne forestille sig det.

I sin tid bad man jo Vederlagskommissionen om at komme med et udspil, som så skulle købes, som det lå. Det gjorde specielt Socialdemokraterne og Venstre jo ikke. De nedlagde det i en sen nattetime og sagde, at det ikke skulle være sådan. Det kan jo være risikoen igen, for jeg har ikke hørt om nogen åbninger. Jeg har ikke deltaget i nogen møder med nogen om det her endnu. Så vi må se, hvordan det udvikler sig. Men jeg ser i hvert fald en risiko for, at udviklingen kan blive den samme.

Så kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Jacob Mark, om det skal ende i nul. Er det egentlig ikke nogle forholdsvis lukrative lønninger – vederlag, om man vil kalde det det – folketingsmedlemmerne allerede har? Hvorfor skal man indføre mere løn til folketingsmedlemmerne et andet sted, på grund af at man kun har funktionærlignende vilkår i forbindelse med afsked fra Folketinget, altså nogle måneders opsigelse, kan man sige, og dermed løn?

Kl. 16:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 16:07

Jacob Mark (SF):

Først vil jeg svare på, om jeg tror, vi kan lykkes med det den her gang, og hvad der er anderledes. Jeg tror bare på, at de mennesker og de gruppeformænd, der er i partierne lige nu, faktisk vil lave ændringer. Det har jeg meget stor tillid til, og det tror jeg er det simple svar. Det tror jeg faktisk på vi kan nå i mål med.

I forhold til hvad SF kæmper for, vil jeg sige, at det ikke er nødvendigt for SF, at det skal gå i nul. Vi kunne godt acceptere en pakke, hvor vi taber lidt. Vi har også leget lidt med tanken om, at man godt kan tabe lidt, men at man forbedrer efter- og videreuddannelsesmulighederne for folketingsmedlemmer, mens de er herinde. Så vi er sådan set åbne for at kigge på forskellige modeller, men selv hvis man går i nul, mener jeg, at det ville være en forbedring – hvis man laver det gennemsigtigt.

Den fg. formand (Annette Lind):
Spørgeren. Værsgo.

Peter Skaarup (DF):

Det synes jeg jo også er det fornuftige synspunkt. Det virker lidt mærkeligt, at man har opstillet en ligning fra nogle partiers side, som skal ende i nul. Hvis det nu er ufornuftigt, og hvis det nu er urimeligt, at folketingsmedlemmerne er væsentlig bedre stillet på nogle områder end resten af samfundet – og det er vi nogle der mener – er det et af problemerne, i forhold til at vi skal skaffe mere tillid til politikerne. Giver det så mere tillid, at man afskaffer sådan nogle ordninger, men forøger lønnen? Det er jeg ikke engang overbevist om at det gør. Jeg vil bare lige spørge hr. Jacob Mark, om hr. Jacob Mark ikke er enig i det?

Den fg. formand (Annette Lind):
Ordføreren. Værsgo.

Jacob Mark (SF):

Jeg mener, at man sagtens kan afskaffe de der ordninger, men jeg tror, at det realistiske er at få lavet én samlet pakke, hvor vi får ændret på alle de her tossede vilkår, som politikere i fortiden har skabt for sig selv, og at man også kigger på pensioner – de er jo ikke med her i det beslutningsforslag – altså at man laver en samlet pakke, der gør det mere gennemsigtigt og klogt, men uden at fjerne balancen, hvor man har ordentlige forhold som folketingsmedlem. Det tror jeg på vi kan nå.

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til SF's ordfører og velkommen til Enhedslistens ordfører, fru Rosa Lund. Værsgo.

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg skal beklage, at jeg kom for sent; det gik lige lidt hurtigere hernede, end jeg havde regnet med.

Jeg kan starte med at sige, at vi i Enhedslisten er helt enige med forslagsstillerne i, at folketingsmedlemmers vilkår er alt for langt fra almindelige danskeres, og det mener vi ligesom forslagsstillerne at der bør ændres på. Det er jo noget, vi har arbejdet for i Enhedslisten i rigtig, rigtig mange år, altså at nogle af alle de her ordninger, som vi har herinde, som er særlige og meget anderledes end dem, der er uden for Christiansborg, bliver lavet om.

Jeg vil først sige noget om den del af forslaget, der handler om eftervederlag. Jeg mener, at det er fuldstændig langt ude, at eftervederlagsreglerne, som det er i dag, betyder, at man kan optjene eftervederlag, mens man bestrider et andet job i sin orlov. Det giver for mig at se ingen mening, og de regler mener jeg sådan set vi kan lave om med det samme uden at afvente alle mulige forhandlinger og uden at afvente alle mulige eventuelle kommissionsnedsættelser. Det giver for mig at se ingen mening, ligesom det for mig at se heller ikke giver nogen mening, at når man er på eftervederlag som folketingsmedlem, altså hvis man ikke er blevet genvalgt, så er der ikke nogen krav om uddannelse eller aktivering – faktisk ikke nogen som helst af de krav, som vi stiller til helt almindelige lønmodtagere, som står uden et job. Det synes jeg der er en enorm skævhed i, og derfor er jeg meget enig i forslaget om, at eftervederlaget sættes ned fra 2 år. Jeg står ikke og argumenterer for, at vi skal indføre

Kl. 16:07 den samme pisk, som eksisterer i beskæftigelsessystemet, i vores system, nok nærmere det modsatte. Lad os give os selv en kortere eftervederlagsordning og så fjerne nogle af alle de regler, der er i dagpengesystemet, som tvinger arbejdsløse lønmodtagere ud i al mulig underlig aktivering.

Kl. 16:07

I forhold til den del, der handler om barsel, mener vi i Enhedslisten, at det ville være fornuftigt med en normalisering af barselsvilkårene. Hr. Ole Birk Olesen var også inde på det med, at der jo er lidt forskel på, hvad for nogle vilkår man har, alt efter hvor man er ansat, og der er det jo bare sådan, at de vilkår, vi har herinde, ikke rigtig findes nogen andre steder – i hvert fald ikke mig bekendt. Derfor mener vi i Enhedslisten, at man bør lave en normalisering. Vi er ikke helt enige i det, som forslagsstillerne foreslår. Vi mener, at det, vi bør gøre, er at kigge på de offentlige overenskomster og så lave de samme barselsregler, som findes der, men det håber jeg at vi i Enhedslisten kan diskutere med både forslagsstillerne og jer andre i Udvalget for Forretningsordenen.

Vi støtter med det samme, kan jeg sige, at man ikke får omkostningstillægget, mens man er på barsel, for det giver jo ikke nogen mening, at man får et tillæg for at gå på arbejde, når man går derhjemme med sin lille baby. Så lad os også bare få ændret det med det samme.

I forhold til sygeorlov synes jeg, at det er et ret interessant forslag. Der er vi også nødt til at kigge på reglerne. Men dér, hvor det jo adskiller sig lidt fra det arbejdsmarked, der eksisterer uden for Christiansborg, er jo bl.a., ved at vi ikke rigtig har nogen chef herinde, så hvem skulle man aflevere den her sygeerklæring til; hvem skulle administrere det? Det mangler der nogle svar på, men det tænker jeg også er helt oplagt at diskutere. I hvert fald skal der gøres noget ved de her regler for sygeorlov herinde, og vi vil meget gerne være med til at kigge på, hvordan vi kan få et system med lægeerklæringer ordentlig op at køre. Der er bare lige noget med, hvem der skal administrere det: Skal man have en samtale med Folketingets formand, eller er det med direktøren i Folketinget, eller er det med ens gruppeformand? Altså, det er jo sådan lidt et spørgsmål om, hvem der egentlig er ens chef, når man sidder herinde – det er jo egentlig vælgerne.

Når det er sagt, så kan vi umiddelbart støtte op om beslutningsforslaget, men som I kan høre, er der også nogle ting, som vi gerne vil diskutere i Udvalget for Forretningsordenen præcis hvordan skal se ud, men i hvert fald tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:13

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det her er lidt specielt, fordi jeg jo er enig i alt det, der bliver sagt, men alligevel kan jeg ikke sidde det overhørig, når de ting, der bliver sagt, er faktisk forkerte; men holdningsmæssigt er jeg enig. Fru Rosa Lund sagde, at det, at vi har 2 års eftervederlag uden at skulle i aktivering eller stå til rådighed for arbejdsmarkedet, er noget, som ingen andre har. Kan fru Rosa Lund bekræfte, at hvis man er offentligt ansat tjenestemand og bliver afskediget uden mulighed for at få en tilsvarende stilling, har man 3 års løn?

Kl. 16:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:14

en kommunalbestyrelse? Så gavner det jo partikassen. Hvorfor siger Enhedslisten ikke, at man ikke vil have de der penge, eller hvorfor giver man dem ikke til velgørenhed?

Kl. 16:17

Rosa Lund (EL):

Ja, det kan jeg godt bekræfte, hr. Ole Birk Olesen. Der har du en pointe. Så der findes nogle steder, medgiver jeg, uden for Christiansborg, hvor de her regler findes. Det ændrer bare ikke på, at vi i Enhedslisten synes, at de her eftervederlagsregler, vi har i dag – jeg ved, hr. Ole Birk Olesen ikke bryder sig om ordet lukrativ – i virkeligheden er for gode. Vi mener, at det bør være 6 måneder, og vi mener i øvrigt også, at der bør være modregning fra den første krone, man tjener. Det er der heller ikke i dag.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det, og så skal vi give ordet til hr. Karsten Lauritzen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:15

Karsten Lauritzen (V):

Tak, og også tak til fru Rosa Lund for refleksionen over det her med lægeerklæringer, for der er nogle udfordringer. Det at sidde i Folketinget er ikke det samme som ethvert andet job på en arbejdsplads, og det skal man respektere, men det kan jo godt være, at man kan finde en løsning på det, der er praktisk og giver mening.

Det, jeg godt vil spørge Enhedslistens ordfører om, handler om de orlovsordninger, der findes i dag, hvor man får løn, mens man er på orlov fra kommunalbestyrelser og andet. Det har været fremme i dagspressen, og jeg vil bare finde ud af, om det er rigtigt, hvad aviserne skriver, hvilket det jo ikke altid er. Her har Enhedslisten nogle regler om, at man skal betale noget til partiet, som jeg forstår det. Jeg skal bare forstå, om det ikke med de regler, der gælder i dag, sådan set er en fordel for Enhedslisten, fordi både det medlem, der er inde, og det medlem, der er på orlov, betaler til Enhedslistens partikasse. Kan fru Rosa Lund bekræfte det?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:15

Rosa Lund (EL):

Hr. Karsten Lauritzen har fuldstændig ret i, at vi i Enhedslisten har det, der hedder partiskat, og der er forskellen mellem hr. Karsten Lauritzens parti, Venstre, og os, at i hans parti er det sådan, at penge går direkte ned i lommen på den enkelte, mens vi i Enhedslisten har besluttet, at når nu de her ordninger er, som de er, så vil vi gerne dele de penge og bruge dem på partiet, i stedet for at de går ned i lommen på den enkelte. Jeg har godt lagt mærke til, at det er noget, som man synes er rigtig sjovt at drille Enhedslisten med, men jeg synes faktisk, at situationen er lidt den modsatte, for i alle andre partier går det jo bare til den enkelte. Men det er fuldstændig korrekt, at vi i Enhedslisten betaler partiskat.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:16

Karsten Lauritzen (V):

Vi har også et gruppekontingent i Venstre, det er dog noget mindre end i Enhedslisten, og sådan har man jo lov til at indrette tingene forskelligt. Det, jeg egentlig vil frem til, er, at når Enhedslistens holdning til det her spørgsmål og de generelle vilkår, der gælder for politikere, er så principfast, hvordan kan det så være, at Enhedslisten ligesom vælger at skumme fløden i den situation, som opstår, når et medlem både er på orlov, men også er inde i Folketinget eller i

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:17

Rosa Lund (EL):

Nu omfatter det her beslutningsforslag jo desværre ikke kommunalbestyrelsesmedlemmer, men jeg kan glæde hr. Karsten Lauritzen med, at undertegnede og mine kollegaer i Enhedslisten har fremsat et beslutningsforslag, som vi skal diskutere herved om en måneds tid, der handler om, at det skal være muligt for kommunalbestyrelsesmedlemmerne at frasige sig de penge, man får, når man har orlov, for det kan man nemlig ikke i dag.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til Det Konservative Folkepartis ordfører, Mai Mercado. Værsgo.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak for det, formand. Tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten. Det er jo en fin debat at tage, hvor man kan få givet udtryk for sit partis synspunkter. Det synes jeg da bestemt også har sin berettigelse i Folketingssalen. Når det så kommer til, hvilken ordning man skal have, og hvilke ændringer der i givet fald måtte være, så deler jeg en række af de andre ordføreres betragtninger om, at det så ikke er sikkert, at det nødvendigvis lige er i Folketingssalen, at det er klogt at have sådan en forhandling. Det er primært, fordi der jo godt kan være en række ekstra spørgsmål, som knytter sig til de enkelte elementer.

Når vi taler om folketingsmedlemmers forhold, ligger der jo allerede nu et rigtig godt og solidt arbejde udarbejdet af Vederlagskommissionen, som man med fordel også kan læse. Det er jo et arbejde, som vi i Det Konservative Folkeparti læner os op ad. Jeg skal bare åbent sige, at vi jo er parate til at træffe beslutning om en række ændringer og meget gerne med Vederlagskommissionens anbefalinger for øje.

Vederlagskommissionen sagde jo, at man skulle helt af med omkostningstillægget, fordi det ikke sådan var moderne. Man skulle have mere transparens, og det skulle være mere gennemsækeligt. Derfor skulle man ikke have et omkostningstillæg, men egentlig bare sikre, at man havde et vederlag. Vederlagskommissionen sagde også, at man skulle normalisere pensionen, i hvert fald den hastighed, hvormed man optjener pension, og at den ordning, som der i dag, er for lukrativ. Begge de dele er vi sådan set enige i.

Derudover vil vi egentlig også gerne kigge på barselsreglerne, for der kan vi også godt se, at der er noget. Jeg vil egentlig bare kvittere for, at Dansk Folkeparti faktisk har det med i sit beslutningsforslag. Derfor erklærer vi os ganske parate til egentlig at tage de drøftelser. Jeg skal bare sådan i forlængelse af det, hr. Jacob Mark sagde omkring realitetsforhandlinger, på De Konservatives vegne melde mig parat. Hvis nu kommende realitetsforhandlinger måtte ende uden realitet og altså løbe ud i sandet, jamen så er vi da parate til en fornyet drøftelse af folketingsmedlemmernes forhold.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til De Konservatives ordfører. Der er ingen korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til Alternativets hr. Sikandar Siddique. Jeg skal lige lære at sige det rigtigt. Velkommen. Værsgo.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Sikandar Siddique (ALT):

Tak for ordet. Vores ordfører på området, hr. Uffe Elbæk, kunne desværre ikke være til stede, men jeg skal meddele, at det for Alternativet er vigtigt, at der er en gennemsigtighed og en åbenhed omkring vores løn og lønforhold. Vi er glade for, at Socialdemokraterne og Venstre nu har givet de her meget tydelige signaler om, at man vil kigge på Vederlagskommissionens arbejde og konklusioner. Derfor mener vi, at vi en gang for alle skal tage snakken om vores lønforhold, og det skal vi gøre samlet. Nu venter vi på, at Socialdemokraterne kommer med et udspil, og så er vi klar til at debattere og eventuelt gøre vores forhold mindre, hvad kan man sige, tossede, som SF's ordfører sagde.

I første omgang vil vi derfor ikke støtte det her forslag, for vi mener, at vi nu samlet set skal tage det, når Socialdemokraterne kommer med et udspil. Tak for ordet.

Kl. 16:20

Kl. 16:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til Nye Borgerliges repræsentant, hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg bliver altid lidt bekymret, når Alternativet siger, at de skal være med til at lave noget mindre tosset. Så tænker jeg, at det her kan gå den helt gale vej. Men nu må vi se.

Jeg kan sige til Venstres ordfører, at i forhold til det der med, at der skal flere i Folketinget, der har børn og små børn, lever jeg simpelt hen op til kriterierne. Jeg har to døtre, en på 3 og en på 5 år, og vi får det til at fungere alligevel – selv om vi bor i Aarhus.

Men nu til DF's beslutningsforslag, som vi er positive over for i Nye Borgerlige. Vi har selv tidligere rejst spørgsmål omkring gruppestøtte, og vi ser også gerne, at vi kan kigge på de her områder.

Jeg lavede sådan en opgørelse, da jeg nu skulle herved, over, hvor mange timer jeg reelt har brugt på mit folketingsarbejde herinde, og jeg lander sådan et sted mellem 75 og 80 timer om ugen. Og så for sjovs skyld, når man nu snakker om størrelsen på vederlag, gik jeg ind og kiggede på, hvad gennemsnitslønnen i Danmark er, og den er på 327.992 kr. i 2018-tal, altså ca. 330.000 kr. Det, jeg arbejder, svarer jo reelt til to fuldtidsstillinger plus 2 overarbejdstimer hver uge, og hvis man lægger det sammen, vil man sådan cirka komme op på 700.000 kr., hvis en, der havde en gennemsnitsløn, ville arbejde samme antal timer, som jeg arbejder. Et vederlag for et folketingsmedlem er 750.000 kr., så der vil du altså være bedre lønnet med de her ca. 50.000 kr. mere om året i forhold til en gennemsnitsløn – brutto, skal vi huske at sige her. Nu inden jeg kom i Folketinget, arbejdede jeg som folkeskolelærer. Vi har lige lidt over 400.000 kr. om året, og hvis jeg laver det samme regnestykke med, at jeg arbejdede lige så mange timer som folkeskolelærer, som jeg nu arbejder som folketingsmedlem, jamen så ville det faktisk betyde, at jeg som lærer ville have en bruttofortjeneste på 90.000 kr. om året, altså hvis jeg skulle arbejde det samme antal timer, som jeg gør nu.

Så kan vi gerne have en lang debat om, hvorvidt vi folketingsmedlemmer skal arbejde mindre. Jeg har sådan et personligt håb om,

at vi engang bare kunne være deltidspolitikere, og så kunne vi have et arbejde ved siden af. Jeg ved godt, at det sandsynligvis ligger lidt ude i fremtiden.

Der er nogle elementer omkring det konkrete, som jeg håber at ordføreren for DF også kan komme lidt nærmere ind på. For når vi snakker eftervederlag, er vi sådan set enige i, at en 2-årig periode absolut kan være for lang tid. Men vi skal så også huske på, at som folketingsmedlem kan du ikke optjene mulighed for dagpenge, så jeg stod i en situation, hvor jeg skulle melde mig ud af min a-kasse, som jeg var med i som lærer. Det betyder, at hvis der var valg, og det kan der jo komme hurtigt – det tror jeg nu ikke der gør, men det kan jo komme ret hurtigt – så kunne jeg miste mit job, min opgave herinde, men jeg ville stå uden nogen som helst økonomisk dækning. Og hvis man gerne vil have familiefædre som mig til at indtræde i et arbejde her, er der måske et problem – jeg har et hus, og jeg har økonomiske forpligtelser, også omkring mine børn, som jeg skal leve op til, betaling for deres daginstitutioner osv. Så hvis jeg ikke på nogen som helst måde er økonomisk sikret, i hvert fald i en eller anden form for periode bagefter, fordi jeg netop ikke kan få dagpenge, så er der et problem, hvor der måske godt kunne være nogle, der kunne overveje: Hov, er det så det rigtige for mig at træde ind i? Så er det klart, at hvis man har været inde i en længere periode og har været her i måske 4 eller 8 år, har man jo optjent måske 2 år. Men hvis der kommer et valg ret hurtigt, har jeg måske kun 6 måneder, og så står jeg fuldstændig uden økonomisk grundlag. For nogle kunne det måske godt gøre, at de kunne være lidt afvisende.

Det er sådan nogle ting, jeg håber vi kan diskutere. Men vi er generelt positive over for forslaget.

Kl. 16:26

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Vi skal sige velkommen til Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 16:26

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det, og også tak til Dansk Folkeparti for beslutningsforslaget, som jeg synes rejser en væsentlig debat. Vi er i Liberal Alliance helt enige i, at vi bør have en mere strømlinet aflønning, end vi har i dag. Sådan kort fortalt ligger vores månedlige udbetaling, vores vederlag, lidt under, hvad folk i muligvis sammenlignelige stillinger har. Til gengæld har vi en meget lukrativ pensionsordning og nogle andre ordninger, som også er mere lukrative end dem, andre har. Det er ligesom en del af vores lønpakke; vi får mindre i løn hver måned, men vi får til gengæld en bedre pension, når vi på et tidspunkt runder pensionsalderen.

Vi kommer ikke til at stemme for det her beslutningsforslag, fordi vi synes, at sådan en reform her skal tage fat om begge dele. Vi er tilhængere af det forslag, som kom fra Michael Christiansen og Vederlagskommissionen, hvor man kiggede på, hvad et folketingsmedlems stilling og hverv ville svare til, hvis man var ansat i staten. Og den kommission sagde, det nok er cirka ligesom at være afdelingschef i staten, så mon ikke folketingsmedlemmernes løn sådan cirka bør ligne det, som en afdelingschef får. Og det synes jeg er et okay udgangspunkt for en kommende reform af vores aflønning herinde. Det bedste ville jo egentlig være, hvis vores vederlag og pension osv. bare helt automatisk fulgte de opdateringer, der sker af f.eks. afdelingscheferes lønninger. Det giver dog det problem, at så får den til enhver tid siddende finansminister pludselig en interesse i at øge lønningerne til afdelingscheferne, fordi folketingsmedlemmerne så også får mere i løn. Og det er jo ikke så heldigt, at man på den måde får incitamenter til at aflønne statens chefer med højere lønninger, end man kan slippe af sted med. Men princippet om, at

vores løn skal ligne det, som ansatte i staten på cirka samme niveau får, bakker vi op om i Liberal Alliance.

Så vil jeg også sige en anden ting. Lønningerne til folketingsmedlemmer lider under samme skavank som lønninger til mange andre grupper af offentligt ansatte, nemlig at vi får den samme løn, uanset hvor dygtige og flittige vi er. Og jeg synes, det er helt fornuftigt, at Enhedslisten siger, at deres indsats her i Folketinget er noget mindre værd end det, som andre får, og at de derfor skal betale det mere i skat. Jeg er helt enig – Enhedslistens indsats her i Folketinget er ikke så meget værd som f.eks. indsatsen fra Socialdemokratiet eller Venstre eller Liberal Alliance for den sags skyld. Så det forstår jeg godt at de på den måde selv har reguleret. Meget ville blive ødelagt i det her samfund, hvis Enhedslisten kunne bestemme mere. Så det er jeg enig i. Det bedste ville jo egentlig være, hvis man kunne aflønne folketingsmedlemmer forskelligt, afhængigt af hvor meget de ydede, men det kan nok ikke lade sig gøre. Jeg har svært ved at se, hvordan man skulle opstille det, om end man kunne sige, at hvis nu væksten i samfundet var meget høj under et bestemt flertal, så havde det flertal også fortjent en højere løn end de andre, som driver væksten nedad. Det ville jo være en måde at gøre det på, men det går ikke. Jeg fabulerer heroppe.

I bund og grund vil jeg bare sige, at jeg egentlig støtter det konkrete indhold i Dansk Folkepartis beslutningsforslag, men jeg vil have det til at hænge sammen med en større generel lønreform og vederlagsreform herinde, og derfor bliver vi i Liberal Alliance nødt til at stemme nej til beslutningsforslaget.

Kl. 16:30

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ordføreren. Der kom et ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:30

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror ikke engang, fru Rosa Lund hørte ordførerens provokationer. Nej, det gjorde hun ikke. Men tilbage til sagen. Tak for en forholdsvis åbenhjertig snak fra hr. Ole Birk Olesen, hvor der blev sagt nogle ting om, hvor Liberal Alliance står. Jeg synes, det er godt, at vi kan have debatten her i Folketingssalen og ikke skal putte den ned i et andet forum, hvor ingen rigtig kan høre og se, hvad der foregår.

Det, som jeg godt kunne tænke mig at høre hr. Ole Birk Olesen om, er, om Liberal Alliance er enig eller uenig i det synspunkt, som specielt Socialdemokraterne og Venstre har haft, nemlig at vilkårene ikke må forringes. Jeg spørger, fordi nogle af de ting, som vi lister op her, kunne man jo sagtens ændre nu og her, selv om det ville forudsætte, at der blev et flertal for det, det er klart. Og nogle af tingene virker så helt godnat, tror jeg, for almindelige mennesker, der følger det her, at man sagtens kunne ændre det nu og her, uden at man behøver at sætte lønnen op for folketingsmedlemmerne. Jeg kunne godt tænke mig at høre Liberal Alliances synspunkt om det.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:31

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes ikke, at vi skal stræbe efter millimeterretfærdighed. Jeg synes, at vi skal finde ud af, hvilken løngruppe i staten vores arbejde bedst kan sammenlignes med. Om det så giver en forringelse eller en forhøjelse eller cirka det samme, bør vi ikke gå op i. Vi bør gå op i, om vi synes, at vores arbejde er sammenligneligt med f.eks. en afdelingscheffs, eller om det i stedet for skal sammenlignes med en kontorcheffs, eller hvad det nu skal være. Og så må vi tage den forringelse af vores samlede forhold, forblive, hvor vi er, set i

forhold til vores samlede forhold eller få den forhøjelse i forhold til vores samlede forhold, som det må give. Jeg er ikke vidende om, hvorvidt afdelingschefer tjener mere sammenlagt, end vi folketingsmedlemmer tjener. Men lad os bare finde ud af, hvilken gruppe vi synes vi kan sammenlignes med lønmæssigt.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Der var ikke flere korte bemærkninger, så jeg vil gerne sige tak til Liberal Alliances ordfører. Så skal vi høre ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:32

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Tak, og tak for en, synes jeg, meget saglig behandling – det er ikke, fordi jeg er overrasket, for selvfølgelig får forslag her i Folketingssalen en saglig behandling fra Folketingets medlemmer sådan i store træk, og det har det fået – og tak til ordførerne for de bemærkninger, der er faldet.

Der har været nogle ordførere, der sådan har grebet det meget metodisk an, mens andre har sagt, at de ikke tager stilling til de enkelte elementer, men at de venter, til man sidder og forhandler i en kreds. Jeg ved ikke helt, hvem der skal forhandle det, og hvilken kreds det er, men det må vi jo se og finde ud af. Jeg har jo forstået det sådan, at den kreds, der skulle diskutere det, var partiernes gruppeformænd, men jeg forstår, at der sådan er to grupper af gruppeformænd, hvor nogle mener, at de skal snakke om det, og der så er nogle, der bliver holdt lidt udenfor. Vi får se, om det stadig væk er sådan, men hvis det stadig væk er sådan, er der en risiko, at det bliver, ligesom det blev sidste gang, hvor man diskuterede de her vilkår, hvor man også sagde, at der er en række ting, der skal ændres, at der er behov for, at nogle kigger på det, og så køber man fuldstændig det forslag, der kommer fra dem, der kigger på det, altså Vederlagskommissionen, og hvor det jo så endte med, at det blev til ingenting, fordi man alligevel ikke fra flertallets side købte det, som Vederlagskommissionen kom med. Så derfor er der en risiko, og det er den, jeg da synes at vi gerne vil gøre opmærksom på fra Dansk Folkepartis side. Risikoen er sådan set måske ikke så meget for de partier, der er involveret i det, risikoen er først og fremmest, og det er det, der er på spil, i forhold til tilliden til politikerne, tilliden til, at man kan blive enige om, at nogle ordninger, der umiddelbart virker tåbelige, bimse – om man vil – bliver afskaffet eller ændret. Det er jo det, der er på spil her, altså tilliden til politikerne.

Så vil jeg sige, at beslutningsforslaget, som vi i dag behandler, fra Dansk Folkeparti, jo var en genfremsættelse af vores beslutningsforslag om samme emne, som bortfaldt, dengang folketingsvalget blev udskrevet her for et halvt års tid siden efterhånden. Det er netop sådan, at Dansk Folkeparti gennem årene vedholdende har talt for, at folketingsmedlemmernes løn og pensionsvilkår og andre vilkår blev ændret, så de i højere grad svarer til det, man kender fra det normale arbejdsmarked, altså de vilkår, som almindelige danskere oplever, når de bliver sendt på arbejde inden for den offentlige sektor eller inden for den private sektor, og det, vi så tager fat i, er jo – som flere har været inde på – nogle skævheder, nogle meget iøjnefaldende skævheder, i det nuværende system for folketingsmedlemmerne. Så kan man selvfølgelig diskutere frem og tilbage, om der skal laves den ene eller den anden ændring, men bundlinjen, interessen fra Dansk Folkepartis side er, at vi når så langt, som vi overhovedet kan, i forhold til at skabe nogle vilkår, der er mere gennemsigtige og mere forståelige for almindelige danskere.

Så synes vi jo, det er godt – sådan som vi også har hørt her fra talerstolen i dag – at både Socialdemokraterne og Venstre for nylig har ændret holdning, ændret signaler, og nu gerne vil drøfte politikernes løn og arbejdsvilkår, pensionsforhold. Det er i sig selv

meget godt for demokratiet, at vi kan få en åben diskussion om de her ting, og den diskussion ser vi frem til på den ene eller den anden måde bliver foretaget her i Folketinget fra nu af. Det er samlet set svært for danskerne at forstå, hvorfor folketingsmedlemmer skal have nogle helt lukrative forhold og nogle bedre forhold, når det gælder sådan nogle basale ting som sygdom på en arbejdsplads, barsel på en arbejdsplads, dækning af omkostninger på en arbejdsplads, og også eftervederlaget er selvfølgelig et emne, der er til stor diskussion. For det forhold, at man har væsentlig bedre forhold, end det kendes fra det normale arbejdsmarked, måske bortset fra nogle enkelte topdirektører, som vi hører om i medierne, er svært at forstå. Så Dansk Folkepartis opfordring til Folketinget og til os selv herinde – vi har ingen minister, så der er ikke nogen, der sidder hernede, som vi skal diskutere og bokse med, og hvor vi skal hen i et ministerium og prøve at få det bakset på plads, nej, nej, vi kan selv finde ud af det – er, at vi sådan set ikke behøver at afvente den ene eller den anden diskussion om forskellige forhold, når det gælder f.eks. vederlag. Vi kan godt nu og her med rimelighed sige, at vi afskaffer den urimelighed, f.eks. den, at vi i Folketinget mod alle strømninger har det her omkostningstillæg, altså et skattefrit omkostningstillæg, som man kendte det på arbejdsmarkedet for mange, mange år siden, og hvor det stort set kun er Folketinget, der har sådan et tilbage. Det kunne vi da godt afskaffe, sådan at vi på det punkt i hvert fald nu og her kunne sige til danskerne: Okay, nu har vi da trods alt gjort noget ved en ting, som har været helt godnat og uforståelig for de fleste.

Kl. 16:38

For det er også skævt med nogle af de andre ordninger, når vi kigger på det, der er affødt af omkostningstillægget, fordi man jo så efter de regler i dag får omkostningstillæg, når man er på barsel. Altså, det virker jo helt godnat. Man har ikke nogen omkostninger – må man gå ud fra – hvis man er på barsel, fordi vi har lavet nogle gode regler i Danmark om, at vi har en relativt lang barselsorlov, og meningen med den lange barselsorlov er, at man skal tage sig af det barn, man har fået. Det er jo ikke at tage til møder eller arrangementer eller andet, der har med politik at gøre, for man har jo orlov og har sendt en erstatning ind i Folketinget, der skal varetage de opgaver, der ligger, og så skal man jo ikke have omkostningstillæg. Det virker jo helt logisk, men desværre er det bare sådan i dag, at man har bevaret den her mærkelige ordning.

På samme måde er det med det, vi også har diskuteret her i dag, med hensyn til eftervederlag, altså det, at man kan få det i helt op til 2 år, når man forlader Folketinget, i stedet for i nogle måneder, som det normalt gælder på arbejdsmarkedet inden for f.eks. funktionærloven. Det er da underligt at man som folketingsmedlem i modsætning til alle andre borgere har sådan en ordning. Det er også mærkeligt, at man ikke behøver at fremvise en lægeerklæring ved længere tids sygdom. Det er da mærkeligt. Det er da ikke noget, man kender ude fra det normale arbejdsmarked, at man bare kan sige, at nu er man syg, og så bliver man væk uden at komme med et bevis – eller i hvert fald det, der ligner et bevis – på, at man er syg. Det er i øvrigt også et problem inden for den kommunale verden i byråd og regionsråd, og derfor ønsker Dansk Folkeparti – i lighed med, hvad jeg f.eks. også hører Enhedslisten sige – at vi på det punkt får sagt til kommuner og regioner: Se da at få lavet det om. For det er jo også med til at sænke tilliden til byrådsmedlemmerne, til regionsrådsmedlemmerne, at man har sådan nogle helt mærkelige ordninger.

Så har der jo i pressen været fokus på nogle af de her eksempler og også andre eksempler på urimeligheden i ordningerne, og vi kender alle sammen overskrifterne. Jeg har bare taget nogle få af dem med her: Malker statskassen med orlovsfinte, Barselsbonus på Borgen, og Du bliver jaget, men nul krav til sygemeldte politikere. Det er jo sådan nogle overskrifter, der er med til at gøre det noget sværere for folketingsmedlemmer at arbejde, fordi der vil være

nogle, der sætter spørgsmålstegn ved – og berettiget – at de her ordninger simpelt hen er for lukrative. Det er den slags, der er med til at udbrede en politikerlede i befolkningen, og det er ikke det, vi har brug for. I en tid, hvor der foregår alle mulige andre ting ude i samfundet, der måske ikke er så stor tillid til, er der netop brug for, at der er opbakning, tillid til politikerne. Vi har simpelt hen behov for nogle politikere, som agerer troværdigt, og som går foran med et godt eksempel, bl.a. ved at man udviser en god grad af mådehold og sådan nogenlunde følger de samme regler, som gælder for resten af befolkningen. Det er faktisk helt grundlæggende det, som er god ledelse, og på en eller anden måde er vi jo lidt ledere og bør være ledere for befolkningen, og det er det, der skaber respekt om god ledelse, og i det her tilfælde er det landets øverste, der jo samtidig laver lovgivningen.

Så lad os nu starte med en gang for alle at få normaliseret forholdene ved at få afskaffet de her uforklarlige urimelige lukrative særordninger for folketingsmedlemmer, og lad os så endelig også få diskuteret og debatteret folketingsmedlemmernes lønniveau og pensionsforhold, så også de kan komme til at svare til den almindelige udvikling på arbejdsmarkedet. Når vi har gjort det, tror jeg, vi for alvor har en mulighed for at komme videre i forbindelse med at opbygge tilliden til politikerne på Christiansborg. Før vi har gjort det, tror jeg, det er svært, og derfor er det klart, at havde Dansk Folkeparti fået ret, som vi har agt, så havde vi jo håbet på, at der havde været et flertal i Folketinget her i dag, der havde sagt: Yes, vi gennemfører nu det her beslutningsforslag. For som flere faktisk har været inde på, er det sund fornuft hele vejen igennem, og man kunne sagtens lave det uden samtidig at hæve folketingsmedlemmernes løn yderligere. Men tak for en god debat.

Kl. 16:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførelsen fra forslagsstillerne. Der er et par korte bemærkninger, så jeg vil lige bede dig om at blive på talerstolen et øjeblik endnu. Den første korte bemærkning er fra fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:43

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten. Jeg har et enkelt spørgsmål til hr. Peter Skaarup, som jo selv er inde på det her med, at der er mange uforklarlige og urimelige regler om eftervederlag. Og en af de ting, som jeg synes er lidt uforklarlig og måske en lidt mærkelig brug af penge, er, at Folketingets formand får eftervederlag, når vedkommende stopper som formand, også selv om vedkommende skulle blive valgt til Folketinget endnu en gang. Det samme gælder sådan set for ministre, som jo også får et ministereftervederlag, selv om de skulle komme i Folketinget.

Så jeg vil egentlig bare høre, hvad Dansk Folkepartis holdning er til det, og om man er enig med Enhedslisten i, at det bør ændres.

Kl. 16:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:44

Peter Skaarup (DF):

Ja, det er vi hundrede procent. Altså, når vi taler for, at man ændrer den her eftervederlagsordning, som vel stort set kun kendes af topdirektører inden for erhvervslivet, der kan forhandle sig frem til en ordning med 1 eller 2 års løn, når de siger farvel, så taler vi jo for, at det også gælder ministre og Folketingets formand og alle andre – der skal være ens regler for alle. Det er det, Dansk Folkeparti ønsker.

Kl. 16:44

Kl. 16:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Og så er der en kort bemærkning fra hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 16:44

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg kan desværre sige, at det ikke kun sker i det private erhvervsliv. Det sker også mange steder inden for det offentlige. Nu kommer jeg fra Aarhus Kommune, hvor man har åremålsansat folk, og hvor de har fået 1½-2 års eftervederlag, bare fordi de har skiftet kontorbygning. Så der er også grelle eksempler inden for det offentlige.

Men jeg kunne godt lige tænke mig at stille ordføreren et spørgsmål, for man siger det der med, at vi skal sidestilles med folk, der f.eks. er ansat i det offentlige, og som jeg gjorde opmærksom på i min ordførertale, er det ikke helt, hvad man gør her. For vi har jo ikke mulighed for at være medlem af en a-kasse herinde, og hvis man kun skal kunne få eftervederlag i 6 måneder – og det kan sådan set være fornuftigt nok, at det er den periode, der fastsættes for eftervederlag – mener Dansk Folkeparti så, at der skal være mulighed for, at vi som folketingsmedlemmer kan være medlem af en a-kasse? Kunne det være en måde at ændre på det her på?

Kl. 16:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:45

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige, at det er helt op til den enkelte, om man vil forsikre sig mod ledighed. Jeg håber jo på, at man, når man er færdig med at sidde i Folketinget, kan skaffe sig et job – det giver jo en rigtig god ballast til at kunne skaffe sig et job bagefter. Men har man brug for på den ene eller den anden måde at forsikre sig mod ledighed, mener jeg sådan set, at den aflønning, der gives folketingsmedlemmer, det vederlag, der gives folketingsmedlemmer, rummer mulighed for, at man af egen drift kan sikre sig, at man ikke kommer ud i en situation, hvor man ikke kan klare sig økonomisk.

Der findes forskellige ordninger for folketingsmedlemmer, der samlet set betyder, at folketingsmedlemmer står væsentlig bedre end normale medarbejdere på en offentlig eller privat virksomhed, fordi den samlede lønpakke er meget, meget lukrativ, som jeg har været inde på tidligere.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:46

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jo, og det er meget vel, hvis man har siddet herinde i mange år og har haft mulighed for at have en høj løn i mange år. Men nu har jeg siddet herinde i 5 måneder, og jeg kan ryge ud om en måneds tid. Og jeg har ikke været på en høj løn, men jeg kan om ret kort tid stå uden at have noget som helst økonomisk grundlag, fordi det jo ikke er muligt for mig i dag at tegne en privat pensionsforsikring – det kan jeg ikke som folketingsmedlem – og jeg kan heller ikke være medlem af en a-kasse. Så jeg har ikke andre muligheder end at få et eftervederlag. Jeg er helt enig i, at vi skal kigge på, om det f.eks. skal være 2 år, men samtidig skal vi også kigge på, at der er nogle rimelige vilkår, sådan at man, hvis man kommer herind og kun sidder i kort tid, så faktisk også har mulighed for at have et økonomisk grundlag, så man ikke skal gå fra hus og hjem, fordi man vælger at stille op i folkets tjeneste.

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 16:47

Peter Skaarup (DF):

Altså, jeg har den grundopfattelse, at folketingsmedlemmer under ingen omstændigheder skal klage. Hvis der er nogle folketingsmedlemmer, der klager over den løn eller de vilkår, der bydes folketingsmedlemmer med alle de muligheder, der er forbundet med det i dag, vil jeg sige, at man ikke burde stå i den situation, at man klager over noget, for man er i virkeligheden utrolig privilegeret. Og når der tales om den gennemsnitsløn, der er ude på arbejdsmarkedet i dag, og som er på måske lidt over 300.000 kr., så er der jo rigtig mange danskere, der slet ikke nærmer sig det beløb – mange ligger faktisk væsentlig lavere.

Derfor synes jeg, det er forkert, hvis vi på nogen måde forbedrer folketingsmedlemmers vilkår. Jeg synes tværtimod, vi skal skære de ting væk, som i dag er for lukrative.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er kommet en enkelt kort bemærkning, og den er fra hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 16:48

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg synes godt, sådan for klarhedens skyld, at vi kunne bede om et svar på, hvad Dansk Folkeparti egentlig mener, når Dansk Folkeparti siger, at vi ikke skal have bedre vilkår herinde, end man har ude på arbejdsmarkedet. Betyder det, at Dansk Folkeparti synes, at vi som folketingsmedlemmer skal lønnes på samme måde som en butiksassistent eller en skolelærer eller en direktør? Hvilken medarbejdergruppe uden for de her mure mener Dansk Folkeparti egentlig vi skal have de samme vilkår som?

Kl. 16:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:48

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at den løn, som folketingsmedlemmer får i dag, er meget, meget flot, og så har vi jo en række ordninger, som lægges oveni: Vi har et omkostningstillæg, der er skattefrit. Vi har meget favorable pensionsvilkår. Vi har meget favorable aftrædelsesvilkår, altså de 2 år, vi har talt om tidligere, og en række hjælpemidler af forskellig art. Vi kan transportere os gratis. Det betyder på alle mulige måder, at folketingsmedlemmerne er meget privilegerede.

Så jeg vil ikke sige, at vi skal sammenligne os selv med en anden gruppe. Jeg vil sige, at hvis man skærer de lukrative ordninger væk, står folketingsmedlemmerne stadig væk rigtig, rigtig flot.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Spørgeren, værsgo.

Kl. 16:49

Ole Birk Olesen (LA):

Det er bare for få det helt konkret på bordet: Synes hr. Peter Skaarup, at folketingsmedlemmer skal tjene mere end skolelærere?

Kl. 16:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:49

Peter Skaarup (DF):

Nej, det synes jeg faktisk ikke. Der er skolelærere, der jo har en rigtig god løn på grund af forskellige tillæg. Så hvor folketingsmedlemmer lige kommer til at ligge i forhold til forskellige grupper inden for skolevæsenet, ja, det kan jeg jo ikke svare meget præcist på, men jeg kan bare sige, at folketingsmedlemmer ikke skal klage, og jeg synes, det ligger lidt i hr. Ole Birk Olesens spørgsmål her, at folketingsmedlemmer skal have en højere løn, en væsentlig højere løn, end skolelærere, politibetjente, sygeplejersker. Det mener jeg sådan set ikke.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Så siger vi tak til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:50**Meddelelser fra formanden****Den fg. formand (Annette Lind):**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 4. december 2019, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:50).
